POLIROM
Top 10+

CHARLES
BUKOWSKI

Factotum

CHARLES BUKOWSKI

Factotum

Traducere din limba engleză
de Domnica Drumea

POLIROM
2018

Charles Bukowski, *Factotum*

Copyright © 1975 by Charles Bukowski
All rights reserved

© 2004, 2018 by Editura POLIROM, pentru traducerea în limba română

www.polirom.ro
Editura POLIROM
Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
Bucureşti, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1;
sector 4, 040031, O.P. 53

ISBN ePub: 978-973-46-7484-8
ISBN PDF: 978-973-46-7485-5
ISBN print: 978-973-46-7466-4

Coperta: Carmen Parii
Foto copertă: © nito103/Depositphotos.com

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright şi este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parţială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziţia publică, inclusiv prin internet sau prin reţele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informaţiei, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum şi alte fapte similare săvârşite fără permisiunea scrisă a deţinătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislaţiei cu privire la protecţia proprietăţii intelectuale şi se pedepsesc penal şi/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

CHARLES BUKOWSKI s-a născut în Germania, la Andernach, în 1920. Cînd avea doi ani, părinţii lui s-au mutat în Statele Unite, stabilindu-se în Los Angeles, unde scriitorul a copilărit şi şi-a petrecut cea mai mare parte din viaţă. A studiat la Los Angeles City College, dar a abandonat cursurile şi a dus o viaţă dezordonată, scriind cu pasiune îndîrjită şi schimbînd diverse slujbe pentru a supravieţui: a lucrat într-un abator, într-o fabrică de biscuiţi pentru cîini, a fost spălător de vase, şofer de camion, funcţionar de poştă etc. A publicat prima povestire la douăzeci şi patru de ani, iar în 1960 a debutat cu un volum de versuri. Încetul cu încetul, valoarea operei sale a început să fie recunoscută, iar în 1969 Bukowski a semnat un contract de exclusivitate cu Black Sparrow Press, ceea ce i-a permis să renunţe la slujba din acel moment şi să se dedice exclusiv scrisului. Autor prolific, a publicat numeroase volume de poezie, antologii de povestiri şi romane, devenind unul dintre cei mai citiţi scriitori americani contemporani. La Editura Polirom au apărut pînă în prezent, unele în mai multe ediţii, romanele *Femei*, *De duzină*, *Poşta*, *Hollywood*, *Şuncă pe pîine*, volumele de povestiri *Dragoste la 17,50 $*, *Poveşti despre nebunia obişnuită* şi *Muzică de belele* şi antologia de poezie *Dragostea e un cîine venit din iad*. Charles Bukowski a murit în 1994, în San Pedro, California.

Pentru John & Barbara Martin

„Romancierul nu-şi doreşte să vadă leul mîncînd iarbă. El îşi dă seama că unul şi acelaşi Dumnezeu i-a creat şi pe lup, şi pe miel, apoi a zîmbit «văzînd că toate cîte a făcut erau bune».“

André Gide

1

Am ajuns în New Orleans pe ploaie, la 5 dimineaţa. O vreme am stat aiurea în staţia de autobuz, dar oamenii mă deprimau, aşa că mi-am luat valiza şi am ieşit afară în ploaie şi am început să merg. Habar n-aveam unde se află mahalaua cu pensiunile ei.

Aveam o valiză din carton făcută ferfeniţă. Fusese odată neagră, dar învelişul negru se cojise şi lăsa să se vadă cartonul galben. Încercasem să rezolv problema spoind cu cremă de pantofi neagră cartonul care se zărea. Cum mergeam prin ploaie, vopseaua începu să curgă şi, fără să vreau, fiindcă o tot mutam dintr-o mînă în alta, valiza mi se freca de pantaloni şi mi-i umplea de dîre negre.

În fine, un oraş nou. Poate o să am baftă de data asta.

Ploaia se opri şi ieşi soarele. Eram în cartierul negrilor. Am mers încet mai departe.

— Hei, gunoi alb ce eşti!

Mi-am pus valiza jos. O mulatră cu pielea gălbuie stătea pe treptele unei verande, legănîndu-şi picioarele. Era chiar bună.

— Pst, gunoi alb ce eşti!

N-am zis nimic. Am rămas în picioare, uitîndu-mă la ea.

— Ce zici de una pe la buci, gunoi alb ce eşti?

Se hlizea la mine. Stătea picior peste picior şi îşi izbea gambele; avea tocuri înalte, picioare frumoase, dădea din ele şi rîdea. Mi-am ridicat valiza şi am început să mă apropii de ea, urcînd pe alee. Pe cînd mă apropiam, am băgat de seamă că perdeaua unei ferestre din stînga mea se dă uşor la o parte. Am zărit o moacă de negru. Semăna cu Jersey Joe Wolcott. Am făcut cale întoarsă spre trotuar. Rîsul ei m-a urmărit de-a lungul străzii.

2

Locuiam într-o cameră la etajul al doilea, peste drum de un bar. Barului îi zicea The Gangplank Cafe. Din camera mea puteam să văd prin uşile deschise interiorul barului. Erau nişte feţe dure pe-acolo, nişte feţe interesante. Noaptea stăteam în cameră şi beam vin şi mă uitam la feţele din bar, în vreme ce banii se duceau. Ziua făceam lungi plimbări leneşe. Mă zgîiam la pescăruşi ore în şir. Mîncam doar o dată pe zi, ca să mă ţină mai mult banii. Am găsit o cafenea jegoasă cu un proprietar jegos, dar îţi luai acolo un mic dejun pe cinste – clătite, fulgi de ovăz, cîrnaţi – la un preţ de nimic.

3

Într-o zi, am ieşit ca de obicei din casă şi am hoinărit pe străzi. Mă simţeam fericit şi relaxat. Soarele era foarte plăcut. Blînd. Era pace în aer. Cum mă apropiam de mijlocul clădirii, am dat peste un om care stătea în faţa unui atelier. Am trecut pe lîngă el.

— Hei, FRATE!

M-am întors pe călcîie.

— Îţi cauţi de lucru?

Am mers pînă în dreptul lui. Peste umărul său, am putut vedea o încăpere mare şi întunecoasă. Bărbaţi şi femei stăteau în picioare la o masă lungă. Ţineau în mîini ciocane cu care sfărîmau nişte chestii aflate în faţa lor. În întunecime, chestiile alea păreau nişte moluşte. Miroseau ca moluştele. M-am răsucit pe călcîie şi am plecat mai departe.

Mi-am adus aminte cum taică-meu venea seara acasă şi vorbea cu maică-mea despre slujbă. Discuţia despre slujbă începea cînd el intra pe uşă, se prelungea la cină şi se sfîrşea în dormitor, unde tata striga „*Stingerea*!“ la 8 p.m., ca să se poată odihni şi reface pentru următoarea zi de muncă. Slujba era singurul subiect de discuţie.

La colţ, m-a oprit alt om.

— Ascultă, prietene… începu.

— Da? am zis.

— Ascultă, sînt veteran din primul război mondial. Mi-am riscat viaţa pe front pentru ţara asta, dar nimeni nu vrea să mă angajeze, nimeni nu vrea să-mi dea o slujbă. Nu apreciază faptele mele. Mi-e foame, ajută-mă cu ceva…

— Nu lucrez.

— Nu lucrezi?

— Nu.

Am mers mai departe. Am traversat strada.

— *Minţi!* strigă el. *Ştiu că lucrezi. Ştiu că ai o slujbă!*

Cîteva zile mai tîrziu, îmi căutam una.

4

În spatele biroului se afla un om cu aparat auditiv, iar firul îi cobora de-a lungul feţei pînă sub cămaşă, unde îşi ţinea ascunsă bateria. Încăperea era întunecoasă şi confortabilă. Bărbatul purta un costum maro tocit, o cămaşă albă şifonată şi o cravată roasă la capăt. Îl chema Heathercliff.

Văzusem anunţul în ziarul local şi firma cu pricina era chiar lîngă mine.

> Avem nevoie de un tînăr ambiţios, motivat şi cu perspective de viitor. Exper. nu este necesară. Iniţial la camera de livrări cu posibilităţi de promovare.

Am aşteptat afară împreună cu alţi cinci sau şase tineri, toţi silindu-se să pară ambiţioşi. Ne completaserăm cererile de angajare şi acum aşteptam. Am fost ultimul strigat.

— Domnule Chinaski, ce v-a făcut să părăsiţi compania căilor ferate?

— Păi, nu vedeam nici un viitor în căile ferate.

— Au sindicate bune, îngrijire medicală, pensii.

— La vîrsta mea, pensia aproape că poate fi considerată superfluă.

— De ce aţi venit la New Orleans?

— În Los Angeles aveam prea mulţi prieteni şi simţeam că îmi cam pun beţe în roate în carieră. Am vrut să mă duc undeva unde să mă pot concentra nestingherit.

— Cum putem şti că nu o să plecaţi şi de la noi?

— S-ar putea să plec.

— De ce?

— În anunţul dumneavoastră se preciza că există un viitor pentru un om ambiţios. Dacă n-o să fie nici un viitor aici, atunci va trebui să plec.

— De ce nu v-aţi bărbierit? Aţi pierdut un pariu?

— Încă nu.

— Încă nu?

— Nu; am pus pariu cu proprietarul că pot să-mi găsesc o slujbă într-o singură zi, chiar şi cu barba asta.

— Bine, o să vă contactăm noi.

— N-am telefon.

— E-n regulă, domnule Chinaski.

M-am întors în camera mea. Am coborît în holul murdar şi am făcut o baie fierbinte. Pe urmă m-am îmbrăcat şi am ieşit să-mi cumpăr o sticlă de vin. Am venit înapoi şi m-am aşezat la fereastră bînd şi privind la oamenii din bar şi la cei care treceau pe stradă. Am băut fără grabă şi am început iarăşi să mă gîndesc să-mi cumpăr un pistol şi să o fac repede – fără gînduri, fără vorbe. O treabă care ţine de maţe. Mă tot gîndeam la maţele mele. Am dat gata sticla şi m-am vîrît în pat şi am adormit. Pe la 4 după-amiaza, m-a trezit un ciocănit în uşă. Era un băiat de la Western Union. Am deschis telegrama:

DOMNULE H. CHINASKI. PREZENTAŢI-VĂ LA LUCRU MÎINE DIMINEAŢĂ LA ORA 8 A.M. R.M. HEATHERCLIFF CO.

Era o firmă de distribuţie a revistelor, iar noi stăteam la masa de împachetat şi verificam comenzile ca să vedem dacă facturile coincid cu cantităţile. Pe urmă semnam facturile şi fie împachetam comanda pentru expediere în afara oraşului, fie puneam de o parte revistele pentru distribuţia locală cu camionul. Munca era uşoară şi monotonă, însă angajaţii erau într-o stare de agitaţie continuă. Îşi făceau griji pentru slujbele lor. Era un amestec de femei şi bărbaţi tineri şi nici urmă de vreun şef de echipă. După cîteva ore, izbucni o ceartă între două femei. Ceva legat de reviste. Împachetam cărţi umoristice şi ceva mergea prost în partea cealaltă a mesei. Femeile deveneau tot mai violente pe măsură ce scandalul lua proporţii.

— Uitaţi ce e, am zis, cărţile astea nu fac doi bani, aşa că nu vă mai certaţi din cauza lor.

— Cum zici tu, spuse una din femei, ştim noi că te crezi prea bun pentru munca asta.

— Prea bun?

— Da, din felul cum te porţi. Crezi că n-am băgat de seamă?

Atunci am aflat pentru prima oară că nu era de ajuns să-ţi *faci* treaba, trebuia să te mai şi arăţi interesat, chiar pasionat de ea.

Am lucrat acolo trei sau patru zile, după care vineri am încasat leafa. Am primit plicuri galbene cu bancnote verzi şi mărunţişul exact. Bani adevăraţi, nu cecuri.

Spre sfîrşitul programului, şoferul de camion se întoarse un pic mai devreme. Stătea pe un teanc de reviste şi fuma o ţigară.

— Mda, Harry, îi zise el unuia dintre angajaţi, azi am primit o mărire de salariu de doi dolari.

După program, m-am oprit să-mi cumpăr o sticlă de vin, am urcat în cameră, am băut un pahar, pe urmă am coborît la parter şi am dat telefon la firmă. Telefonul sună îndelung. Într-un final, domnul Heathercliff răspunse. Mai era încă acolo.

— Domnul Heathercliff?

— Da?

— Sînt Chinaski.

— Da, domnule Chinaski?

— Vreau o mărire de salariu de doi dolari.

— Poftim?

— Cum aţi auzit. Şoferul de camion a primit o mărire de salariu.

— Dar el este la noi de doi ani.

— Îmi trebuie o mărire.

— Vă plătim cu şaptesprezece dolari pe săptămînă şi pretindeţi nouăsprezece?

— Aşa e. O să-i primesc sau nu?

— Pur şi simplu nu putem.

— Atunci demisionez.

Am închis.

6

Luni eram mahmur. Mi-am ras barba şi am pornit pe urmele unui anunţ. Mă aflam în faţa redactorului, un bărbat în cămaşă, cu scobituri adînci sub ochi. Arăta de parcă nu mai dormise de o săptămînă. Era rece şi întunecos acolo înăuntru. Era camera în care se culegea pentru unul din cele două ziare locale, cel mai mic. La birouri stăteau oameni, sub lămpi de citit, transcriind texte.

— Douăzeci de dolari pe săptămînă, îmi zise el.

— O.K., am zis, accept.

Lucram împreună cu un omuleţ gras, dotat cu un burdihan care arăta ca naiba. Avea un ceas de buzunar de modă veche, cu lanţ de aur şi purta veston şi o pălărie de soare verde, avea buze groase şi o faţă negricioasă şi cărnoasă. Mutra lui nu spunea nimic; arăta ca o bucată de carton împăturită de cîteva ori şi apoi întinsă. Purta pantofi pătraţi şi mesteca tutun, împroşcînd sucul într-o scuipătoare de la picioarele lui.

— Domnul Belger, spunea el despre tipul ăla nedormit, a muncit din greu ca să pună ziarul pe picioare. E un om bun. Eram aproape faliţi cînd a apărut el.

Se uită la mine.

— Slujba asta se dă de obicei unuia de la colegiu.

E o broască, mi-am zis, asta e.

— Adică, spuse el, de obicei slujba asta o ia un student. Poate să-şi vadă de cărţi cînd n-are treabă. Eşti student?

— Nu.

— De obicei slujba asta o ia un student.

M-am întors în atelier şi m-am aşezat pe un scaun. Camera era ticsită cu rînduri şi rînduri de sertare metalice, în care se aflau clişee zincate, folosite la anunţuri. Multe din ele erau refolosite întruna. Mai erau şi o mulţime de caractere – nume de clienţi şi logouri. Grasul ţipa „*Chinaski*!“ şi eu mă duceam să văd ce anunţ sau ce caracter voia. Adesea eram trimis la ziarul concurent ca să împrumut nişte caractere de-ale lor. Ei le împrumutau pe ale noastre. Îmi plăcea plimbarea asta şi am găsit un loc într-o alee dosnică unde aveau bere la cinci cenţi. Grasul nu mă striga prea des, aşa că locul ăsta deveni cartierul meu general. Grasul începu să-mi simtă lipsa. Mai întîi, doar se uită urît. După care într-o zi mă întrebă:

— Unde-ai fost?

— La o bere.

— Asta-i o slujbă de student.

— Nu sînt student.

— Trebuie să-ţi fac vînt. Am nevoie de cineva care să fie disponibil tot timpul.

Grasul mă duse la Belger, care arăta la fel de obosit ca întotdeauna.

— Asta-i o slujbă de student, domnule Belger. Mă tem că omul acesta nu e potrivit. Ne trebuie un student.

— Bine, zise Belger.

Grasul o şterse tiptil.

— Cît vă datorăm?

— Pe cinci zile.

— Bine, duceţi asta jos, la casierie.

— Ascultă, Belger, rahatul ăla bătrîn e de-a dreptul scîrbos.

Belger oftă.

— Doamne, Dumnezeule, parcă eu nu ştiu!

Am coborît la casierie.

7

Eram tot în Louisiana. Înainte se întindea călătoria aia lungă cu trenul prin Texas. Ne-au dat conserve cu mîncare, dar fără desfăcătoare. Mi-am strîns conservele grămadă pe podea şi m-am întins pe bancheta de lemn. Ceilalţi se adunaseră în partea din faţă a vagonului, stăteau împreună, vorbind şi rîzînd. Am închis ochii.

Cam după zece minute, am simţit cum praful se ridică prin crăpăturile banchetei de scînduri. Era un praf bătrînicios, praf de coşciug, puţea a moarte, a ceva putrezit de multă vreme. Mi se strecura în nări, mi se aşeza pe sprîncene, încerca să-mi intre în gură. Apoi am auzit nişte gîfîieli. Prin crăpături am văzut un om ghemuit sub banchetă, suflîndu-mi praful în ochi. M-am ridicat în capul oaselor. Omul se ridică de-a buşilea şi fugi în faţă. Mi-am şters mutra şi m-am holbat la el. Nu-mi venea să-mi cred ochilor.

— Dacă vine aici, băieţi, vreau să mă ajutaţi, l-am auzit spunînd. Tre' să-mi promiteţi că m-ajutaţi…

Gaşca se întoarse spre mine. M-am întins la loc pe banchetă. Îi auzeam cum vorbesc:

— Care-i problema cu tipul ăsta?

— Cine se crede?

— Nu vorbeşte cu nimeni.

— Stă ca prostu' acolo în spate, de unul singur.

— Cînd o să punem laba pe el, acolo, pe şinele ălea, o să-i facem noi figura. Scîrba.

— Crezi că o să poţi, Paul? Mie mi se pare că e dus cu sorcova.

— Dacă nu i-o fac eu, tot i-o face cineva. Pînă ne terminăm noi treaba, o să mănînce rahat la greu.

După un timp, m-am dus în faţă să beau apă. Cînd am trecut pe lîngă ei, au amuţit. M-au privit în tăcere cum beam apă din cană.

Pe urmă, cînd am plecat, s-au pus iar pe vorbit.

Trenul făcea multe opriri, zi şi noapte. Cum vedeau un pic de verdeaţă şi un orăşel pe-aproape, unu-doi oameni săreau.

— Hei, ce dracu' s-a întîmplat cu Collins şi Martinez?

Şeful de echipă îşi luă planşeta cu clamă şi îi tăie de pe listă. Veni în spate la mine.

— Ţie cum îţi zice?

— Chinaski.

— Rămîi cu noi?

— Chiar îmi trebuie slujba asta.

— Bine.

Se îndepărtă.

În El Paso şeful veni printre noi şi ne anunţă că o să schimbăm trenul. Ne-au dat tichete pentru o noapte la un hotel din zonă şi bonuri de masă pentru un bufet din oraş; de asemenea directive despre cum, cînd şi unde să ne îmbarcăm în următorul tren, dimineaţa.

Am aşteptat în faţa bufetului să termine cu toţii de mîncat şi cînd au apărut scobindu-se în dinţi şi flecărind, m-am dus înăuntru.

— O să-i facem curul praştie rahatului!

— Frate, mă scoate din minţi javra aia pocită!

Am intrat şi am comandat un hamburger cu ceapă şi fasole. N-aveau unt pentru pîine, dar cafeaua era destul de bună. Cînd am ieşit afară, ăia nu mai erau. Un vagabond se apropia de mine. I-am dat lui tichetul de hotel.

În noaptea aia, am dormit în parc. Părea mai sigur. Eram terminat, aşa că nici nu m-am sinchisit de banca aia tare. Am adormit.

După un timp, am fost trezit de ceva ca un răget. Habar n-aveam că aligatorii scot răgete. De fapt erau mai multe lucruri: un răget, o răsuflare agitată şi un sîsîit. Am mai auzit şi clămpănitul fălcilor. Un marinar beat stătea în mijlocul heleşteului şi ţinea un aligator de coadă. Creatura încerca să se răsucească şi să ajungă la

marinar, dar nu-i prea ieşea. Fălcile erau înspăimîntătoare, însă foarte încete şi necoordonate. Un alt marinar şi o fată se uitau de pe margine şi rîdeau. Apoi marinarul a sărutat fata şi s-au cărat amîndoi, lăsîndu-l pe celălalt să se lupte cu aligatorul...

După aia m-a trezit soarele. Cămaşa îmi era fierbinte. Aproape că luase foc. Marinarul nu mai era. Nici aligatorul. Pe o bancă înspre est stăteau o fată şi doi băieţi. Era clar că şi ei dormiseră în parc în noaptea aia. Unul din băieţi se ridică în picioare.

— Mickey, zise fata, ţi s-a cam sculat!

Se hliziră.

— Cum stăm cu banii?

S-au căutat prin buzunare. Au scos o monedă de cinci cenţi.

— Păi, şi ce-o să facem?

— Habar n-am. Deocamdată hai să ne cărăm de-aici.

I-am privit cum plecau, afară din parc, spre oraş.

8

Cînd trenul s-a oprit în Los Angeles, am făcut un popas de două-trei zile. Iar ne-au dat tichete de hotel şi bonuri de masă. Am dat tichetele primului vagabond care mi-a ieşit în cale. În timp ce căutam bufetul, m-am trezit în spatele a doi dintre oamenii cu care călătorisem din New Orleans.

— Ce mai faceţi, băieţi? i-am întrebat.

— A, bine, superbine.

— Sigur? Nu vă supără nimic?

— Nu, nu, totul e o.k.

Am luat-o înainte şi am găsit bufetul. Vindeau şi bere, aşa că mi-am schimbat bonurile pe bere. Toată gaşca de la căile ferate era acolo. După ce am terminat bonurile, mi-a mai rămas destul mărunţiş ca să iau un tramvai pînă acasă la ai mei.

9

Mama ţipă cînd deschise uşa.

— *Fiule! Tu eşti, fiule?*

— Sînt mort de somn.

— Camera ta e pregătită.

M-am dus în dormitor, m-am dezbrăcat şi m-am urcat în pat. Mama m-a trezit pe la 6 p.m.

— A venit tatăl tău.

M-am ridicat şi m-am apucat să mă îmbrac. Masa era pusă cînd am intrat.

Tata era o namilă de om, mai înalt decît mine, cu ochi căprui; ai mei erau verzi. Avea un nas borcănat şi nu puteai să nu-i observi urechile. Parcă stăteau să i se desprindă de cap.

— Ascultă, mi-a zis, dacă rămîi aici, o să-ţi cer bani pe cameră şi masă, plus rufărie. Cînd o să-ţi găseşti de lucru, ce ne datorezi o să-ţi fie scăzut din salariu pînă o să te achiţi.

Am mîncat în tăcere.

10

Mama îşi găsise o slujbă. Urma să înceapă de a doua zi. Casa a rămas astfel pe mîna mea. După micul dejun şi după ce ai mei s-au cărat la slujbă, m-am dezbrăcat şi m-am dus iar în pat. M-am masturbat, apoi, într-un caiet vechi de şcoală, am făcut cronometrajul avioanelor care treceau pe deasupra. L-am decorat cu cîteva desene obscene mişto. Ştiam că taică-meu o să-mi pretindă un preţ atroce pentru casă, masă şi rufărie şi că o să aibă grijă să-mi treacă în cont că trăiesc de pe urma sumei care i se restituia de la impozitul său pe venit, dar nu prea mă chinuia dorinţa de a-mi găsi o slujbă.

Cum zăceam relaxat în pat, am simţit o senzaţie ciudată în scăfîrlie. Era ca şi cum ţeasta mea ar fi fost din bumbac sau ar fi

fost un balon mic umplut cu aer. Puteam să simt *spaţiu* în ea. Nu pricepeam nimic. Aşa că am lăsat-o baltă. Mă simţeam bine, nu era chinuitor. Am ascultat muzică simfonică, fumînd din ţigările lui taică-meu.

M-am ridicat şi m-am dus în camera din faţă. În casa de peste drum era o nevastă tînără. Purta o rochie cafenie, scurtă şi mulată. Stătea pe scări. Puteam să mă holbez în voie la rochia ei. Am urmărit-o de după perdea, tot holbîndu-mă. M-am excitat. În final, m-am masturbat iarăşi. Am făcut baie şi m-am îmbrăcat şi mi-am omorît timpul fumînd mai multe ţigări. Pe la 5 p.m. am ieşit să mă plimb, învîrtindu-mă vreo oră.

Cînd m-am întors, ai mei erau acasă. Cina era aproape gata. M-am dus în dormitor şi am aşteptat să mă cheme. M-au chemat. M-am dus la masă.

— Şi, zise tata, ţi-ai găsit de lucru?

— Nu.

— Ascultă, oricine vrea să lucreze găseşte de lucru.

— Poate.

— Nu pot să cred că eşti fiul meu. Nu ai nici o ambiţie, eşti un puturos cum nu s-a mai văzut. Cum dracu' o să te descurci în lumea asta?

Luă o gură de mazăre şi zise iar:

— Ce-i cu fumul ăsta aici? Ai pipat ca un furnal! *Puh*! A trebuit să deschid toate geamurile! Era *ceaţă* aici!

11

A doua zi m-am mai întins un pic după ce s-au cărat. Pe urmă m-am ridicat şi m-am dus în camera din faţă şi m-am uitat afară printre draperii. Tipa stătea iar pe scări. Avea pe ea altă rochie, mai sexy. M-am holbat la ea mult timp. Apoi m-am masturbat încet şi pe îndelete.

Am făcut baie şi m-am îmbrăcat. Am găsit nişte sticle goale în

bucătărie şi le-am vîndut la băcănie. Am dat de un bar pe stradă, am intrat şi am cerut o bere la halbă. Erau o groază de beţivi acolo, care puneau muzică la tonomat, vorbeau tare şi rîdeau. Din cînd în cînd, o nouă bere ateriza în faţa mea. Cineva făcea cinste. Am băut. M-am apucat să vorbesc cu oamenii.

La un moment dat, m-am uitat afară. Era seară, aproape beznă. Berile veneau întruna. Femeia grasă care ţinea barul şi iubitul ei erau prietenoşi.

La un moment dat am ieşit afară să mă bat cu cineva. N-a fost o bătaie pe cinste. Eram amîndoi prea beţi şi în asfaltul din parcare erau gropi mari, în care ne împiedicam. Am lăsat-o baltă...

M-am trezit mult mai tîrziu într-un separeu capitonat cu roşu, în fundul barului. M-am ridicat şi am aruncat o privire în jur. Toată lumea se cărase. Era 3.15. Am încercat uşa, era încuiată. Am intrat după tejghea, mi-am luat o bere, am desfăcut-o, m-am întors în separeu şi m-am aşezat. După care m-am dus iar şi mi-am luat un trabuc şi o pungă de chipsuri. Mi-am terminat berea, am găsit o sticlă de votcă, una de whisky şi m-am tolănit iar. Le-am amestecat cu apă; am fumat trabucuri şi am mîncat pastramă de vită, chipsuri şi ouă răscoapte.

Am băut pînă pe la 5 a.m. Apoi am făcut curat la tejghea, am ascuns tot, m-am dus la uşă şi m-am prelins afară. Am văzut că se apropia o maşină de poliţie. Se ţineau încet după mine.

După o clădire, au tras pe dreapta. Un poliţai şi-a scos capul pe geam.

— Hei, frate!

Farurile mă izbeau în ochi.

— Ce-i cu tine?

— Mă duc acasă.

— Locuieşti în zonă?

— Da.

— Unde?

— 2122 Longwood Avenue.

— Ce făceai în barul ăla?

— Sînt omul de serviciu.

— Al cui e barul?

— Al unei doamne pe nume Jewel.

— Urcă.

Am urcat.

— Arată-ne unde stai.

M-au dus pînă în faţa casei.

— Acum ieşi şi sună la uşă.

Am luat-o pe alee. Am urcat pe verandă, am sunat. Nici un răspuns.

Am tot sunat, de mai multe ori. În sfîrşit uşa s-a deschis. Mama şi tata stăteau acolo în pijamale şi halate.

— *Eşti beat!* ţipă tata.

— Da.

— De unde iei bani să bei? Eşti falit!

— O să-mi găsesc de lucru.

— *Eşti beat! Eşti beat! Fiul meu e un Beţiv! Fiul meu e un Beţiv Nenorocit şi De Rahat!*

Lui taică-meu i se ridicase părul în cap în smocuri nebune. I se zbîrliseră sprîncenele, iar faţa îi era umflată şi roşie de somn.

— Te porţi de parcă aş fi omorît pe cineva.

— *Nu e nici o diferenţă!*

— ...ooh, la dracu'...

Dintr-o dată am vomitat pe covorul lor persan, *Pomul vieţii*. Maică-mea ţipă. Taică-meu se repezi la mine.

— Ştii ce facem cînd o javră se cacă pe covor?

— Da.

Mă prinse de ceafă. Apăsă cu putere în jos, forţîndu-mă să mă îndoi din mijloc. Încerca să mă facă să cad în genunchi.

— Îţi arăt eu acum ce facem.

— Nu...

Eram aproape cu nasul în vomă.

— Îţi arăt eu ce le facem javrelor!

Am ţîşnit în sus, cu pumnul încleştat. Un croşeu perfect. S-a clătinat traversînd cu spatele toată camera şi s-a prăbuşit pe

canapea. M-am luat după el.

— Scoală-te.

Nu se mişca. Am auzit-o pe maică-mea:

— *Ai Dat în Taică-tău! Ai Dat în Taică-tău! Ai Dat în Taică-tău!*

Urla şi îmi sfîşia obrazul cu unghiile.

— Scoală-te, i-am zis lui taică-meu.

— *Ai Dat în Taică-tău!*

Îşi înfipse iar unghiile în moaca mea. M-am întors spre ea. Sări să îmi sfîşie şi celălalt obraz. Sîngele îmi şiroia pe gît, îmi năclăia cămaşa, nădragii, pantofii, se prelingea pe covor. Ea îşi lăsă mîinile în jos şi se holbă la mine.

— Ai terminat?

Nu zise nimic. Am pornit spre dormitor şi m-am gîndit că mai bine mi-aş găsi o slujbă.

12

A doua zi am rămas în cameră pînă cînd s-au cărat. Apoi am luat ziarul şi am deschis la Oferte de serviciu. Faţa mă durea; greaţa nu-mi trecuse. Am încercuit cîteva anunţuri, m-am ras cum am putut, am înghiţit cîteva aspirine, m-am îmbrăcat şi m-am îndreptat către bulevard. Am început să fac autostopul. Maşinile goneau. Apoi una a oprit. Am urcat.

— Hank!

Era un vechi prieten, Timmy Hunter. Merseserăm împreună la Los Angeles City College.

— Ce e cu tine, Hank?

— Caut de lucru.

— Acum mă duc în California de Sud. Ce-ai păţit la faţă?

— Unghiile unei femei.

— Zău?

— Zău. Timmy, trebuie să beau ceva.

Timmy opri la primul bar. Am intrat şi el ceru două beri.

— Ce fel de slujbă cauţi?

— Magazioner, funcţionar în comerţ, om de serviciu.

— Ascultă, am acasă nişte bani. Ştiu un bar ca lumea în Inglewood. Am putea să mergem acolo.

Locuia cu maică-sa. Am intrat în casă şi bătrîna doamnă şi-a ridicat ochii din ziar:

— Hank, să nu-l îmbeţi pe Timmy.

— Ce mai faceţi, doamnă Hunter?

— Ultima oară cînd tu şi Timmy aţi ieşit în oraş, aţi ajuns amîndoi la puşcărie.

Timmy îşi puse cărţile în dormitor şi ieşi.

— Să mergem, spuse.

Era un decor hawaian, aglomerat. Un om vorbea la telefon:

— Trimite pe cineva să ia camionul. Eu sînt prea beat ca să conduc. Da, ştiu că am pierdut slujba aia nenorocită, numai vino odată şi ia camionul ăsta de-aici!

Beam amîndoi, da' de cumpărat numai Timmy cumpăra. Sporovăiala lui era O.K. O blondă îmi făcea ochi dulci şi îmi arăta picioarele. Timmy dădea din gură înainte. Povestea despre City College: cum ne ascundeam sticlele de vin în dulăpior; despre Popoff şi puştile lui din lemn; despre Popoff şi puştile lui adevărate; cum am tras în fundul unei bărci în Westlake Park şi ne-am scufundat; cum au făcut studenţii grevă în sala de sport…

Băutura curgea încontinuu. Blonda se cără cu altul. Tonomatul cînta. Lui Timmy nu-i mai tăcea gura. Se întuneca. Ne tăiaseră de la băutură, aşa că am ieşit pe stradă să căutăm alt bar. Era 10 p.m. De-abia ne mai puteam ţine pe picioare. Treceau o groază de maşini.

— Uite, Timmy, hai să ne aşezăm.

Atunci am văzut-o. Era o morgă, ca o vilă colonială, cu reflectoare şi nişte trepte largi şi albe care duceau spre verandă.

Am urcat cu Timmy cam jumătate din trepte. După care l-am întins cu grijă pe una din ele. I-am îndreptat picioarele şi i-am aşezat braţele frumos pe lîngă corp. Apoi m-am întins şi eu în

aceeaşi poziţie cu o scară mai jos de Timmy.

13

Cînd m-am trezit, mă aflam într-o cameră. Eram singur. Tocmai se lumina de ziuă. Era frig. Eram doar în cămaşă. Am încercat să gîndesc. M-am ridicat de pe scîndura tare şi m-am dus la fereastră. Avea gratii. Dincolo de ea, se întindea Pacificul. (Nu ştiu cum, ajunsesem în Malibu.) Gardianul apăru după vreo oră, zăngănind blide de tablă şi tăvi. Îmi împinse micul dejun. M-am aşezat şi am început să mănînc, ascultînd oceanul.

După trei sferturi de oră, am fost scos afară. Am dat de un grup de oameni legaţi cu cătuşe de un lanţ lung. M-am dus la coadă şi am întins mîinile. Gardianul zise: „Tu nu“. Am căpătat propria mea pereche de cătuşe. Doi poliţai mă vîrîră într-o dubă şi porniräm.

Am ajuns în Culver City şi am parcat în spatele tribunalului. Unul dintre poliţai coborî împreună cu mine. Am intrat pe uşa din spate şi ne-am aşezat în primul rînd, în sala de judecată. Curcanul îmi scoase cătuşele. Timmy nu se zărea nicăieri. Ca de obicei, judecătorul se lăsa aşteptat. Cazul meu era al doilea.

— Eşti acuzat de consum de alcool în spaţiu public şi de blocarea traficului. Zece zile sau treizeci de dolari.

Am pledat vinovat, chiar dacă habar n-aveam ce voia să spună cu blocarea traficului. Poliţaiul mă duse la parter şi mă aşeză pe bancheta din spate a dubei.

— Ai scăpat uşor, îmi zise. Gagiilor, aţi blocat traficul pe o rază de o milă. A fost cel mai nenorocit blocaj de trafic din toată istoria oraşului Inglewood.

După care m-a dus cu duba la Închisoarea Districtului Los Angeles.

14

Seara a venit taică-meu cu cei treizeci de dolari. Cînd am ieşit de acolo, avea ochii umezi.

— Ne-ai făcut de ruşine, pe mine şi pe maică-ta, mi-a zis.

Se părea că se cunoştea cu unul din poliţai, care îl întrebase: „Domnule Chinaski, ce caută fiul *dumneavoastră* aici?“

— Mi-a fost atît de ruşine. Gîndeşte-te, fiul meu la închisoare.

Am mers la maşină, ne-am urcat. Am luat-o din loc. Tot se mai smiorcăia.

— Destul de rău că nu vrei să-ţi slujeşti ţara în vreme de război…

— Psihiatrul a zis că nu sînt apt.

— Fiule, dacă n-ar fi fost primul război mondial, n-aş fi cunoscut-o niciodată pe mama ta şi tu n-ai fi venit pe lume.

— Ai cumva o ţigară?

— Acum ai mai ajuns şi la puşcărie. Chestia asta ar putea s-o omoare pe maică-ta.

Mai în jos pe Broadway, am trecut pe lîngă nişte baruri ieftine.

— Hai să bem ceva.

— Cum? Îţi dă mîna să bei cînd tocmai pentru asta ai fost închis?

— Atunci simţi cel mai mult nevoia să bei ceva.

— Să nu cumva să-i spui maică-tii c-ai vrut să bei tocmai cînd te-am scos din puşcărie, mă preveni el.

— Şi am chef şi de un futai.

— Poftim?

— Am zis că am chef şi de un futai.

Cît pe ce să treacă pe roşu. O vreme nici unul din noi n-a mai spus nimic.

— Apropo, zise el în cele din urmă, bănuiesc că ştii că amenda o să se adauge la nota de plată pentru casă, masă şi rufărie, nu?

Mi-am găsit de lucru la un depozit de piese auto aflat nu departe de Flower Street. Directorul era un om înalt, urît şi cu un cur teşit. Mereu mă anunţa cînd o regula pe nevastă-sa.

— Azi-noapte i-am tras-o neveste-mii. Ia mai întîi comanda pentru fraţii Williams.

— Nu mai avem manşoane K-3.

— Returnează-le comanda.

Am pus ştampila „RETUR“ pe hîrtia de împachetat şi pe factură.

— Şi cum îţi spuneam, azi-noapte i-am tras-o neveste-mii.

Am legat cu sfoară cutia pentru fraţii Williams, am marcat-o, am cîntărit-o şi i-am lipit timbrul.

— Şi n-a fost rău, să ştii.

Avea mustaţă roşcată, păr roşcat şi un cur teşit.

— S-a pişat pe ea cînd a terminat.

16

Nota de plată pentru casă, masă, rufărie etc. ajunsese atît de umflată, că mi-au trebuit cîteva cecuri ca să mă scot. După care m-am mutat imediat. Nu-mi puteam permite ratele de-acasă.

Am găsit o pensiune chiar lîngă depozitul unde lucram. Mutatul nu era o problemă. Tot ce aveam încăpea în jumătate de geamantan…

Proprietăreasa mea era Mama Strader, o roşcată vopsită cu o moacă plăcută, mulţi dinţi de aur şi un iubit bătrîn. În prima dimineaţă m-a chemat în bucătărie şi mi-a zis că-mi dă un whisky dacă mă duc în spate şi-i hrănesc găinile. M-am executat şi pe urmă am stat în bucătărie şi am băut cu Mama şi cu iubitul ei, Al. Am întîrziat o oră la lucru.

A doua noapte, se auzi un ciocănit în uşă. Era o femeie grasă, pe la patruzeci şi cinci de ani. Ţinea în mînă o sticlă de vin.

— Mă cheamă Martha şi locuiesc în capătul coridorului. Ştiu că

asculţi tot timpul muzică bună. M-am gîndit să-ţi aduc ceva de băut.

Martha păşi înăuntru. Purta un halat verde lălîu şi, după cîteva pahare, începu să-mi arate picioarele.

— Am picioare mişto.

— Mă dau în vînt după picioare.

— Uită-te şi mai sus.

Picioarele ei erau foarte albe, grase şi fleşcăite, cu varice proeminente. Martha îmi spuse povestea ei.

Era tîrfă. Cînd şi cînd, mai dădea o raită prin baruri. Principala ei sursă de venit era patronul unui magazin universal.

— Îmi dă bani. Mă duc la magazinul lui şi iau tot ce-mi pofteşte inima. N-am probleme cu vînzătorii. El le-a zis să mă lase în pace. Nu vrea ca nevastă-sa să afle că am o pizdă mai bună ca a ei.

Martha se ridică în picioare şi dădu drumul la radio. Tare.

— Dansez bine, îmi zise. Priveşte-mă!

Se învîrtea în capotul ei verde, izbind din picioare. Nu era prea sexoasă. Curînd îşi trase halatul în sus, în jurul taliei, şi începu să-şi fluture fundul prin faţa mea. Chiloţii ei roz aveau o gaură mare pe buca stîngă. Lăsă halatul să-i alunece şi rămase doar în chiloţi. După care chiloţii aterizară pe jos lîngă halat şi ea se apucă să danseze din buric. Triunghiul de păr era aproape ascuns de burta care-i sălta şi i se bălăngănea.

Din pricina transpiraţiei, rimelul prinse să-i curgă. Brusc îşi îngustă ochii. Eu şedeam pe marginea patului. Sări pe mine înainte să pot face vreo mişcare. Îşi apăsă gura deschisă pe a mea. Avea gust de scuipat şi de ceapă, şi de vin stătut, şi (mi-am imaginat eu) de sperma a patru sute de bărbaţi. Îşi vîrî limba în gura mea. Avea o limbă înţesată de salivă, am simţit că-mi vine să vărs şi am împins-o de pe mine. Căzu în genunchi, îmi rupse fermoarul de la pantaloni şi, cît ai clipi, îmi luă în gură mădularul moale. Mi-l sugea pînă la plăsele şi se unduia. Martha avea o fundiţă galbenă în părul ei scurt, grizonat. Era plină de negi şi de aluniţe mari şi cafenii pe gît şi pe obraji.

Penisul mi se sculă; ea gemu şi mă muşcă. Am scos un ţipăt, am

apucat-o de păr şi am împins-o de pe mine. Stăteam în mijlocul camerei rănit şi îngrozit. La radio se auzea o simfonie de Mahler. Înainte să mă pot ridica, ea fu din nou în genunchi şi trecu la atac. Mă prinse cu sălbăticie de coaie cu ambele mîini. Tăbărî pe mine cu gura deschisă; capul îi sălta, sugea, îi zvîcnea. Chinuindu-mi groaznic coaiele în timp ce aproape că îmi muşcase jumătate din mădular, mă ţintui pe podea. Plescăielile umplură camera, în vreme ce la radio cînta Mahler. Mă simţeam de parcă aş fi fost devorat de un animal feroce. Mădularul mi se sculă, plin de salivă şi sînge. Asta o scoase din minţi. Mi se părea că sînt halit de viu.

Dacă termin, mi-am zis cu disperare, n-o să mi-o iert niciodată.

M-am întins încercînd să o apuc de păr, însă ea mă înşfăcă din nou de coaie şi mi le stoarse fără milă. Îşi înfipse dinţii în penisul meu de parcă ar fi vrut să mi-l taie în două. Am zbierat, i-am dat drumul la păr şi am căzut pe spate. Capul i se mişca neostoit înainte. Eram convins că limbile pe care mi le dădea se auzeau în toată pensiunea.

— NU! am zbierat.

Ea insista cu o furie inumană. Am început să-mi dau drumul. Parc-ar fi supt măruntaiele unui şarpe prins în capcană. Era furie amestecată cu nebunie; îmi sugea sperma şi-o înghiţea gîlgîind.

Continua să se unduiască şi să sugă.

— Martha! Opreşte-te! Am terminat!

Ea nici nu se sinchisi. Aveai impresia că se transformase într-o uriaşă gură care devora tot. Se unduia şi sugea înainte. N-avea de gînd să se oprească.

— NU! am zbierat din nou…

De data asta, parcă sugea malţ de vanilie cu paiul.

M-am prăbuşit. Se ridică şi începu să se îmbrace. Cînta.

„Cînd iubiţica din New York îţi zice noapte bună
e dis-de-dimineaţă

noapte bună, dulceaţă,

e dis-de-dimineaţă

noapte bună, dulceaţă,
lăptarul e în drum spre casă...“

M-am ridicat în picioare clătinîndu-mă, m-am căutat în buzunarul din faţă al pantalonilor şi am găsit portofelul. Am scos 5 $ şi i-am întins. Ea îi luă şi îi îndesă între sîni, mă apucă în joacă încă o dată de coaie, le strînse, le dădu drumul şi ieşi în paşi de vals din cameră.

17

Muncisem destul cît să strîng de un bilet de autobuz pînă în alt oraş şi-mi mai şi rămîneau cîţiva dolari de cheltuială. Am renunţat la slujbă, mi-am cumpărat o hartă a Statelor Unite şi m-am apucat să o cercetez. În cele din urmă, am optat pentru New York.

Mi-am luat cu mine pe autobuz doi litri şi jumătate de whisky, pe care îi ţineam în valiză. Ori de cîte ori cineva se aşeza lîngă mine şi începea să vorbească, scoteam cîte-o sticlă şi trăgeam o înghiţitură zdravănă. În sfîrşit, am ajuns în New York.

Staţia de autobuz se afla lîngă Times Square. Am pornit pe stradă cu vechitura mea de valiză. Era seară. Un furnicar de oameni ieşea în valuri de la metrou. Ca nişte insecte nebune, fără chip, mă luau cu asalt, treceau peste mine şi mă înconjurau din toate părţile cu o forţă uriaşă. Se buluceau şi se împingeau unii în alţii; scoteau nişte sunete înfiorătoare.

M-am retras în dreptul unei intrări şi am dat gata ultima sticlă.

Pe urmă am luat-o din loc, m-am înghesuit, mi-am croit drum cu coatele, pînă cînd am zărit un indicator cu locuri de cazare pe Third Avenue. Administratora era o bătrînă evreică.

— Am nevoie de o cameră, i-am spus.

— Ai nevoie de un costum, băiete.

— Sînt lefter.

— E un costum bun şi nu costă mai nimic. Soţul meu ţine croitoria de peste drum. Vino cu mine.

Am plătit camera, mi-am dus valiza sus. Pe urmă am însoţit-o la croitoria de peste drum.

— Herman, arată-i băiatului costumul.

— A, e un costum frumos.

Herman scoase costumul; era albastru închis, un pic purtat.

— Pare cam mic.

— Nu, nu, o să-ţi vină bine.

Ieşi cu costumul de după tejghea.

— Uite. Încearcă sacoul.

Herman mă ajută să-l iau pe mine.

— Vezi? Îţi vine bine… Vrei să probezi şi pantalonii?

Atîrnă de probă pantalonii pe mine, de la talie pînă în pămînt.

— Arată bine.

— Zece dolari.

— Sînt lefter.

— Şapte dolari.

I-am dat lui Herman cei şapte dolari şi mi-am dus costumul sus în cameră. Am ieşit să cumpăr o sticlă de vin. Cînd m-am întors, am încuiat uşa, m-am dezbrăcat şi m-am pregătit pentru prima mea noapte adevărată de somn din ultima vreme.

M-am vîrît în pat, am deschis sticla, mi-am potrivit perna la spate, îndoind-o, am răsuflat o dată adînc şi am rămas în întuneric uitîndu-mă pe fereastră. Mă aflam singur pentru prima oară în ultimele cinci zile. Eram un tip care se hrănea cu singurătate; îmi era necesară precum altuia mîncarea sau apa. Fiecare nouă zi în care n-aveam parte de singurătate îmi slăbea puterile. Nu mă făleam cu singurătatea mea; eram însă dependent de ea. Întunericul camerei însemna pentru mine lumina soarelui. Am luat o duşcă de vin.

Brusc camera fu invadată de lumină. Se auzi un huruit şi un vîjîit. Calea ferată suspendată trecea chiar prin dreptul ferestrei mele. Un tren se oprise acum pe ea. Am privit un şir de feţe new-

yorkeze care m-au privit şi ele, la rîndul lor. Trenul mai zăbovi puţin, după care tîşni mai departe. Se făcu din nou întuneric. Pe urmă, camera fu iarăşi invadată de lumină. Am privit iarăşi feţele. Părea o imagine a iadului, repetată la nesfîrşit. Fiecare nou tren plin de feţe era şi mai urît, şi mai dement, şi mai chinuitor decît cel de dinainte. Am băut vinul.

Coşmarul persista: întuneric, apoi lumină; lumină, apoi întuneric. Am isprăvit vinul şi am ieşit să-mi mai cumpăr. M-am întors, m-am dezbrăcat, m-am vîrît înapoi în pat. Sosirea şi plecarea feţelor nu mai conteneau; aveam senzaţia că eram bîntuit de o viziune. Eram vizitat de sute de diavoli, mai mulţi decît Diavolul Însuşi ar fi putut să suporte. Am băut şi mai mult vin.

În cele din urmă, m-am ridicat şi mi-am scos noul costum din dulap. Am îmbrăcat sacoul. Era strîmt. Părea mai mic decît fusese la croitorie. Dintr-o dată se auzi un pîrîit. Sacoul se despicase de-a lungul spatelui. Am scos de pe mine ceea ce mai rămăsese din el. Mai aveam totuşi pantalonii. Mi i-am tras pe mine. În loc de fermoar, aveau nasturi; în timp ce încercam să-i închei, cusătura cedă la spate. M-am pipăit şi mi-am simţit chiloţii.

18

Patru sau cinci zile am cutreierat împrejurimile. Pe urmă am fost beat două zile. M-am mutat în Greenwich Village. Într-o zi am citit în rubrica lui Walter Winchell că O. Henry obişnuia să-şi scrie operele la o masă într-un vestit bar al scriitorilor. Am găsit barul şi am intrat căutînd ce?

Era la amiază. Eram singurul client, în ciuda editorialului lui Winchell. Iată-mă stînd singur, cu o oglindă mare, cu barul şi cu barmanul.

— Îmi pare rău, domnule, nu vă putem servi.

Eram stupefiat, incapabil să scot o vorbă. Am aşteptat o explicaţie.

— Sînteţi băut.

Probabil că eram mahmur, dar nu mai pusesem băutură în gură de douăsprezece ore. Am mormăit ceva despre O. Henry şi am plecat.

19

Părea o prăvălie pustie. Pe geam se afla un anunţ: *Angajăm personal*. Am intrat. Un om cu o mustaţă subţire îmi zîmbi.

— Ia loc.

Îmi dădu un stilou şi un formular. Am completat formularul.

— O! Facultate?

— Nu tocmai.

— Sîntem o firmă de publicitate.

— Da?

— Nu te interesează?

— Păi, cum să vă spun, eu mă ocup cu pictura. Ştiţi, sînt *pictor*. Am rămas fără bani. Nu reuşesc să-mi vînd lucrările.

— Am mai văzut noi mulţi din ăştia.

— Nici mie nu-mi plac.

— Fruntea sus. Poate o să fii celebru după ce mori.

Îmi mai spuse că slujba presupunea program de noapte la început, dar că întotdeauna există o şansă de a promova.

I-am zis că-mi place munca de noapte. Îmi răspunse că pot să încep la metrou.

20

Mă aşteptau doi tipi bătrîni. Ne-am întîlnit în pasaj, unde erau parcate vagoanele. Mi s-a dat un braţ de postere din carton şi un instrument mic din metal care arăta ca o cheie de conserve. Am urcat cu toţii într-unul din vagoanele parcate.

— Uită-te la mine! îmi zise unul din cei doi tipi.

Sări pe scaunele prăfuite şi începu să smulgă din mers posterele vechi cu cheia lui de conserve. Deci aşa ajung chestiile alea acolo, m-am gîndit. Oamenii le pun acolo.

Fiecare poster era susţinut de două rame de metal care trebuiau scoase cînd puneai un poster nou. Ramele erau flexibile şi curbate după forma peretelui.

M-au lăsat şi pe mine să încerc. N-am reuşit să desprind ramele. Nici nu s-au clintit. În timp ce munceam, m-am tăiat la mîini cu muchiile ascuţite. Am început să sîngerez. În locul fiecărui poster scos, trebuia să aşezi altul nou. Fiecare îţi lua o grămadă de timp. Dura o veşnicie.

— Tot New York-ul e plin de gîndaci verzi, zise unul dintre tipi după o vreme.

— Zău?

— Zău. Prima dată în New York?

— Da.

— Nu ştii că toţi oamenii din New York au gîndaci dintr-ăştia verzi?

— Nu.

— Mda. Muierea a vrut să mă fută azi-noapte. I-am zis: „Nu, dragă, nici să nu te gîndeşti“.

— Zău?

— Zău. I-am zis că o fac doar dacă-mi dă cinci dolari. Trebuie să mănînc carne de cinci dolari ca să-mi pun la loc sămînţa.

— Şi ţi-a dat?

— No. Mi-a oferit o conservă de supă Campbell de ciuperci.

Ne-am continuat treaba pînă la capătul vagonului. Cei doi bătrîni se căţărară prin spate şi începură să meargă spre celălalt vagon, parcat pe linia ferată la o înălţime de circa cincizeci de picioare. Ne aflam la patruzeci de picioare deasupra pămîntului şi nu aveam nimic altceva pe care să călcăm în afară de traverse. Am văzut că puteai cu usurinţă să aluneci printre ele şi să cazi.

M-am dat jos din vagon şi am început să calc fără grabă din traversă în traversă, cu cheia de conserve într-o mînă şi cu

posterele din carton în cealaltă. Un metrou ticsit cu pasageri se opri în apropiere; farurile îmi luminară drumul.

Apoi metroul se puse din nou în mişcare; am rămas în beznă. Nu vedeam nici traversele, nici spaţiile dintre ele. Am aşteptat.

Tipii ăia bătrîni strigară la mine de pe celălalt vagon:

— Hai odată! Grăbeşte-te! Avem o groază de lucru!

— Staţi! Nu văd nimic!

— N-avem toată noaptea la dispoziţie!

Ochii începură să mi se înveţe cu întunericul. Încet şi cu grijă, am mers mai departe. Cînd am ajuns la următorul vagon, am lăsat posterele jos şi m-am aşezat. Picioarele mi se înmuiaseră.

— Ce-ai păţit?

— Nu ştiu.

— Care-i problema?

— Poţi să mori acolo sus.

— Încă n-a căzut nimeni pînă acum.

— Presimt că eu o s-o păţesc.

— E doar în imaginaţia ta.

— Ştiu. Cum ies de-aici?

— Drept înainte se află o scară. Dar trebuie să traversezi o mulţime de şine şi să ai grijă la trenuri.

— Am înţeles.

— Şi să nu cumva să calci pe a treia şină.

— Ce e asta?

— Prin ea trece curentul. E şina aurie. Arată ca aurul. O s-o vezi tu.

Am coborît pe şine şi am început să păşesc cu precauţie peste ele. Bătrînii nu mă pierdeau din ochi. Şina de aur era la locul ei. Am dat un pas mare peste ea.

Pe urmă aproape m-am prăbuşit în jos pe scară. Am intrat în primul bar de peste drum.

Programul de lucru la fabrica de biscuiţi pentru cîini era de la 4.30 p.m. la 1 a.m.

Mi s-au dat un şorţ alb jegos şi nişte mănuşi grele din canava. Mănuşile erau arse şi pline de găuri prin care mi se zăreau degetele. Am primit instrucţiuni din partea unui spiriduş fără dinţi şi suferind de cataractă la ochiul stîng; cataracta era alb-verzuie, străbătută de vinişoare albastre ca nişte picioare de păianjen.

Trudea în slujba asta de nouăsprezece ani.

Mi-am luat în primire postul. Se auzi un şuierat şi maşinăria se urni. Biscuiţii pentru cîini începură să se mişte. Aluatul era turnat în forme şi apoi aşezat pe grătare metalice masive cu margini de fier.

Am apucat un grătar şi l-am introdus în cuptorul din spatele meu. M-am întors. Deja venise altul la rînd. Nu era chip să le încetineşti mersul. Se opreau doar atunci cînd ceva stînjenea maşinăria. Dar asta nu se întîmpla prea des. Iar cînd se întîmpla, Spiriduşul avea grijă să o repună imediat în funcţiune.

Flăcările cuptorului atingeau cincisprezece picioare înălţime. Interiorul cuptorului semăna cu un carusel. Pe fiecare raft încăpeau douăsprezece grătare. Cînd omul care păzea cuptorul (adică eu) isprăvea de umplut cîte un raft, lovea cu piciorul o manetă şi roata se învîrtea, aducînd alt raft liber la rînd.

Grătarele erau nemaipomenit de grele. Să ridici un grătar din acela te putea da gata. Dacă te gîndeai că trebuie să faci asta opt ore, să ridici sute de grătare, n-o scoteai nicicînd la capăt. Biscuiţi verzi, biscuiţi roşii, biscuiţi galbeni, biscuiţi maro, biscuiţi mov, biscuiţi albaştri, biscuiţi cu vitamine, biscuiţi vegetali.

O astfel de slujbă storcea toată vlaga din tine. Te simţeai mai mult decît obosit, te simţeai extenuat. Spuneai chestii demente, aiuritoare. Păream dus cu sorcova: înjuram şi trăncăneam şi făceam glume şi cîntam. Iadul ăla se zguduia de rîsete. Pînă şi Spiriduşul se distra.

Am muncit acolo cîteva săptămîni. Nu exista seară în care să nu mă îmbăt. Dar puţin îmi păsa; aveam o slujbă pe care nimeni n-o voia. După o oră de stat la cuptor, mă trezeam de-a binelea. Mîinile

îmi erau pline de băşici şi mă usturau. Iar ziua, în camera mea, în chinuri groaznice, îmi înţepam băşicile cu ace pe care le sterilizam mai întîi în foc.

Într-o seară, eram mai beat decît de obicei. Am refuzat să mai pontez.

— Gata, le-am zis.

Spiriduşul era în stare de şoc.

— Şi ce-o să ne facem, Chinaski?

— Ei…

— *Mai rămîi doar o singură noapte!*

L-am luat de după gît şi am strîns; urechile i s-au făcut roz.

— Scîrbă mică, i-am zis. Şi i-am dat drumul.

22

După ce am ajuns în Philadelphia, am găsit o pensiune şi mi-am plătit o cameră pe o săptămînă înainte. Cel mai apropiat bar era vechi de cincizeci de ani. Se simţea miasma de urină, căcat şi vomă a unei jumătăţi de veac, urcînd prin podea în bar din closetele de dedesubt.

Era 4.30 după-amiaza. Doi bărbaţi se luaseră la bătaie în mijlocul barului.

Tipul din dreapta mea zicea că-l cheamă Danny. Cel din stînga era Jim.

Danny ţinea între buze o ţigară, care mocnea la capăt. O sticlă de bere goală se rostogoli prin aer. Îi atinse razant ţigara şi nasul. El nu se clinti şi nici nu se întoarse să vadă cine azvîrlise sticla, ci scutură scrumul într-o scrumieră.

— A fost cît pe ce, javră ordinară! Mai încearcă o dată, şi-o să-ţi rup mîinile!

Toate scaunele erau ocupate. Se găseau acolo şi cîteva femei, nişte gospodine grase şi cam proaste şi două-trei cucoane cărora li

se înecaseră corăbiile. Cum stăteam la bar, o fată se ridică şi plecă împreună cu un tip. În cinci minute a fost înapoi.

— Helen! Helen! Cum ai făcut-o?

Ea rîse.

Numaidecît sări altul să o testeze.

— Trebuie să fie mişto. Vreau şi eu!

Plecară împreună. Helen se întoarse tot în cinci minute.

— Cred că are o pompă aspiratoare pe post de păsărică!

— Tre' să încerc şi eu, zise un tip bătrîn din capătul celălalt al tejghelei. Nu mi s-a mai sculat de la ultimul congres al lui Teddy Roosevelt.

Pe ăsta, Helen l-a rezolvat în zece minute.

— Vreau un sandviş, zise un tip gras. Cine se duce să-mi cumpere?

M-am oferit eu.

— Muşchi de vită cu de toate.

Mi-a dat bani.

— Păstrează restul.

M-am dus la chioşc. Apăru un gagiu bătrîn, cu o burtă umflată.

— Muşchi de vită cu de toate. Şi o sticlă de bere pînă e gata.

Mi-am băut berea, i-am dus sandvişul grasului din bar şi mi-am găsit alt loc. Un whisky mic ateriză în faţa mea. L-am dat pe gît. Mai veni unul. L-am băut şi pe ăsta. Tonomatul cînta.

Un gagiu tînăr, la vreo douăzeci şi patru de ani, se apropie din fundul barului.

— Am nevoie de cineva care să-mi cureţe jaluzelele, îmi zise.

— Nu mai spune.

— Tu ce faci?

— Nimic. Beau. Şi una şi alta.

— Ce zici de jaluzele?

— Cinci dolari.

— Eşti angajat.

I se spunea Billy-Boy. Billy-Boy se însurase cu patroana barului. Ea avea patruzeci şi cinci.

Îmi aduse două găleţi, apă cu detergent, cîrpe şi bureţi. Am dat jos jaluzelele, am scos şipcile şi m-am apucat.

— Băutura e gratis, zise Tommy, barmanul de noapte, cît timp munceşti.

— Un whisky mic, Tommy.

Era o treabă migăloasă; praful se întărise şi se transformase într-o crustă de murdărie. De cîteva ori m-am tăiat la mîini cu marginile şipcilor metalice. Apa cu detergent ardea.

— Un whisky mic, Tommy.

Am isprăvit un set de jaluzele şi le-am atîrnat. Clienţii barului îşi răsuciră capetele ca să-mi admire munca.

— Minunat!

— Sigur o să-i crească prestigiul.

— Probabil că o să scumpească băuturile.

— Un whisky mic, Tommy, am comandat.

Am dat jos un alt set de jaluzele şi le-am scos şipcile. L-am făcut pe Jim de douăzeci şi cinci de cenţi la jocurile mecanice, pe urmă am golit găleţile la budă şi le-am umplut cu apă curată.

Al doilea set a mers mai greu. M-am ales cu şi mai multe răni. Cred că jaluzelele alea nu mai fuseseră curăţate de zece ani. Am mai cîştigat douăzeci şi cinci de cenţi la jocuri, după care Billy-Boy mi-a trîmbiţat să-mi continui treaba.

Helen trecu pe lîngă mine în drum spre closet.

— Helen, îţi dau cinci dolari cînd termin aici. E destul?

— Cum să nu, doar că n-o să ţi se mai scoale după ce-ai muncit atîta.

— O să mi se scoale.

— Mă găseşti aici cînd se închide barul. Dacă o să mai poţi, atunci n-o să-ţi iau nici un ban!

— O să fie *tare ca piatra*, iubito.

Helen se cără la budă.

— Un whisky mic, Tommy.

— Hei, ia-o mai uşor, zise Billy-Boy, altfel n-o să fii în stare să-ţi termini treaba în seara asta.

— Billy, dacă nu termin, poţi să-ţi ţii dolarii.

— Batem palma. Aţi auzit cu toţii?

— Da, da, Billy, te-am auzit, zgîrie-brînză ce eşti.

— E ultimul, Tommy.

Tommy mi-a întins whiskyul. L-am dat pe gît şi m-am pus iar pe muncă. Mă zoream de unul singur. După mai multe whiskyuri, cele trei seturi de jaluzele erau la locul lor şi străluceau.

— Gata, Billy, plata.

— N-ai terminat.

— Cum?

— Mai sînt trei geamuri în camera din spate.

— Camera din spate?

— Da. Unde se ţin petrecerile.

Billy-Boy îmi arătă camera din spate. Mai erau încă trei geamuri, cu încă trei seturi de jaluzele.

— Dublez preţul, Billy.

— Nu, ori le faci pe toate, ori nu primeşti nimic.

Am luat găleţile, am deşertat apa, le-am umplut cu apă curată, detergent şi am dat jos un set de jaluzele. Am scos şipcile, le-am aşezat pe o masă şi am început să mă holbez la ele.

Jim se ducea la budă. Se opri lîngă mine.

— Care-i problema?

— Încă o şipcă şi o să mă dea gata.

După ce Jim ieşi de la budă, se duse la bar şi îşi aduse berea. Se apucă să cureţe jaluzelele.

— Jim, las-o baltă.

M-am dus la bar şi mi-am mai luat un whisky. Cînd m-am întors, una dintre fete dădea jos un set de jaluzele.

— Ai grijă să nu te tai, i-am spus.

Cîteva minute mai tîrziu, în camera din spate se adunaseră patru sau cinci oameni care vorbeau şi rîdeau, chiar şi Helen venise acolo. Cu toţii munceau la jaluzele. Curînd, aproape toată lumea din bar migră în camera din spate. Am mai sorbit două whiskyuri. În sfîrşit, jaluzelele au fost gata şi atîrnau la locul lor. Nu durase cine ştie cît.

Străluceau de curăţenie. Billy-Boy îşi făcu apariţia:

— N-am de ce să te plătesc.

— Treaba e gata.

— Dar n-ai terminat-o tu.

— Nu fi de căcat, Billy, zise cineva.

Billy-Boy scoase cei 5 $ şi mi-i întinse. Ne-am dus la bar.

— Băutură pentru toată lumea!

Am pus dolarii pe masă.

— Şi, fireşte, una pentru mine.

Tommy se apucă să împartă băutură.

Mi-am golit paharul şi Tommy luă cei 5 $.

— Ne datorezi 3,15 $.

— Trece-mi-i în cont.

— O.K., şi cum îţi mai zice?

— Chinaski.

— O ştii pe aia cu polonezul care s-a dus la closet?

— O ştiu.

Băutura a curs pînă la ora închiderii. După ultimul pahar, m-am uitat în jurul meu. Helen o ştersese. Helen mă minţise.

O căţea şi asta, nimic mai mult, mi-am zis, speriat de drumul lung şi istovitor…

Am ieşit şi am pornit spre pensiunea unde locuiam. Luna împrăştia o lumină strălucitoare. Paşii mei răsunau pe strada pustie ca şi cum cineva ar fi mers în spatele meu. M-am uitat în jur. Doar mi se păruse. Eram singur-singurel.

23

Cînd am ajuns în St. Louis era un frig cumplit, sta să ningă, însă mi-am găsit o cameră într-un loc curat şi plăcut, o cameră dosnică, la etajul al doilea. Seara se lăsase de puţină vreme, iar eu treceam printr-una din crizele mele de depresie, aşa că m-am dus la culcare devreme şi, nu ştiu cum, am izbutit să adorm.

Cînd m-am trezit a doua zi dimineaţa, mi-era îngrozitor de frig. Nu mă puteam opri din tremurat. M-am ridicat din pat şi am băgat de seamă că una dintre ferestre rămăsese deschisă. Am închis-o şi m-am întors în pat. Am simţit că mă cuprinde greaţa. Am reuşit să mai dorm încă o oră, iar apoi m-am trezit. M-am ridicat, m-am îmbrăcat, de-abia m-am tîrît spre baia de pe hol şi am vomitat. M-am dezbrăcat şi m-am vîrît iar în pat. Curînd, am auzit un ciocănit în uşă. N-am răspuns. Ciocănitul nu încetă.

— Da? am întrebat.

— Te simţi bine?

— Da.

— Putem intra?

— Intraţi.

Erau două fete. Una era puţin grăsuţă, însă mignonă şi strălucitoare, într-o rochie roz înflorată. Avea un chip plăcut. Cealaltă purta o curea lată, strîmtă, care-i scotea în evidenţă bustul foarte arătos. Avea părul lung, negru şi un năsuc dulce; purta tocuri înalte, avea picioare perfecte şi o bluză albă, cu un decolteu adînc. Avea ochi căprui închis, foarte întunecaţi şi amîndouă mă priveau amuzate, tare amuzate.

— Eu sînt Gertrude, zise, şi ea e Hilda.

Hilda prinse să roşească în timp ce Gertrude se apropia de patul meu.

— Te-am auzit la baie. Eşti bolnav?

— Da. Dar nu e grav, sînt sigur. A rămas geamul deschis.

— Doamna Downing, proprietăreasa, îţi pregăteşte o supă caldă.

— Nu e nevoie.

— O să-ţi facă bine.

Gertrude se apropie şi mai mult de pat. Hilda rămase pe loc, roz şi imaculată şi îmbujorată. Gertrude se legăna înainte şi înapoi pe tocurile ei foarte înalte.

— Eşti nou în oraş?

— Da.

— Nu te-ai înrolat?

— Nu.

— Cu ce te ocupi?

— Cu nimic.

— Nu munceşti?

— Nu.

— Normal, îi zise Gertrude Hildei, uită-te la mîinile lui. Are cele mai frumoase mîini din lume. Poţi să-ţi dai seama că n-a muncit niciodată.

Doamna Downing, proprietăreasa, ciocăni la uşă. Era grasă şi plăcută. Mi-am imaginat că soţul ei e mort, iar ea o persoană foarte credincioasă. Ducea un castron mare cu supă de vită, ţinîndu-l sus în aer. Vedeam cum se ridicau aburii. Am luat castronul. Am schimbat amabilităţi. Da, soţul îi murise. Era foarte credincioasă. Îmi adusese şi pîine prăjită, plus sare şi piper.

— Vă mulţumesc.

Doamna Downing se uită la fete.

— Noi o să plecăm acum. Sperăm să vă faceţi bine cît mai repede. Şi sper de asemenea că fetele nu v-au deranjat prea tare.

— O, nici vorbă! am rînjit eu din castronul cu supă.

Chestia asta i-a plăcut.

— Haideţi, fetelor.

Doamna Downing lăsă uşa deschisă. Hildei îi mai reuşi o ultimă îmbujorare, îmi aruncă cel mai drăgălaş zîmbet, după care se cără. Gertrude mai rămase. Mă privea cum înghiţeam supa.

— E bună?

— Vreau să vă mulţumesc tuturor. Toate astea... sînt atît de neobişnuite.

— Am plecat.

Se răsuci pe călcîie şi se îndreptă fără grabă spre uşă. Fesele i se mişcau sub fusta neagră, strîmtă; avea picioare de aur. La uşă se opri şi se întoarse, aruncîndu-mi o ultimă privire cu ochii ei întunecaţi, cuprinzîndu-mă în ei. Eram transfigurat, fermecat. În clipa în care îmi simţi reacţia, zvîcni din cap şi izbucni în rîs. Avea un gît minunat şi tot părul ăla negru. Ieşi pe hol, lăsînd uşa întredeschisă.

Mi-am condimentat supa cu sare şi piper, am fărîmiţat bucăţelele de pîine şi m-am apucat să-mi alin suferinţa cu ea.

24

Am găsit un post de funcţionar în comerţ, într-un magazin de haine de damă. Pînă şi în timpul celui de-al doilea război mondial, cînd se presupunea că era o criză de mînă de lucru, existau patru sau cinci solicitanţi pentru fiecare slujbă. (Cel puţin pentru slujbele mărunte.) Am aşteptat cu cererile de angajare completate. Cînd te-ai născut? Căsătorit? Necăsătorit? Serviciul militar satisfăcut? Ultimul loc de muncă? Ultimele locuri de muncă? Motivul plecării? Completasem atît de multe formulare de angajare în ultima vreme, încît învăţasem pe de rost răspunsurile corecte. Cum mă trezisem destul de tîrziu în dimineaţa aceea, am fost ultimul strigat. Un bărbat chel cu nişte smocuri ciudate de păr ieşindu-i din urechi m-a intervievat.

— Da? mă întrebă, privindu-mă pe deasupra foii de hîrtie.

— Sînt scriitor, temporar în criză de inspiraţie.

— Vorbiţi serios?

— Da.

— Sînteţi sigur?

— Nu, nu sînt.

— Ce scrieţi?

— Mai mult povestiri. Şi am scris cam jumătate dintr-un roman.

— Un roman, chiar?

— Da.

— Cum se numeşte?

— „Robinetul defect al destinului meu“.

— O, îmi place. Despre ce-i vorba?

— Despre tot.

— Despre tot? Adică, de pildă, şi despre cancer?

— Şi despre cancer.

— Dar despre nevastă-mea?

— Şi despre ea.

— Nu mai spuneţi. Şi de ce vreţi să lucraţi într-un magazin de haine de damă?

— Întotdeauna mi-au plăcut damele în haine de damă.

— Sînteţi în 4-F?

— Da.

— Arătaţi-mi carnetul de recrutare.

I-am arătat carnetul de recrutare. Mi l-a dat înapoi.

— Sînteţi angajat.

25

Stăteam într-o pivniţă. Pereţii erau zugrăviţi în galben. Împachetam hainele de damă în cutii de carton lungi cam de trei picioare şi late cam de un picior sau un picior şi jumătate. Era nevoie de o anumită îndemînare ca să împachetezi fiecare haină în aşa fel încît să nu se şifoneze în cutie. Ca să nu se întîmple asta, foloseam umplutură de carton şi pînză şi primeam instrucţiuni precise. Utilizam serviciile Poştei SUA doar pentru livrări în afara oraşului. Fiecare avea cîntarul lui propriu şi maşina poştală de măsurat. Fumatul era interzis.

Larabee era funcţionarul-şef. Klein era asistentul funcţionarului-şef. Larabee conducea. Klein încerca să-l boicoteze pe Larabee. Klein era evreu şi proprietarii magazinului erau evrei şi Larabee era agitat. Klein şi Larabee se luau la harţă şi se băteau cît era ziulica de lungă şi nici seara nu se potoleau. Apropo de seară. Problema era, în acele vremuri de război, statul peste program. Cei de la conducere preferau întotdeauna să exploateze neîncetat o mînă de oameni, în loc să angajeze mai mulţi şi astfel toată lumea să muncească mai puţin. Pentru şef, erai disponibil opt ore, însă el cerea mereu mai mult. Niciodată nu te trimitea acasă după şase ore, de exemplu. Aşa ai fi putut să ai timp să te

gîndeşti.

26

Ori de cîte ori ieşeam pe coridorul pensiunii, dădeam de Gertrude care părea să stea tot timpul acolo. Era perfectă, era sex pur şi înnebunitor şi ea ştia lucrul ăsta şi îl specula, ţi-l dădea cu ţîrîita şi te lăsa să suferi pentru el. O făcea fericită. Nici eu nu mă simţeam prea rău. Ar fi putut cu uşurinţă să mă arunce afară şi să nu-mi îngăduie să mă bucur nici măcar privind-o din cînd în cînd. Ca mai toţi bărbaţii în situaţia asta, mi-am dat seama că n-o să obţin nimic de la ea – discuţii intime, călătorii nebuneşti cu montagne russe, plimbări lungi duminica după-amiaza – pînă nu îi făceam nişte promisiuni bizare.

— Eşti un tip ciudat. Petreci mult timp singur, nu-i aşa?

— Da.

— Care-i necazul?

— Eram bolnav cu mult înainte să ne cunoaştem în dimineaţa aia.

— Şi acum ţi-e rău?

— Nu.

— Atunci care-i problema?

— Nu-mi plac oamenii.

— Şi crezi că e bine?

— Probabil că nu e bine.

— Mă duci la film într-o seară?

— O să încerc.

Gertrude se legăna în faţa mea; se legăna pe tocurile ei înalte. Se aplecă în faţă. Părticele din trupul ei mă atingeau. Însă pur şi simplu nu puteam reacţiona. Între noi doi se căsca un gol. Distanţa era prea mare. Aveam senzaţia că îi vorbea unei persoane care dispăruse, care nu se mai afla acolo, care nu mai era vie. Ochii ei păreau să privească prin mine. Îmi era cu neputinţă să intru pe

aceeaşi frecvenţă cu ea. Nu mă simteam ruşinat, ci mai degrabă doar jenat şi neputincios.

— Vino cu mine.

— Poftim?

— Vreau să-ţi arăt dormitorul meu.

Am urmat-o pe Gertrude de-a lungul coridorului. Deschise uşa de la dormitorul ei şi pătrunserăm înăuntru. Era o cameră deosebit de feminină. Pe patul încăpător se îngrămădeau animale de pluş. Toate animalele arătau uimite şi mă priveau fix: girafe, urşi, lei, căţei. Mirosea a parfum. Totul era îngrijit şi curat şi părea moale şi confortabil. Gertrude se apropie de mine.

— Îţi place dormitorul meu?

— E drăguţ. Ah, da, îmi place.

— Să nu cumva să-i spui doamnei Downing că te-am invitat aici, că o să fie scandalizată.

— N-o să-i spun.

Gertrude stătea acolo, tăcută.

— Trebuie să plec, i-am zis în cele din urmă. M-am apropiat de uşă, am deschis-o, am închis-o în urma mea şi m-am întors la mine în cameră.

27

După ce am pierdut cîteva maşini de scris la casa de amanet, pur şi simplu am renunţat la ideea de a mai avea una. Îmi copiam povestirile de mînă şi le trimiteam aşa. Le dactilografiam de mînă cu un stilou. Am ajuns o maşină de scris manuală foarte rapidă. Atît de rapidă încît puteam să dactilografiez de mînă mai repede decît să scriu. Scriam cîte trei-patru povestiri pe săptămînă. Le păstram în cutia poştală. Mi-i imaginam pe redactorii de la *The Atlantic Monthly* şi *Harper's* zicînd:

— Hei, încă o chestie de la maniacul ăla…

Într-o seară am dus-o pe Gertrude la un bar. Şedeam amîndoi

de o parte a mesei şi beam bere. Afară ningea. Mă simţeam un pic mai bine decît de obicei. Beam şi pălăvrăgeam. Se scurse aşa vreo oră. Am început să mă uit ţintă în ochii Gertrudei şi ea făcu la fel. *„În zilele noastre, un om bun e greu de găsit!“* zicea tonomatul. Gertrude îşi mişca trupul în ritmul muzicii, mişca din cap în ritmul muzicii şi se uita în ochii mei.

— Ai o faţă tare ciudată, zise. De fapt nu eşti urît.

— Funcţionarul numărul patru, cel care-şi vede de treabă.

— Ai fost îndrăgostit vreodată?

— Dragostea e pentru oamenii reali.

— Şi tu pari real.

— Nu-mi plac oamenii reali.

— Nu-ţi plac?

— Îi urăsc.

Am mai băut ceva, fără să ne spunem prea multe. Afară continua să ningă. Gertrude îşi întoarse capul şi se uită lung la mulţimea de oameni. Pe urmă se uită la mine.

— Nu e *drăguţ*?

— Cine?

— Soldatul ăla de-acolo. Stă singur. Stă atît de *drept*. Şi are toate medaliile alea la vedere.

— Hai să plecăm de-aici.

— Dar nu e tîrziu.

— Poţi să mai rămîi.

— Nu, vreau să vin cu *tine*.

— Nu-mi pasă ce faci.

— Soldatul e de vină? Eşti furios din cauza lui?

— Oh, la dracu’!

— E din cauza lui!

— Am plecat.

M-am ridicat de la masă, am lăsat bacşiş şi m-am îndreptat către uşă. Am auzit-o pe Gertrude în spatele meu. Am pornit pe stradă prin ninsoare. Curînd, mă ajunse din urmă.

— Nici măcar n-ai luat un taxi! Prin zăpadă cu tocurile astea!

Nu i-am răspuns. Am lăsat în urmă cele patru-cinci clădiri pînă

la pensiune. Am urcat scările cu ea lîngă mine. Apoi m-am îndreptat spre camera mea, am deschis uşa, am închis-o, mi-am scos hainele şi m-am vîrît în pat. Am auzit-o în camera ei, aruncînd cu ceva în perete.

28

Continuam să-mi dactilografiez de mînă povestirile. Pe cele mai multe i le trimiteam lui Clay Gladmore, a cărui revistă new-yorkeză, *Frontfire*, o admiram. Plăteau doar cu 25 $ povestirea, însă Gladmore îl descoperise pe William Saroyan şi pe mulţi alţii şi fusese amicul lui Sherwood Anderson. Gladmore îmi trimitea înapoi multe din chestiile mele, însoţite de refuzuri semnate de el însuşi. E adevărat că majoritatea nu erau prea lungi, dar sunau amabil şi încurajator. Revistele mai mari foloseau scrisori de refuz tipărite. La Gladmore pînă şi scrisorile tipărite păreau să răspîndească o anume căldură: „Vai, ce mult regretăm că aceasta e o scrisoare de refuz, dar…“

Aşa că îl ţineam pe Gladmore ocupat cu patru-cinci povestiri pe săptămînă. Între timp, stăteam în magazinul cu haine de damă, jos în pivniţă. Klein încă nu-l eliminase pe Larabee; lui Cox, celălalt funcţionar, nu-i păsa cine elimină pe cine, atîta timp cît se putea furişa la o ţigară pe scară la fiecare douăzeci şi cinci de minute.

Orele peste program deveniră ceva mecanic. În timpul liber, am început să beau din ce în ce mai mult. Ziua de lucru de opt ore era dusă pentru totdeauna. Dimineaţa, cînd intrai pe uşă, puteai să te pregăteşti pentru cel puţin unsprezece ore. Asta se întîmpla şi sîmbăta, care fusese o zi scurtă, dar se transformase într-o zi normală de lucru. Războiul era în toi, însă damele îşi cumpărau haine în draci…

Era după o zi de lucru de douăsprezece ore. Îmi îmbrăcasem haina, ieşisem din pivniţă, îmi aprinsesem o ţigară şi mergeam de-a lungul coridorului spre ieşire, cînd am auzit vocea şefului:

— Chinaski!

— Da?

— Vino pînă aici.

Şeful meu fuma un trabuc lung şi scump. Arăta odihnit.

— Acesta e prietenul meu, Carson Gentry.

Carson Gentry fuma şi el un trabuc lung şi scump.

— Şi domnul Gentry e scriitor. Îl pasionează mult scrisul. I-am spus că eşti scriitor şi a vrut să te cunoască. Nu te superi, nu?

— Nu, nu mă supăr.

Şedeau amîndoi acolo uitîndu-se la mine şi pufăind din trabucuri. S-au scurs aşa cîteva minute. Trăgeau, suflau fumul şi se uitau la mine.

— Vă deranjează dacă mă retrag? am întrebat.

— Nu, e în regulă, răspunse şeful meu.

29

Întotdeauna străbăteam pe jos drumul înapoi, căci pensiunea se afla la numai şase-şapte clădiri distanţă. Copacii înşiraţi de-a lungul străzii arătau cu toţii la fel: mici, răsuciţi, aproape îngheţaţi, despuiaţi de frunze. Îmi plăceau. Mergeam sub luna rece.

Scena aceea din birou îmi rămăsese în minte. Trabucurile acelea, hainele scumpe. M-am gîndit la fripturi gustoase, la lungi plimbări cu maşina pe drumuri ocolite care duceau la case frumoase. Huzur. Călătorii în Europa. Femei spilcuite. Erau ei cu mult mai deştepţi decît mine? Singura diferenţă erau banii şi dorinţa de a-i strînge.

Şi eu o să reuşesc! O să-mi economisesc mărunţişul, o să-mi vină o idee şi o să fac un împrumut la bancă. O să angajez şi o să concediez. O să-mi ţin sticla de whisky în sertarul biroului. O să am o soţie cu 40 la bust şi cu un cur care o să-l facă pe vînzătorul de ziare din colţ să-şi dea drumul cînd o să-l vadă fîţîindu-se prin faţa lui. O s-o înşel, iar ea o să-şi dea seama, dar n-o să zică nimic, ca să

poată trăi mai departe în casa mea şi cu averea mea. O să concediez oamenii doar ca să le văd groaza pe chipuri. O să concediez femei care nu merită să fie date afară.

Asta e tot ce-i trebuie unui om: speranţa. Lipsa speranţei îl descurajează. Mi-am amintit de zilele din New Orleans cînd trăiam într-o vreme cu două batoane de ciocolată de cinci cenţi pe zi ca să am timp de scris. Însă înfometarea, din păcate, nu ajută arta. Nu face decît să o îngreuieze. Sufletul unui om porneşte din stomac. Un om poate să scrie mult mai bine după ce a mîncat o porţie zdravănă de muşchi filé şi a băut o stacană de whisky decît după ce a înghiţit un baton de ciocolată de cinci cenţi. Mitul artistului care moare de foame e o balivernă. Şi odată ce îţi dai seama că totul e o balivernă, devii înţelept şi te apuci să-ţi treci semenii prin foc şi prin sabie. O să-mi clădesc un imperiu din oasele şi din vieţile oamenilor neajutoraţi, femei şi copii – o să adaug la el fără oprire. *O să le arăt eu lor!*

Am ajuns la pensiunea unde locuiam. Am urcat scara spre camera mea. Am descuiat uşa, am aprins lumina. Doamna Downing îmi lăsase corespondenţa lîngă uşă. Era şi un plic mare, cafeniu, de la Gladmore. L-am ridicat. Era greu din pricina manuscriselor respinse. M-am aşezat şi l-am deschis.

Dragă domnule Chinaski,

Vă înapoiem aceste patru povestiri, dar am păstrat *Sufletul meu îmbătat de bere e mai trist decît toţi pomii de Crăciun morţi ai lumii*. Vă urmărim activitatea de multă vreme şi sîntem foarte bucuroşi să vă acceptăm această povestire.

Cu stimă,

Clay Gladmore

M-am ridicat de pe scaun, ţinînd în mînă scrisoarea de acceptare. PRIMA. De la cea mai tare revistă literară din America. Niciodată lumea nu mi s-a arătat mai frumoasă, mai plină de promisiuni. M-am apropiat de pat, m-am aşezat şi am citit-o din

nou. Am cercetat fiecare înfloritură din semnătura lui Gladmore. M-am ridicat, m-am dus la şifonier, am rezemat scrisoarea pe el. Pe urmă m-am dezbrăcat, am stins lumina şi m-am vîrît în pat. Nu puteam să dorm. M-am ridicat, am aprins lumina, m-am dus la şifonier şi am început să citesc din nou:

Dragă domnule Chinaski...

30

O vedeam adesea pe Gertrude pe coridor. Vorbeam cu ea, însă n-am mai invitat-o niciodată în oraş. Stătea foarte aproape de mine, legănîndu-se uşor şi din cînd în cînd clătinîndu-se pe tocurile ei foarte înalte, de parcă ar fi fost băută. Într-o dimineaţă de duminică, mă aflam pe pajiştea din faţa pensiunii împreună cu Gertrude şi Hilda. Fetele făceau bulgări de zăpadă, rîdeau şi ţipau şi aruncau cu bulgări în mine. Cum nu trăisem niciodată într-o regiune cu zăpadă, la început am fost cam neîndemînatic, dar am învăţat repede să fac bulgări de zăpadă şi să-i azvîrl. Gertrude se învioră şi începu să ţipe. Era pur si simplu delicioasă. Ardea toată şi strălucea. Pentru o clipă, am vrut să străbat pajiştea şi să pun mîna pe ea. Însă am renunţat şi am pornit-o pe stradă cu bulgării de zăpadă vîjîind pe lîngă mine.

Zeci de mii de tineri luptau în Europa şi în China, în insulele Pacificului. Cînd se vor întoarce acasă, ea îşi va găsi unul. N-o să aibă nici o problemă. Nu cu trupul ăsta. Nu cu ochii ăştia. Nici Hilda n-o să aibă nici o problemă.

Începeam să simt că venise vremea să plec din St. Louis. M-am hotărît să mă întorc în Los Angeles; între timp, continuam să-mi copiez povestirile de mînă contra cronometru, să mă îmbăt şi să ascult *A cincea* de Beethoven, *A doua* de Brahms...

Într-o seară, după lucru, m-am oprit la un bar din apropiere. Am stat şi-am băut cinci sau şase beri, după care m-am ridicat şi am mai mers o clădire sau două pînă la pensiune. Cînd am trecut pe lîngă camera Gertrudei, am băgat de seamă că uşa era deschisă.

— Henry...

— Bună.

M-am apropiat, m-am uitat înăuntru.

— Gertrude, plec din oraş. Astăzi mi-am dat demisia.

— O, îmi pare rău.

— Aţi fost drăguţe cu mine.

— Ascultă, înainte să pleci vreau să-l cunoşti pe prietenul meu.

— Prietenul tău?

— Da, tocmai s-a mutat, stă chiar în capătul holului.

Am urmat-o. A ciocănit la uşă, iar eu am rămas în spatele ei. Uşa s-a deschis: pantaloni dungaţi de culoarea oului de raţă; cămaşă în carouri cu mîneci lungi; cravată. Mustaţă subţire. Ochi inexpresivi. Dintr-o nară îi curgea un firicel aproape invizibil de muci care se adunase pînă la urmă într-o biluţă licărindă. Biluţa se oprise pe mustaţă şi curînd avea să înceapă să picure, dar deocamdată stătea acolo şi reflecta lumina.

— Joey, zise ea, vreau să-l cunoşti pe Henry.

Ne-am strîns mîinile. Gertrude păşi înăuntru. Uşa se închise. M-am dus în cameră şi am început să împachetez. Împachetatul era întotdeauna un moment plăcut.

31

Cînd am ajuns înapoi în Los Angeles, am găsit un hotel ieftin chiar lîngă Hoover Street şi am lîncezit în pat şi am băut. Am continuat să beau o bucată de vreme, trei sau patru zile. Nu mă puteam urni să citesc ofertele de serviciu. Numai gîndul că trebuie să stau în faţa unui ins la un birou şi să-l conving că vreau slujba aia, că sînt pregătit pentru ea, era mult prea mult pentru mine. Să

spun drept, eram îngrozit de viaţă, de ceea ce trebuie să facă un om doar ca să mănînce, să doarmă şi să se îmbrace. Aşa că lîncezeam în pat şi trăgeam la măsea. Lumea te pîndeşte tot timpul afară, însă atunci cînd bei măcar nu te înşfacă de gît.

Într-o seară, m-am dat jos din pat, m-am îmbrăcat şi am ieşit în oraş. M-am trezit pe Alvarado Street. Am continuat să merg pînă am dat de un bar îmbietor şi am intrat. Era aglomerat. La bar se afla numai un singur scaun liber. M-am aşezat pe el. Am comandat scotch cu apă. În dreapta mea, stătea o gagică cu părul blond-închis, care începuse să pună pe ea, cu gîtul şi obrajii lăsaţi, cu siguranţă o beţivă; însă în trăsăturile ei se zăreau rămăşiţele unei frumuseţi aparte şi trupul arăta încă viguros şi tînăr şi bine proporţionat. De fapt, avea picioare lungi, minunate. Cînd tipa îşi termină băutura, am întrebat-o dacă nu mai doreşte una. A spus că mai vrea. I-am cumpărat încă una.

— Sînt o grămadă de dobitoci aici, zise.

— Sînt peste tot, dar mai ales aici, am întărit eu.

Am mai plătit încă trei-patru rînduri. Nu vorbeam. În final i-am zis tipei:

— Asta a fost ultima. Sînt falit.

— Vorbeşti serios?

— Da.

— Ai unde să stai?

— Într-un apartament închiriat, încă două-trei zile.

— Şi n-ai nici un ban? Sau ceva de băut?

— Nu.

— Vino cu mine.

Am urmat-o afară. Am băgat de seamă că avea un fund foarte mişto. Am mers împreună la cel mai apropiat magazin de băuturi. I-a zis vînzătorului ce voia: un litru jumate de Grandad, un bax de şase beri, două pachete de ţigări, chipsuri, mai multe feluri de alune, tablete efervescente, un trabuc aromat. Vînzătorul făcu calculul.

— Trece-l în contul lui Wilbur Oxnard, zise ea.

— Aşteaptă, spuse vînzătorul, trebuie să dau un telefon.

Vînzătorul formă un număr şi vorbi cu cineva la telefon. După care puse receptorul în furcă.

— E-n ordine, zise.

Am ajutat-o să care pungile şi am ieşit.

— Unde mergem cu toate astea?

— La tine acasă. Ai maşină?

Am condus-o la maşina mea. Îmi cumpărasem una dintr-un lot în Compton, cu treizeci şi cinci de dolari. Avea arcurile rupte şi radiatorul spart, însă mergea.

Am ajuns la mine acasă, am pus chestiile în frigider, am pregătit două băuturi, le-am adus în cameră, m-am aşezat şi mi-am aprins trabucul. Şedea în faţa mea pe canapea, picior peste picior. Purta cercei verzi.

— Sculă-n basculă, zise.

— Poftim?

— Te crezi sculă-n basculă, te crezi nu ştiu ce mare rahat!

— Nu-i adevărat.

— Ba da, ba da. Văd din felul cum te porţi. Dar tot îmi placi. Mi-ai plăcut de cum te-am văzut.

— Ridică-ţi puţin rochia.

— Îti plac picioarele?

— Îhî. Ridică-ţi puţin rochia.

Şi-o ridică.

— Ah, Doamne, şi mai sus, şi mai sus!

— Ascultă aici, nu eşti vreun maniac, nu? E unu' care se leagă de fete, le agaţă, dup-aia le duce la el acasă, le dezbracă şi scrie cuvinte încrucişate pe corpul lor cu un briceag.

— Nu-s eu ăla.

— Mai sînt unii care te fut şi dup-aia te ciopîrţesc în bucăţele. Îţi găsesc gaura curului înfundată într-o ţeavă în Playa Del Rey şi ţîţa stîngă într-un coş de gunoi la Oceanside...

— De mult nu mai fac chestia asta. Ridică-ţi fusta mai sus.

Îşi trase fusta şi mai sus. A fost ca şi cum viaţa şi rîsul ar fi început din nou pentru mine, ca şi cum soarele ar fi răsărit iar. M-am apropiat, m-am aşezat lîngă ea pe canapea şi am sărutat-o. Pe

urmă, m-am ridicat, am mai umplut două pahare şi am deschis radioul pe KFAC. Am prins începutul de la ceva de Debussy.

— Îţi place muzica asta? mă întrebă ea.

În timpul nopţii, cum stăteam noi de vorbă, am căzut de pe canapea. Zăceam pe podea şi mă holbam la picioarele alea minunate.

— Iubi, i-am zis, sînt un geniu, dar nimeni n-o ştie în afară de mine.

Se uită în jos la mine.

— Mişcă-ţi curul de jos, prostănacule, şi adu-mi ceva de băut.

I-am adus un pahar şi m-am cuibărit lîngă ea. Chiar că mă simţeam ca un prost. Mai tîrziu ne-am băgat în pat. Lumina era stinsă şi m-am urcat pe ea. Am împins o dată sau de două ori, după care m-am oprit.

— Apropo, cum te cheamă?

— Ce dracu' mai contează? veni răspunsul.

32

O chema Laura. Era 2 după-amiaza şi mergeam pe aleea din spatele magazinului de mobilă de pe Alvarado Street. Căram valiza după mine. În spate se înălţa o casă mare, albă, din lemn, cu două etaje, veche, cu zugrăveala cojită.

— Fereşte-te într-o parte, îmi zise ea. Pe la jumătatea scărilor are o oglindă în care poate să vadă cine e la uşă.

Laura sună, iar eu m-am ascuns în dreapta uşii.

— Lasă-l să mă vadă doar pe mine şi, cînd ţăcăne interfonul, o să împing uşa şi tu o să vii după mine înăuntru.

Interfonul ţăcăni şi Laura împinse uşa. Am urmat-o înăuntru, lăsîndu-mi valiza la piciorul scărilor. Wilbur Oxnard stătea pe ultima treaptă de sus şi Laura o luă la fugă spre el. Wilbur era un tip bătrîn, cu părul cărunt şi cu un singur braţ.

— Iubitule, ce mă *bucur* să te văd!

Wilbur o cuprinse pe Laura cu singurul său braţ şi o sărută. Cînd se desprinse de ea, mă zări.

— Cine-i tipul ăla?

— A, Willie, vreau să-ţi prezint un prieten de-al meu.

— Salut, i-am zis.

Willie nu-mi răspunse.

— Wilbur Oxnard, Henry Chinaski, făcu Laura prezentările.

— Îmi pare bine să te cunosc, Wilbur, i-am zis.

Wilbur tot nu-mi răspunse. În cele din urmă, spuse:

— Bine, hai sus.

Am traversat în urma lor camera din faţă. Pe duşumea stăteau împrăştiate o mulţime de monede, de cinci cenţi, de zece cenţi, de douăzeci şi cinci de cenţi, de cincizeci de cenţi. O orgă electronică domnea în mijlocul camerei. I-am urmat în bucătărie şi ne-am aşezat la o masă pe care se afla micul dejun. Laura m-a prezentat celor două femei de la masă.

— Henry, ea e Grace şi ea e Jerry. Fetelor, el e Henry Chinaski.

— Bună, zise Grace.

— Îmi pare bine, zise Jerry.

— Încîntat, doamnelor.

Sorbeau whisky stins cu bere. În mijlocul mesei se afla un vas cu măsline negre şi verzi, ardei iuţi şi felii de ţelină. M-am întins şi am luat un ardei iute.

— Serveşte-te, zise Wilbur, arătînd spre sticla de whisky. Aşezase deja o bere în faţa mea. Mi-am turnat un whisky.

— Cu ce te ocupi? mă întrebă Wilbur.

— E scriitor, zise Laura. A publicat în reviste.

— Eşti scriitor? mă întrebă Wilbur.

— Cîteodată.

— Am nevoie de un scriitor. Eşti bun?

— Fiecare scriitor se crede bun.

— Am nevoie de cineva care să scrie un libret pentru o operă pe care am compus-o. Se numeşte „Împărat în San Francisco“. Ştiai că a existat un tip care a vrut să fie împărat în San Francisco?

— Nu, nu ştiam.

— E foarte interesant. O să-ţi dau o carte despre asta.

— Bine.

Am rămas tăcuţi o vreme, continuînd să bem. Toate fetele aveau în jur de treizeci şi cinci de ani, erau atrăgătoare şi foarte sexy şi îşi dădeau seama de asta.

— Îţi plac draperiile? mă întrebă el. Fetele le-au făcut pentru mine. Fetele sînt foarte talentate.

M-am uitat la draperii. Erau greţoase. Pline de căpşune roşii, imense, înconjurate de tulpini ca nişte tuburi.

— Îmi plac, i-am zis.

Wilbur mai scoase nişte bere, iar sticla de whisky mai trecu o dată pe la fiecare.

— Nu-ţi face griji, zise Wilbur, mai e o sticlă în afară de asta.

— Mulţam, Wilbur.

Se uită la mine.

— Mi se înţepeneşte braţul.

Îşi ridică braţul şi îşi mişcă degetele.

— De-abia mai pot să-mi mişc degetele, cred că o să mor. Doctorii nu reuşesc să priceapă ce am. Fetele cred că glumesc, rîd de mine.

— Eu nu cred că glumeşti, i-am zis, eu te cred pe cuvînt.

Am mai băut cîteva pahare.

— Îmi placi, zise Wilbur, se vede că eşti umblat, se vede că ai clasă. Cei mai mulţi oameni n-au clasă. Tu însă ai.

— Habar n-am ce-i aia să ai clasă, i-am zis, dar sînt umblat.

— Să mergem dincolo. Vreau să-ţi cînt cîteva arii din operă.

— Bine, am zis.

Am mai deschis o sticlă de trei sferturi, am mai scos nişte bere şi ne-am dus în cealaltă cameră.

— Nu vrei să-ţi fac nişte supă, Wilbur? întrebă Grace.

— Cine-a mai auzit să mănînci supă la orgă? îi răspunse el.

Am rîs cu toţii. Tuturor ne plăcea de Wilbur.

— De cîte ori se îmbată, aruncă bani pe jos, îmi şopti Laura. Ne spune chestii nasoale şi aruncă în noi cu monede. Zice că asta

meritäm. Poate să fie foarte rău.

Wilbur se ridică, se duse în dormitor, ieşi purtînd o beretă de marinar şi se aşeză la orgă. Începu să cînte cu singurul său braţ şi cu degetele bolnave. Cîntă foarte zgomotos. Stăteam acolo sorbind din pahare şi ascultîndu-l. Cînd termină, am aplaudat.

Wilbur se răsuci în scăunel.

— Aseară, toate fetele erau aici, zise, şi la un moment dat cineva a strigat „RAZIE!“. Trebuia să le vezi cum au luat-o la goană, unele în fundul gol, unele în chiloţi şi sutien, toate au luat-o la fugă şi s-au ascuns în garaj. A fost de comă. Eu stăteam aici sus şi ele s-au strecurat în vîrful picioarelor înapoi, una cîte una, din garaj. Zău, a fost de tot *hazul*!

— Cine a strigat „RAZIE“? am întrebat.

— Eu, îmi răspunse.

După care se ridică şi se duse în dormitorul lui şi începu să se dezbrace. Îl vedeam cum stă pe marginea patului în chiloţi. Laura a intrat şi s-a aşezat pe pat lîngă el şi l-a sărutat. Apoi a ieşit, iar Grace şi Jerry au intrat şi ele. Laura făcu un semn spre piciorul scărilor. Am coborît şi mi-am adus valiza sus.

33

Cînd ne-am trezit, Laura mi-a povestit despre Wilbur. Era 9.30 a.m. şi casa stătea cufundată în linişte.

— E milionar, mi-a zis, nu te lăsa păcălit de casa asta veche. Bunicul lui a cumpărat tot pămîntul de aici şi la fel a făcut şi taică-său. Grace e tipa lui, dar îi face multe zile fripte. Dar şi el e o javră încăpăţînată. Îi place să aibă grijă de fetele din baruri care nu au unde să doarmă. Însă tot ce le oferă e mîncare şi un pat, niciodată nici un sfanţ. Iar de băut capătă numai cînd bea şi el. Totuşi Jerry l-a păcălit într-o seară. I se sculase şi o fugărea în jurul mesei şi ea i-a zis: „Nu, nu, şi iar nu, doar dacă îmi dai cincizeci de dolari pe lună cît o să trăiesc!“ Pînă la urmă el a semnat o hîrtie şi poţi să-ţi

închipui că s-a ajuns la tribunal? E obligat să-i plătească cincizeci de dolari pe lună şi s-a hotărît că, atunci cînd o să moară, familia lui va trebui să o plătească în continuare.

— Foarte bine, am zis.

— Totuşi Grace e preferata lui.

— Dar tu?

— Nu pentru mult timp.

— Asta-i bine, pentru că îmi placi.

— Chiar?

— Chiar.

— Acum, fii atent. Dacă în dimineaţa asta apare cu bereta de marinar pe cap, bereta aia de căpitan, asta înseamnă că ieşim cu iahtul. Doctorul i-a zis să-şi cumpere un iaht pentru sănătate.

— E mare?

— Fireşte. Ascultă, tu ai cules de pe jos toate monedele alea azi-noapte?

— Da, eu, am zis.

— Ar fi bine să mai şi laşi cîteva.

— Cred că ai dreptate. Să le pun la loc?

— Dacă mai apuci.

Mă ridicasem din pat şi începusem să mă îmbrac, cînd Jerry năvăli în dormitor.

— Stă în faţa oglinzii şi îşi aranjează bereta. Ieşim cu iahtul!

— O.K., Jerry, zise Laura.

Am început amîndoi să ne îmbrăcăm. Am fost gata la timp. Wilbur nu scotea nici o vorbă. Era mahmur. L-am urmat la parter, iar apoi în garaj, unde ne-am urcat într-o maşină incredibil de veche. Era atît de veche, că avea un scaun rabatabil. Grace şi Jerry s-au urcat în faţă lîngă Wilbur, iar eu şi Laura ne-am aşezat pe scaunul rabatabil. Wilbur ieşi cu spatele, o luă spre sud pe Alvarado şi iată-ne pe drum spre San Pedro.

— E mahmur şi n-are chef de băut şi, atunci cînd el nu bea, vrea ca toţi ceilalţi să facă la fel, lepădătura. Aşa că ai grijă, zise Laura.

— La dracu', trebuie să beau ceva.

— Cu toţii trebuie să bem ceva, spuse ea. Scoase o sticlă din

poşetă şi deşurubă capacul. Apoi mi-o întinse.

— Ai răbdare să ne verifice în oglinda retrovizoare. Dup-aia, cum se uită iar în faţă, trage repede o duşcă.

Curînd am surprins ochii lui Wilbur cercetîndu-ne în oglinda retrovizoare. Pe urmă se uită din nou în faţă. Am tras o duşcă şi m-am simţit mult mai bine. I-am întins sticla Laurei. Ea aşteptă ca ochii lui Wilbur să privească în oglindă şi apoi iarăşi în faţă. Luă şi ea o înghiţitură. Era o călătorie plăcută. Cînd am ajuns în San Pedro, sticla era goală. Laura scoase nişte gumă, eu mi-am aprins o ţigară şi ne-am dat jos din maşină. În timp ce o ajutam pe Laura să coboare din scaunul rabatabil, fusta i se ridică şi i-am zărit picioarele alea lungi, învelite în ciorapi de nailon, genunchii, gleznele subţiri. Am simţit că mi se scoală şi am privit întinderea apei. Iată iahtul: *The Oxwill*. Era cel mai impunător din port. O barcă micuţă cu motor ne transportă pînă la el. Am urcat la bord. Wilbur flutură mîna către nişte amici barcagii şi nişte lucrători de la debarcader, după care se uită la mine.

— Cum te simţi?

— Grozav, Wilbur, grozav… ca un împărat.

— Vino cu mine, vreau să-ţi arăt ceva.

Am mers în spatele vasului şi Wilbur se aplecă şi trase de un inel. Apoi dădu la o parte o prelată. Sub ea se aflau două motoare.

— Vreau să-ţi arăt cum să porneşti motorul ăsta de rezervă în caz că se întîmplă ceva. Nu e greu. Pot să-l pornesc cu o singură mînă.

Stăteam acolo plictisit, în timp ce Wilbur trăgea de o frînghie. Am dat din cap şi i-am zis că am priceput. Dar n-am scăpat, a trebuit să aştept răbdător să-mi arate cum se ridică ancora şi cum se pleacă din doc, cînd tot ce voiam era încă ceva de băut.

În cele din urmă, vasul se desprinse de ţărm, iar Wilbur stătea la cîrmă, în cabină, cu bereta de marinar pe cap. Fetele se înghesuiră în jurul lui.

— Hai, Willie, lasă-mă şi pe mine la cîrmă!

— Willie, şi *eu* vreau la cîrmă!

Eu nu i-am cerut să mă lase la cîrmă. Nu voiam la cîrmă. Am

urmat-o pe Laura jos, la cabine. Arătau ca nişte camere de hotel de lux, numai că aveau paturi supraetajate, nu paturi normale. Am deschis frigiderul. Gemea de mîncare şi băutură. Am găsit o sticlă de whisky de trei sferturi începută şi am scos-o afară. Am băut puţin whisky cu apă. Părea un trai decent. Laura deschise casetofonul şi am ascultat ceva ce se numea „Retragerea lui Bonaparte“. Laura arăta senină. Era fericită şi zîmbitoare. M-am aplecat şi am sărutat-o şi mi-am plimbat mîna pe piciorul ei. Apoi am auzit motorul oprindu-se şi Wilbur îşi făcu apariţia pe scări.

— Ne întoarcem, zise. Cu bereta pe cap, semăna cu un căpitan de vas foarte sever.

— De ce? întrebă Laura.

— Iar a apucat-o starea aia. Mi-e frică să nu sară peste bord. Nu vrea să vorbească cu mine. Nu face decît să stea acolo şi să privească în gol. Nu ştie să înoate. Mi-e frică să nu sară în ocean.

— Ascultă, Wilbur, zise Laura, nu trebuie decît să-i dai zece dolari. I se rup ciorapii.

— Nu, o să ne întoarcem. Şi în afară de asta, voi v-aţi cam întrecut cu băutura!

Wilbur urcă scările. Motorul tuşi, iar vasul făcu o întoarcere şi pornirăm înapoi spre San Pedro.

— Aşa se întîmplă de fiecare dată cînd încercăm să mergem la Catalina. Pe Grace o apucă starea aia şi stă acolo şi se holbează la ocean, cu eşarfa aia legată la cap. În felul ăsta obţine diferite chestii de la el. Dar niciodată nu plănuieşte să sară. Nu poate să sufere apa.

— Păi, am zis, atunci hai să mai bem ceva. Cînd mă gîndesc că trebuie să scriu versuri pentru opera lui Wilbur, îmi dau seama cît de dezgustătoare a ajuns viaţa mea.

— La urma urmei, putem să bem tot, zise Laura, oricum s-a enervat.

Jerry coborî şi ni se alătură.

— Grace e supărată pentru ăia cincizeci de dolari pe lună pe care-i scot de pe curul lui. La dracu', nu e deloc uşor. Cum dispare ea, javra aia bătrînă se suie pe mine şi începe să-mi dea la buci.

Niciodată nu-i ajunge. E speriat că o să crape şi vrea să fută cît mai poate.

Îşi goli paharul şi îşi mai turnă unul.

— N-ar fi trebuit să-mi las slujba din Sears Roebuck. O duceam bine.

Am băut cu toţii pentru asta.

34

Pe cînd intram în doc, Grace ni se alăturase şi ea. Tot mai avea eşarfa legată în jurul capului şi tot nu vorbea, în schimb trăgea la măsea. Ceea ce, de altfel, făceam cu toţii. Toată lumea pilea, cînd Wilbur se ivi pe scări. Rămase acolo, uitîndu-se la noi.

— Mă întorc imediat, zise.

Asta se petrecu la amiază. Am aşteptat, continuînd să bem. Fetele au început să se certe despre cum ar trebui să se poarte cu Wilbur. M-am urcat într-un pat supraetajat şi am adormit. Cînd m-am trezit, era seară, aproape noapte şi se lăsase frigul.

— Unde e Wilbur? am întrebat.

— Nu s-a mai întors, mi-a răspuns Jerry, e cu capsa pusă.

— O să se întoarcă el, a zis Laura, Grace e aici.

— Mi se rupe dacă nu se mai întoarce, zise Grace. Avem aici atîta mîncare şi băutură că ne-ajunge să hrănim toată armata egipteană pe o lună.

Aşa că iată-mă în cel mai mare iaht din port împreună cu trei femei. Însă era al naibii de frig. Sufla briza rece a oceanului. M-am dat jos, am tras o duşcă şi m-am tîrît înapoi în pat.

— Doamne, ce frig îmi e, zise Jerry, lasă-mă să vin şi eu acolo la căldurică.

Îşi azvîrli pantofii şi se căţără în pat, lîngă mine. Laura şi Grace se ameţiseră şi se certau din nu ştiu ce motiv. Jerry era micuţă şi rotundă, foarte rotundă, genul plinuţă. Se împinse în mine.

— Doamne, ce frig îmi e. Ia-mă în braţe.

— Dar Laura… am zis.

— Dă-o naibii pe Laura.

— Vreau să zic că poate să facă scandal.

— N-o să facă. Doar sîntem prietene. Uite. Jerry se ridică în capul oaselor. Laura, Laura…

— Ce e?

— Uite, încerc să mă încălzesc. Ai ceva împotrivă?

— E-n regulă, zise Laura.

Jerry se cuibări la loc sub pătură.

— Vezi, a zis că e O.K.

— Bine, am spus. I-am pus mîna pe cur şi am sărutat-o.

— Numai nu mergeţi prea departe, a zis Laura.

— Nu face decît să mă ţină în braţe, îi spuse Jerry.

I-am băgat mîna sub rochie şi am încercat să-i trag în jos chiloţii. Nu era o treabă uşoară. Cînd, în sfîrşit, s-a descotorosit de ei, eram mai mult decît excitat. Limba ei îmi intra şi-mi ieşea din gură. Ne străduiam să părem nepăsători, în timp ce o făceam printr-o parte. De cîteva ori, mi-a alunecat afară, dar Jerry a vîrît-o la loc.

— Nu mergeţi prea departe, repetă Laura.

Îmi alunecă din nou afară şi Jerry o apucă şi o strînse.

— Doar mă ţine în braţe, i-am zis Laurei.

Jerry chicoti şi şi-o vîrî la loc înăuntru. De data asta nu mai alunecă afară. Eram tot mai înnebunit.

— Căţea, i-am şoptit, te iubesc.

Şi mi-am dat drumul. Jerry coborî din pat şi intră în baie. Grace pregătea sandvişuri cu muşchi de vită, salată de cartofi, felii de roşii, cafea şi plăcintă cu mere. Tuturor ne era foame.

— Ce bine m-am încălzit, zise Jerry. Henry e o pernă electrică pe cinste.

— Mor de frig, zise Grace. Mă gîndesc să încerc şi eu perna aia electrică. Te superi, Laura?

— Nu mă supăr. Numai nu mergeţi prea departe.

— Cît de departe e prea departe?

— Ştii la ce mă refer.

După ce am mîncat, m-am vîrît în pat şi Grace veni şi ea lîngă mine. Era cea mai înaltă dintre toate trei. Niciodată nu mai fusesem în pat cu o femeie atît de înaltă. Am sărutat-o. Limba ei reacţionă. Femeile, m-am gîndit, femeile sînt o comoară. Ce fiinţe fermecătoare! I-am băgat mîna sub fustă şi i-am tras de chiloţi. Aveau de străbătut un drum lung.

— Ce dracu' faci? şopti ea.

— Îţi scot chiloţii.

— De ce?

— Pentru că am de gînd să te fut.

— Nu vreau decît să mă încălzesc.

— Am de gînd să te fut.

— Laura e prietena mea. Şi sînt femeia lui Wilbur.

— Am de gînd să te fut.

— Ce tot faci acolo?

— Încerc să ţi-o bag.

— Nu!

— Fir-ar să fie, ajută-mă.

— Bagă-ţi-o singur.

— Ajută-mă.

— Bagă-ţi-o singur. Laura e prietena mea.

— Ce-are a face una cu alta?

— Poftim?

— Las-o baltă.

— Ascultă, încă nu sînt excitată.

— Ţi-am băgat degetul.

— Ah, ia-o mai uşor. Fii respectuos cu o doamnă.

— Am înţeles, am înţeles. Acum e mai bine?

— E mai bine. Mai sus. Acolo. Acolo! Aşa...

— Hei, fără fichi-fichi, zise Laura.

— Fără, doar o încălzesc.

— Mă întreb dacă Wilbur o să se mai întoarcă, zise Jerry.

— Mi se rupe dacă se mai întoarce sau nu, am zis, intrînd în Grace.

Ea scoase un geamăt. Era bine. Împingeam fără grabă,

măsurîndu-mi mişcările. Nu mi-a scăpat, cum mi se întîmplase cu Jerry.

— Scîrbă împuţită, zise Grace, jigodie, Laura e prietena mea.

— Te fut, i-am zis, simţi cum chestia aia intră şi iese din tine, intră şi iese, intră şi iese, intră şi iese, fleoşc, fleoşc, fleoşc.

— Nu mai vorbi aşa, îmi vine să mă urc pe pereţi.

— Te fut, am zis, te fut, fut, fut, ne futem, ne futem, ne futem. Ah, e atît de *murdar*, atît de jegos, futaiul futaiul futaiul ăsta…

— Dracu' să te ia, taci odată.

— Mi se umflă tot mai tare, o simţi?

— Da, da…

— O să termin. Doamne, Dumnezeule, o să termin…

Am terminat şi mi-am scos-o.

— M-ai violat, jigodie, m-ai violat, şopti ea. Ar trebui să te spun Laurei.

— Haide, dă-i drumul. Şi-ţi închipui că o să te creadă?

Grace se dădu jos din pat şi se duse la baie. M-am şters cu cearşaful, mi-am tras pantalonii şi am sărit din pat.

— Hei, fetelor, ştiţi să jucaţi zaruri?

— De ce avem nevoie? întrebă Laura.

— Eu am zarurile. Aveţi nişte bani la voi? E nevoie de zaruri şi de bani. O să vă arăt. Scoateţi banii şi aşezaţi-i în faţa voastră. Nu vă jenaţi dacă n-aveţi prea mulţi. Nici eu n-am prea mulţi. Sîntem cu toţii prieteni, nu-i aşa?

— Da, zise Jerry, sîntem prieteni.

— Da, zise Laura, sîntem prieteni.

Grace ieşi din baie.

— Ce-a mai făcut jigodia?

— O să ne înveţe să jucăm zaruri, zise Jerry.

— „Să dăm cu zarul" e termenul corect. Fetelor, o să vă arăt cum *se dă cu zarul*.

— Nu mai spune, zău?

— Zău, Grace, mişcă-ţi fundul ăla înalt încoace şi o să-ţi arăt cum se face…

O oră mai tîrziu, le luasem aproape toţi banii, cînd Wilbur

Oxnard apăru pe neaşteptate pe scări. Aşa ne găsi Willie cînd se întoarse – beţi şi jucînd barbut.

— *Nu admit să jucaţi jocuri de noroc pe vasul ăsta!* ţipă el de la piciorul scărilor.

Grace, care stătea în genunchi, se ridică şi traversă camera, îl cuprinse în braţe şi îşi vîrî limba ei lungă în gura lui, apoi îl apucă de părţile intime.

— Unde-a fost Willie-al meu şi-a lăsat-o pe Gracie singură-singurică pe barca asta aşa de mare? Mi-a fost aşa de dor de Willie-al meu.

Willie intră zîmbind în cabină. Se aşeză la masă şi Grace scoase încă o sticlă de trei sferturi de whisky şi o deschise. Wilbur turnă în pahare. Se uită la mine:

— A trebuit să mă întorc şi să mai modific nişte pasaje din operă. Mai vrei să scrii libretul?

— Libretul?

— Versurile.

— Să fiu sincer, Wilbur, nu m-am prea gîndit la el, dar dacă vorbeşti serios, o să mă apuc.

— Vorbesc serios, zise.

— Încep de mîine, i-am promis.

În clipa aceea, Grace se întinse pe sub masă şi îl desfăcu la prohab. Se anunţa o noapte de pomină pentru toţi cei care ne aflam acolo.

35

Cîteva zile mai tîrziu, stăteam la bar, în The Green Smear, cu Grace şi Laura, cînd Jerry îşi făcu apariţia.

— Whisky cu sifon, îi zise barmanului.

Cînd băutura sosi, Jerry rămase uitîndu-se ţintă la ea.

— Ascultă, Grace, n-ai fost aseară. Am fost doar eu cu Wilbur.

— Nu-i nimic, dragă, am avut o trebuşoară de rezolvat. Îmi

place să-l fac pe bătrîn să-şi dea cu presupusul.

— Grace, era tare, tare deprimat. Henry nu era acolo, Laura nu era acolo. N-avea cu cine să vorbească. Am încercat să-l ajut.

Laura şi cu mine dormiserăm acasă la barman, după o petrecere care ţinuse toată noaptea. De acolo, veniserăm direct la bar. Nu începusem să lucrez la libret, iar Wilbur nu-mi dădea pace. Voia să citesc toate prostiile alea de cărţi. Renunţasem să mai citesc ceva cu mult timp în urmă.

— Nu se oprea din băut. A luat-o pe votcă. A început să bea votcă goală. Mă tot întreba unde eşti, Grace.

— Aşa ceva ar putea să fie dragoste, replică Grace.

Jerry îşi termină whiskyul cu sifon şi comandă încă unul.

— Nu voiam să bea prea mult, zise, aşa că atunci cînd s-a făcut mangă, i-am luat sticla de votcă, am vărsat o parte din ea şi am amestecat restul cu apă. Dar băuse deja o groază din porcăria aia. Îi tot ziceam să vină la culcare...

— Da, şi? întrebă Grace.

— Îi tot ziceam să vină la culcare, dar el nu voia. Era atît de luat, că a trebuit să beau şi eu. Oricum, mi s-a făcut somn, mi s-a urcat şi mie la cap şi l-am lăsat în scaunul ăla, cu vodca lui cu tot.

— Nu l-ai dus în pat? întrebă Grace.

— Nu. Dimineaţa m-am dus la el şi l-am găsit tot în scaunul ăla, cu vodca lîngă el. „Bună dimineaţa, Willie“, i-am zis. Niciodată n-am mai văzut nişte ochi atît de frumoşi. Fereastra era deschisă şi în ei se oglindea lumina soarelui şi tot sufletul lui.

— Ştiu, zise Grace, Willie are ochi frumoşi.

— Nu mi-a răspuns. N-am putut să-l fac să vorbească. M-am dus la telefon şi l-am sunat pe fratele lui, ştii tu, doctorul ăla care se droghează. Fratele lui a venit, s-a uitat la el şi a pus mîna pe telefon şi am stat acolo pînă cînd au apărut doi tipi şi i-au închis ochii lui Willie şi au înfipt un ac în el. Pe urmă, am stat şi am vorbit un timp, pînă ce unul dintre tipi s-a uitat la ceas şi a zis „O.K.“ şi s-au ridicat, l-au luat pe Willie de pe scaun şi l-au întins pe o targă. Pe urmă, l-au cărat de acolo şi asta a fost.

— Căcat, zise Grace, sînt terminată.

— Voi sînteţi terminate, zise Jerry, eu tot o să capăt cincizeci pe lună.

— Plus băuturica, pizdă grasă, zise Grace.

— Plus băuturica, pizdă grasă, îi răspunse Jerry.

Laura şi cu mine ne-am dat seama că şi noi sîntem terminaţi. Nu mai era nevoie să o spunem.

Cu toţii stăteam acolo la bar, încercînd să ne gîndim la următoarea mişcare.

— Mă întreb, zise Jerry, dacă nu l-am omorît eu.

— Cum să-l omori?

— Cînd i-am amestecat vodca cu apă. Întotdeauna o bea goală. S-ar putea ca apa să-l fi omorît.

— S-ar putea, am zis.

Apoi i-am făcut semn barmanului.

— Tony, am zis, vrei, te rog, să-i serveşti acestei doamne grăsuţe o votcă cu apă?

Grace n-a găsit prea amuzant ce spusesem.

N-am văzut cu ochii mei, dar din ce am auzit după aceea, Grace a plecat direct la casa lui Wilbur şi s-a apucat să bată în uşă, şi a bătut, şi a ţipat, şi iar a bătut, şi fratele, doctorul, a venit la uşă, dar nu i-a dat drumul înăuntru, era îndoliat şi drogat şi nu voia să o lase înăuntru, dar Grace nu renunţa. Doctorul nu o cunoştea pe Grace prea bine (poate că ar fi trebuit să o cunoască, fiindcă era o pizdă bună), aşa că s-a dus să dea telefon şi poliţia a sosit, dar ea era sălbatică şi înnebunită şi a fost nevoie de doi poliţişti ca să-i pună cătuşele. Dar au greşit şi i-au legat mîinile în faţă şi ea a izbit în sus şi în jos cu cătuşele şi i-a despicat obrazul unuia dintre poliţai, i l-a rupt, de puteai să te uiţi înăuntrul mutrei lui şi să-i vezi dinţii. Atunci au venit şi mai mulţi poliţai şi au luat-o pe Grace pe sus, care ţipa şi dădea din picioare, iar după povestea asta nici unul dintre noi n-a mai văzut-o nici pe ea, nici pe vreunul din ceilalţi vreodată.

Rînduri, rînduri de biciclete tăcute. Coşuri pline cu piese de bicicletă. Rînduri, rînduri de biciclete atîrnînd din tavan: biciclete verzi, biciclete roşii, biciclete galbene, biciclete purpurii, biciclete albastre, biciclete pentru fete, biciclete pentru băieţi, toate atîrnînd acolo sus; spiţele strălucitoare, roţile, camerele de cauciuc, vopseaua, şeile din piele, farurile din spate, farurile din faţă, frînele de mînă; sute de biciclete, rînd după rînd.

La prînz luam pauză o oră. Înfulecam repede şi, din pricină că nu închideam ochii pînă în zori, mă simţeam istovit şi mă dureau toate, aşa că am găsit ungherul ăsta ascuns sub biciclete. Mă furişam aici, dedesubtul a trei rînduri dese de biciclete impecabil aranjate. Zăceam întins cu faţa în sus, iar deasupra mea, suspendate, aranjate minuţios, atîrnau rînduri de spiţe argintii, strălucitoare, carcase de roţi, camere negre de cauciuc, vopsea nouă sclipitoare, totul în perfectă orînduială. Era impresionant, corect, sistematizat – 500 sau 600 de biciclete întinzîndu-se deasupra mea, acoperindu-mă, toate aşezate la locul lor. Într-un fel, toată povestea avea un sens. Mă uitam în sus la ele şi îmi dădeam seama că am la dispoziţie patruzeci şi cinci de minute ca să mă odihnesc sub copacul-bicicletă.

Pe de altă parte, eram conştient că dacă cedam şi mă lăsam înghiţit de şuvoiul acela de biciclete noi şi strălucitoare, se isprăvea cu mine şi niciodată n-aveam să mai izbutesc să o scot la capăt. Aşa că stăteam pur şi simplu întins pe spate şi lăsam roţile, spiţele şi culorile să mă aline.

Un om bălăcit în mahmureală n-ar trebui niciodată să zacă pe spate uitîndu-se în sus la tavanul unui depozit. Pînă la urmă, grinzile de lemn ajung să te scoată din minţi; iar luminatoarele – poţi să vezi laţul pentru păsări în luminatoarele de sticlă –, laţul ăla îţi aminteşte într-un fel de o puşcărie. Mai sînt apoi pleoapele grele de plumb, dorul de un singur pahar, iar după aceea zgomotul oamenilor mişunînd primprejur, îi auzi, ştii că ora ta liberă a luat sfîrşit, trebuie cumva să te ridici în picioare, să începi să te agiţi, să livrezi şi să împachetezi comenzi…

37

Era secretara directorului. O chema Carmen – dar, în ciuda numelui spaniol, era blondă şi purta rochii strîmte tricotate, tocuri cui, ciorapi de nailon, jartiere şi îşi vopsea gura cu un strat gros de ruj, însă, vai, cum ştia să tremure, cum ştia să se scuture, se fîţîia cînd aducea comenzile la recepţie, se fîţîia înapoi în birou, cu toţi băieţii sorbindu-i din ochi fiecare mişcare, fiecare zvîcnire a feselor; zbînţuită, zbenguită, zvăpăiată. Nu sînt un crai. N-am fost niciodată. Ca să fii un crai, trebuie să te pricepi la vorbe dulci. Eu n-am fost niciodată bun la vorbe dulci. Dar, în final, cum Carmen mă tot presa, am dus-o într-unul dintre vagoanele de marfă pe care le descărcam în spatele depozitului şi i-am tras-o stînd în picioare în fundul vagonului. A fost bine, a fost tandru; m-am gîndit la cerul albastru şi la băncile largi şi curate, şi totuşi a fost trist – se simţea o lipsă evidentă de sentimente omeneşti pe care nu o puteam înţelege sau înlătura. I-am ridicat rochia aia tricotată în jurul coapselor şi am stat acolo pompînd în ea, la sfîrşit apăsîndu-mi gura pe gura ei mare, încărcată de ruj stacojiu, şi am terminat între două cutii nedesfăcute, în aerul plin de cenuşă, cu spatele ei lipit de peretele jegos şi crăpat al vagonului, în întunericul îngăduitor.

38

Lucram cu toţii şi la depozit, şi la livrări. Fiecare îşi onora propriile comenzi. Conducerea se ocupa numai de greşelile mărunte. Şi cum doar un singur om era responsabil pentru fiecare comandă de la cap la coadă, nu puteai să te fofilezi. Trei sau patru comenzi de mîntuială şi zburai.

Vagabonzi şi nepăsători, toţi cei care lucram acolo ne-am dat seama că zilele ne sînt numărate. Aşa că ne-am liniştit şi am aşteptat ca ei să-şi dea seama cît de nepotriviţi eram. Între timp,

trăiam în sistem, le dădeam cîteva ore de muncă cinstită şi beam împreună noaptea.

Eram trei. Eu. Şi un tip pe nume Hector Gonzalves – înalt, încovoiat, placid. Avea o soţie mexicană minunată, care trăia cu el într-un pat mare dublu, în capătul lui Hill Street. Ştiu asta pentru că într-o noapte am ieşit cu el în oraş şi am băut bere şi am înspăimîntat-o pe soţia lui. Am ajuns acasă la Hector după o seară de beţie prin baruri şi eu am tras-o jos din pat pe nevastă-sa şi am sărutat-o în faţa lui Hector. Mi-am închipuit că pot să-l dobor. Tot ce trebuia să fac era să nu pierd din ochi sabia. În cele din urmă, mi-am cerut scuze faţă de amîndoi fiindcă fusesem aşa un porc. Mi-era greu să o acuz pe ea că se purtase atît de rece cu mine şi nu m-am mai întors acolo niciodată.

Al treilea era Alabam, un găinar. Fura oglinzi retrovizoare, şuruburi şi bolţuri, şurubelniţe, becuri, reflectoare, antene, baterii. Fura chiloţi de damă şi cearşafuri de pe sîrme, carpete din antreuri. Se ducea la piaţă şi cumpăra o plasă de cartofi, dar pe fundul sacoşei avea cotlete, felii de şuncă, conserve de anşoa. Îşi zicea George Fellows. George avea un obicei urît: ne apucam să pilim împreună şi, în clipa cînd deveneam neputincios, mă ataca. Voia cu orice preţ să-mi bătucească fundul, însă era un tip slăbănog şi-i era frică să dea cu cizma. Întotdeauna reuşeam să mă ridic şi să-i trag cîteva în burtă şi în cap, care să-l arunce în jos pe scări, sărind şi clătinîndu-se, de obicei cu mici chestii furate în buzunar – prosopul meu, un deschizător de conserve, un ceas deşteptător, stiloul meu, o cutie cu piper sau poate un foarfece.

Directorul depozitului de biciclete, domnul Hansen, era roşu la faţă, ursuz şi avea limba verde de la cît Clorets sugea ca să nu miroasă a whisky. Într-o zi mă chemă la el în birou.

— Ascultă, Henry, băieţii ăia doi sînt cam tăntălăi, nu-i aşa?

— Sînt de treabă.

— Dar, vreau să zic, mai ales Hector... el e *chiar* tăntălău. Ă, vreau să zic, e *de treabă*, dar vreau să zic, crezi că o s-o scoată vreodată la capăt?

— Hector n-are nimic, domnule.

— Vorbeşti serios?

— Bineînţeles.

— Alabam ăla. Are ochi de vulpe. Probabil că fură şase duzini de pedale de bicicletă pe lună, nu crezi?

— Nu cred, domnule. Nu l-am văzut niciodată să ia ceva.

— Chinaski?

— Da, domnule?

— Îţi măresc leafa cu zece dolari pe săptămînă.

— Mulţumesc, domnule.

Ne-am strîns mîinile. Atunci mi-am dat seama că el şi Alabam erau mînă în mînă şi că împărţeau totul pe din două.

39

Jan era pizda pizdelor. Făcuse doi copii, însă era o pizdă cît se poate de bună. Ne întîlnirăm la un bufet cu mîncare în aer liber – îmi cheltuiam ultimii cincizeci de cenţi pe un hamburger soios – şi am început o conversaţie. Mi-a cumpărat o bere, mi-a dat numărul ei de telefon şi, trei zile mai tîrziu, mă mutam în apartamentul ei.

Avea o păsărică sănătoasă şi mi-o lua de parc-ar fi fost un cuţit care o omora. Îmi amintea de un grăsun porcuşor de lapte. În fiinţa ei era destulă răutate şi ostilitate ca să mă facă să simt că, o dată cu fiecare mişcare din fund, îi plăteam înapoi pentru toate pasele ei proaste. I se extirpase un ovar şi susţinea că nu poate să rămînă gravidă; pentru un singur ovar, se comporta mai mult decît generos.

Jan semăna mult cu Laura – doar că era mai slabă şi mai drăguţă, avea părul blond, lung pînă la umeri şi ochi albaştri. Era ciudată; întotdeauna dimineaţa, în ciuda mahmurelilor ei, era tare excitată. Eu, în schimb, nu eram atît de excitat dimineaţa. Eu eram o pasăre de noapte. Însă în fiecare noapte ea se apuca să ţipe şi să arunce cu diverse obiecte în mine: telefoane, cărţi de telefon, sticle,

pahare (pline şi goale), aparate de radio, portofele, chitare, scrumiere, dicţionare, curele stricate de ceas, ceasuri deşteptătoare... Era o femeie neobişnuită. Dar întotdeauna mă puteam baza pe un lucru, şi anume îi plăcea la nebunie să se reguleze dimineaţa. Iar eu aveam depozitul meu de biciclete.

Într-o dimineaţă obişnuită, cu ochii pe ceas, i-am dat prima repriză, după ce am rîgîit şi am scuipat puţin, încercînd să mă feresc de ea; pe urmă m-am încălzit, am ejaculat şi m-am rostogolit pe spate.

— Acum, gata, am zis, sînt cu un sfert de oră în întîrziere.

Ea tropăi spre baie, vioaie ca o pasăre, se spălă, trase cîteva pîrţuri, se uită la părul de la subsuoară, se privi în oglindă, se îngrijoră mai mult de vîrstă decît de moarte, după care tropăi iar şi se vîrî înapoi în aşternut, în timp ce eu îmi îmbrăcam chiloţii pătaţi, în zgomotul traficului de afară, de pe Third Street, care se revărsa spre est.

— Vino înapoi în pat, tati, îmi zise.

— Uite ce e, tocmai am primit o mărire de zece dolari.

— Nu trebuie să facem nimic. Doar întinde-te aici lîngă mine.

— Ah, la dracu', fetiţo.

— Te rog! Doar cinci minute.

— Ah, la dracu'.

M-am vîrît înapoi în pat. Ea trase pătura la o parte şi mă apucă de coaie. Pe urmă îmi apucă penisul.

— Ah, e *atît* de drăguţ!

Mă gîndeam: oare cînd o să pot să scap de-aici?

— Pot să te întreb ceva?

— Dă-i drumul.

— Te superi dacă îl sărut?

— Nu.

Am auzit şi am simţit sărutările, apoi am simţit că mă linge uşor. După care am uitat complet de depozitul de biciclete. Apoi am auzit-o rupînd un ziar. Am simţit cum îmi potriveşte ceva pe vîrful pulii.

— Uite, îmi zise.

M-am ridicat în capul oaselor. Jan modelase o mică pălărie din hîrtie şi o aşezase pe capul pulii mele. Era legată cu o micuţă panglică galbenă. Chestia stătea destul de dreaptă.

— O, nu-i aşa că e *drăguţ*? mă întrebă ea.

— *El*? Sînt *eu*!

— O, nu! Nu eşti tu! E *el*! Nu ai nimic de-a face cu el!

— N-am?

— Nu! Te superi dacă îl sărut iar?

— Bine, fie, dă-i drumul.

Jan ridică pălărioara şi, ţinînd-o într-o mînă, se apucă să pupe locul unde fusese pălăria. Mă privi adînc în ochi. Vîrful îi intră în gură. M-am prăbuşit pe spate, condamnat.

40

Am ajuns la depozitul de biciclete la 10.30 a.m. Programul începea la 8. Era pauza de dimineaţă şi căruciorul cu cafea era afară. Toată echipa de la depozit se strînsese acolo. M-am apropiat şi eu şi am comandat o cafea mare şi un corn cu dulceaţă. Am stat puţin de vorbă cu Carmen, secretara directorului, despre cît de celebri eram deja, după episodul cu vagonul. Ca de obicei, Carmen purta o rochie tricotată, foarte strîmtă, care o cuprindea aşa cum un balon cuprinde aerul închis în el, chiar şi mai strîns. Îşi aplicase pe buze straturi, straturi de ruj roşu închis şi, în timp ce vorbea, stătea cît mai aproape de mine, privindu-mă în ochi şi chicotind, frecîndu-şi anumite părti ale trupului de mine. Carmen era atît de agresivă, încît înspăimînta, îţi venea să fugi de presiunea ei. Asemeni mai tuturor femeilor, îşi dorea ceea ce nu mai putea să aibă, iar Jan îmi seca toată sămînţa şi chiar mai mult. Carmen credea că fac pe sofisticatul şi pe mofturosul. M-am lăsat pe spate, strîngînd în mînă cornul cu dulceaţă, iar ea se sprijini de mine. Pauza luă sfîrşit şi ne-am dus cu toţii la lucru. Mi-am imaginat chiloţii lui Carmen, cu urme uşoare de caca, agăţaţi de unul din

degetele mele de la picioare, cum stăteam împreună în pat în cocioaba ei de pe Main Street. Domnul Hansen, directorul, stătea în faţa biroului său:

— Chinaski, lătră el.

Cunoşteam lătrătura asta: se terminase cu slujba mea.

Am pornit către el şi am rămas acolo, în picioare. Purta un costum uşor de vară, cafeniu, proaspăt călcat, jabou (verde), cămaşă cafenie, iar pantofii lui cafeniu închis erau bine lustruiţi. Brusc am simţit ţintele din tălpile pantofilor mei murdari împungîndu-mi tălpile picioarelor. Trei nasturi îmi lipseau de la cămaşa jegoasă. Fermoarul de la pantaloni rămăsese înţepenit la jumătate. Catarama de la curea îmi era stricată.

— Da? am întrebat.

— Va trebui să-ţi fac vînt.

— În regulă.

— Eşti un funcţionar al naibii de bun, dar va trebui să-ţi fac vînt.

M-am simţit jenat pentru el.

— De 5 sau 6 zile vii la muncă la 10.30. Cum crezi că se simt ceilalţi angajaţi? Ei muncesc opt ore pe zi.

— Nu-i nimic. Relaxează-te.

— Ascultă, cînd eram puşti, şi eu mă credeam un tip dur. Apăream la lucru cu un ochi învineţit de trei-patru ori pe lună. Dar m-am dus la lucru în fiecare zi. La timp. Mi-am văzut de treabă.

Nu i-am răspuns.

— Care-i problema? Cum se face că nu poţi ajunge aici la timp?

Am avut brusc presimţirea că aş putea să-mi salvez slujba dacă i-aş oferi răspunsul potrivit.

— Tocmai m-am însurat. Ştiţi cum e. Sînt în luna de miere. Dimineaţa încep să mă îmbrac, soarele străluceşte prin jaluzele şi ea mă trage înapoi pe saltea ca să-mi mai frece o dată bastonul.

N-a mers.

— O să le spun să-ţi facă lichidarea.

Hansen porni cu paşi mari către biroul lui. Intră şi l-am auzit spunîndu-i ceva lui Carmen. Am avut o altă inspiraţie subită şi am

ciocănit într-unul din geamuri. Hansen îşi ridică privirea, veni spre mine şi împinse geamul.

— Ascultă, i-am zis, n-am făcut-o niciodată cu Carmen. Sincer. E drăguţă, da' nu e genul meu. Fă-mi lichidarea pe toată săptămîna.

Hansen se întoarse în birou.

— Faceţi-i lichidarea pe toată săptămîna.

Era de-abia marţi. Nu m-am aşteptat la asta – dar, la urma urmei, el şi Alabam împărţeau 20.000 de pedale de bicicletă pe din două. Carmen veni la mine şi-mi înmînă foaia. Stătea acolo şi îmi aruncă un zîmbet indiferent, în timp ce Hansen se aşeză la telefon şi ceru cu Oficiul Forţelor de Muncă.

41

Încă mai aveam maşina mea de treizeci şi cinci de dolari. Caii erau înfierbîntaţi. Noi eram înfierbîntaţi. Jan şi cu mine nu ştiam nimic despre cai, dar aveam baftă. Pe atunci programau opt curse în loc de nouă. Noi aveam o formulă magică – se numea „Harmatz într-a opta". Willie Harmatz era mai bun decît un jocheu obişnuit, însă avea probleme cu greutatea, aşa cum are astăzi Howard Grant. Cercetînd listele, am observat că Harmatz ţîşnea de obicei în ultima cursă şi la un preţ bun.

Nu mergeam acolo în fiecare zi. În unele dimineţi ne simţeam pur şi simplu prea rău de la băutură ca să ne dăm jos din pat. Pe urmă, ne trezeam pe la începutul după-amiezei, ne opream la un magazin de băuturi, apoi pentru o oră-două în vreun bar, ascultînd tonomatul, privind beţivii, fumînd, ascultînd hăhăielile – era un mod plăcut de a ne omorî vremea.

Eram norocoşi. Păream să nimerim întotdeauna la curse în zilele cele mai potrivite.

— Fii atentă acum, îi spuneam lui Jan, n-o s-o facă iar... E imposibil.

Şi iată-l pe Willie Harmatz, cu veşnicul lui sprint pe ultima sută,

ivindu-se în ultima clipă prin întuneric şi prin ceaţa alcoolului – iată-l pe dragul de Willie la distanţă de 16 de primul, de 8 de primul, de 9 de al doilea. Willie continua să ne salveze multă vreme după ce restul lumii devenise indiferentă şi renunţase.

Maşina de treizeci şi cinci de dolari pornea aproape întotdeauna, nu asta era problema; problema era aprinsul farurilor. După cursa a opta era întotdeauna întuneric-beznă. De obicei, Jan insista să ia o sticlă de vin de Porto în poşetă. În plus, beam bere la curse şi – dacă lucrurile mergeau bine – beam la barul hipodromului, mai ales scotch cu apă. Deja primisem o avertizare pentru că şofasem beat, însă eu continuam să mă trezesc la volanul unei maşini fără faruri, ştiind foarte vag pe unde mă aflu.

— Stai calmă, iubi, îi spuneam, următoarea groapă în care-o să intrăm o să aprindă farurile. Avantajul era că aveam arcurile rupte.

— Uite o rîpă! Tine-ţi pălăria!

— N-am pălărie!

Zburam peste ea.

BUF! BUF! BUF!

Jan se zgîlţîia într-o parte şi-n alta, încercînd să nu scape sticla de vin. Strîngeam volanul şi căutam o luminiţă pe drumul care se întindea în faţa noastră. De la hurducăturile alea se aprindeau întotdeauna farurile. Uneori mai repede, alteori mai tîrziu, dar întotdeauna se aprindeau.

42

Locuiam la etajul patru al unui bloc vechi; aveam două camere care dădeau în spate. Blocul fusese construit pe marginea unei pante înalte, aşa că, atunci cînd te uitai pe fereastră, ţi se părea că eşti la etajul doisprezece, şi nu la patru. Era aproape ca şi cum ai fi locuit la marginea lumii – un ultim loc de odihnă înaintea marii

prăbuşiri finale.

Între timp, reuşitele noastre în lanţ la curse luaseră sfîrşit, aşa cum toate reuşitele în lanţ iau sfîrşit. Nu mai aveam aproape nici un ban şi beam vin. De Porto şi muscat. Pe podeaua din bucătărie erau aliniate galoane de vin, şase sau şapte, iar în faţa lor se găseau patru-cinci sticle de trei sferturi şi în faţa acestora stăteau aliniate trei sau patru jumătăţi.

— Într-o zi, i-am zis lui Jan, cînd se va demonstra că lumea are patru dimensiuni în loc de trei, un om va putea să meargă la plimbare şi să dispară pur şi simplu. Fără funeralii, fără lacrimi, fără iluzii, fără rai sau iad. Oamenii se vor strînge şi vor spune: „Ce s-a întîmplat cu George?“ Şi cineva o să zică: „Păi, nu ştiu. A spus că se duce după un pachet de ţigări“.

— Ascultă, zise Jan, cît e ceasul? Vreau să ştiu cît e ceasul.

— Păi, să vedem, am potrivit ceasul după radio la douăsprezece azi-noapte. Ştim că la fiecare oră cîştigă în plus cîte 35 de minute. Acum arată 7.30 seara, dar ştim că nu e adevărat pentru că încă nu e întuneric afară. Bun. E 7 şi jumătate. 35 de minute ori 7 fac 245 de minute. 35 împărţit la 2 fac 17 şi jumătate. Avem în total 252 de minute şi jumătate. Bun, asta înseamnă că avem 4 ore şi 42 de minute şi jumătate, aşa că dăm ceasul înapoi la 5.47. Atîta e: 5.47. E ora mesei şi n-avem nimic de mîncare.

Ceasul nostru fusese azvîrlit pe jos şi se stricase, iar eu îl reparasem. L-am desfăcut şi am descoperit că arcul principal şi rotiţa se stricaseră. Singura soluţie ca să meargă din nou a fost să scurtez şi să strîng arcul principal. Asta a afectat viteza acelor; aproape că puteai să urmăreşti minutarul învîrtindu-se.

— Hai să mai deschidem un bidon de vin, zise Jan.

N-aveam chiar nimic de făcut decît să bem vin şi să facem dragoste.

Haliserăm tot ce era de halit. Noaptea ieşeam la plimbare şi furam ţigări din torpedourile şi de la bordul maşinilor parcate.

— Să fac nişte clătite? întrebă Jan.

— Nu ştiu dacă mai pot înghiţi vreuna.

Rămăsesem fără unt şi grăsime, aşa că Jan fripse clătitele pe

uscat. Şi nici măcar nu era aluat de clătite – era făină amestecată cu apă. Au ieşit crocante. Ale naibii de crocante.

— Ce fel de om mai sînt şi eu? m-am întrebat cu voce tare. Taică-meu mi-a zis că o să sfîrşesc aşa! Chiar nu pot să ies afară şi să fac rost de ceva? O să ies şi-o să fac rost de ceva... Dar, mai întîi, hai să dăm ceva pe gît.

Am umplut un pahar mare cu vin de Porto. Avea un gust foarte nasol şi nu te puteai gîndi la el în timp ce îl înghiţeai fiindcă ai fi borît pe loc. Aşa că întotdeauna îmi rula cîte-un film prin minte. Îmi imaginam un vechi castel din Scoţia acoperit de muşchi – poduri basculante, apă albastră, copaci, cer senin, nori cumulus. Sau îmi imaginam o tipă sexy trăgîndu-şi foarte, foarte încet o pereche de ciorapi de mătase. De data asta, rulam filmul cu ciorapii de mătase.

Am dat vinul pe gît.

— Am plecat. La revedere, Jan.

— La revedere, Henry.

Am traversat holul, am coborît cele patru etaje, tiptil pe lîngă apartamentul administratorului (eram în urmă cu chiria) şi am ieşit în stradă. Am coborît dealul. Am ajuns la intersecţia dintre Sixth Street şi Union Street. Am traversat Sixth Street şi am apucat-o spre est. Am găsit o mică piaţă. Am trecut pe lîngă ea, apoi m-am întors şi m-am apropiat din nou. Taraba cu legume era afară. Se găseau acolo roşii, castraveţi, portocale, ananas şi grapefruit. Am rămas uitîndu-mă la ele. Apoi am aruncat o privire în magazin; un tip bătrîn cu şorţ. Vorbea cu o femeie. Am şterpelit un castravete, mi l-am îndesat în buzunar şi am şters-o. Eram cam la cincisprezece picioare depărtare cînd am auzit:

— Hei, domnule! DOMNULE! Veniţi înapoi cu CASTRAVETELE ăla, sau o să chem POLIŢIA! Dacă nu vreţi să intraţi la PUŞCĂRIE, aduceţi ÎNAPOI CASTRAVETELE ăla!

M-am întors, străbătînd tot drumul ăla lung înapoi. Trei-patru oameni se holbau la mine. Am scos castravetele din buzunar şi l-am pus la loc în vîrful grămezii de castraveţi. După care am pornit spre vest. Am apucat-o în sus pe Union Street, apoi pe coama

vestică a dealului, am urcat înapoi cele patru etaje şi am deschis uşa. Jan îşi ridică privirea din pahar.

— Sînt un ratat, am zis. N-am fost în stare nici măcar să fur un castravete.

— Lasă, nu-i nimic.

— Pregăteşte clătitele alea.

Am luat bidonul şi mi-am turnat încă un pahar.

...Călăream o cămilă prin Sahara. Aveam un nas mare, semăna oarecum cu un cioc de vultur, dar cu toate astea eram tare chipeş, da, în veşminte albe cu dungi verzi. Şi eram brav, omorîsem mai mult de un om. Aveam o sabie mare şi curbată la brîu. M-am îndreptat către cortul unde o fecioară de paisprezece ani, binecuvîntată cu multă înţelepciune şi cu un himen intact, aştepta plină de nerăbdare pe un covor gros oriental...

Băutura se duse pe gît; otrava îmi scutură corpul; simţeam mirosul de făină şi apă arsă. Am turnat un pahar pentru Jan şi unul pentru mine.

La un moment dat, într-una din nopţile noastre de iad, al doilea război mondial s-a sfîrşit. Pentru mine, războiul fusese întotdeauna, în cel mai bun caz, o realitate vagă, dar acum se terminase. Iar slujbele, care fuseseră întotdeauna greu de găsit, ajunseseră acum şi mai greu de obţinut. În fiecare dimineaţă mă trezeam şi mă duceam pe la toate agenţiile publice de forţe de muncă, începînd cu Bursa Locurilor de Muncă în Agricultură. Mă ridicam cu greu din pat la 4.30 a.m., mahmur, şi de obicei mă întorceam înainte de prînz. Mă plimbam încontinuu de la o agenţie la alta. Uneori găseam cîte-o slujbă de-o zi la descărcat vagoane, dar asta s-a întîmplat numai după ce am început să mă duc la o agenţie privată care îmi lua o treime din cîştiguri. În consecinţă, banii erau din ce în ce mai puţini, iar noi rămîneam tot mai în urmă cu chiria. Însă continuam să aliniem sticlele de vin ca pe nişte trofee, făceam dragoste, ne încăieram şi aşteptam.

Cînd prindeam nişte bani, coboram în Piaţa Centrală şi ne cumpăram carne ieftină pentru tocană, morcovi, cartofi, ceapă şi

ţelină. Le aruncam pe toate într-o oală mare şi stăteam la taifas, ştiind că aveam să mîncăm, adulmecîndu-le – ceapa, legumele, carnea –, ascultînd cum fierb înăbuşit. Ne răsuceam ţigări şi ne culcam şi ne trezeam şi cîntam cîntece. Uneori administratorul venea şi ne spunea să facem linişte şi ne aducea aminte că *eram* în urmă cu chiria. Locatarii nu se plîngeau niciodată de bătăile noastre, doar că nu le plăcea ce cîntam: *Am adunat nimic cu carul; Balada lui Moş Rîu; Nasturi şi noduri; Rostogolindu-ne cu ciulinii rostogoliţi de vînt; Dumnezeu să binecuvînteze America; Deutschland über Alles; Retragerea lui Bonaparte; Mi-e tristă inima cînd plouă; Zîmbeşte şi mergi înainte; Nici un sfanţ la bancă; Cui i-e frică de lupul cel rău; Cînd se aşterne amurgul împurpurat; Am, dam, dez; M-am însurat cu un înger; Sărmanii mieluşei s-au rătăcit; Vreau o gagică aşa ca gagica pe care-a luat-o dragul de tata; Cum naiba o să-i ţii la fermă; Dacă ştiam că vii, aş fi copt o plăcintă…*

43

Într-o dimineaţă mi-a fost prea rău ca să mă trezesc la 4.30 – sau, după ceasul nostru, la 7.27 şi încă o jumătate. Am întrerupt soneria şi m-am culcat la loc. După cîteva ore, se auzi gălăgie pe hol.

— Ce dracu’ se întîmplă? întrebă Jan.

M-am dat jos din pat. Dormeam în chiloţi. Erau jegoşi – ne ştergeam cu ziare pe care le mototoleam şi le netezeam în mîni – şi de multe ori nu mă ştergeam prea bine. Pe deasupra, chiloţii mei erau făcuţi ferfeniţă şi aveau găuri acolo unde scrumul îmi căzuse în poală.

M-am dus la uşă şi am deschis-o. Un fum gros îmbîcsea holul. Pompieri cu caschete mari de metal cu numere pe ele. Pompieri trăgînd de furtunuri lungi şi groase. Pompieri îmbrăcaţi în azbest. Pompieri cu topoare. Era un zgomot şi o agitaţie de nedescris. Am închis uşa.

— Ce se întîmplă? întrebă Jan.

— Pompierii.

— A, zise ea. Îşi trase pătura peste cap şi se răsuci la loc. M-am vîrît şi eu lîngă ea şi am adormit.

44

Pînă la urmă, m-am angajat la un depozit de piese de maşină. Se afla pe Flower Street, nu departe de Eleventh Street. Vindeau en detail în faţă şi en gros altor distribuitori şi magazine. A trebuit să mă înjosesc ca să capăt slujba – le-am zis că îmi place să mă gîndesc la slujba mea ca la o a doua casă. Chestie care le-a plăcut.

Eu eram funcţionarul de la recepţie. De asemeni, mă duceam în şase locuri din împrejurimi şi colectam piese. Nu stăteam închis în depozit.

Într-o zi, în timpul pauzei de prînz, am observat un băiat mexican care părea conştiincios şi isteţ citind în ziar listele din ziua aceea.

— Joci la curse? l-am întrebat.

— Mda.

— Pot să mă uit şi eu în ziar?

Am cercetat listele. I-am dat ziarul înapoi.

— My Boy Bobby ar trebui să cîştige într-a opta.

— Ştiu. Şi nici măcar nu l-au trecut între primii zece.

— Cu atît mai bine.

— Cît crezi că o să fie cota?

— În jur de 9 la 2.

— Ce chef am să pun un pariu.

— Şi eu.

— Cînd e ultima cursă la Hollywood Park? mă întrebă.

— La 5.30.

— Plecăm de-aici la 5.00.

— N-o să reuşim.

— Putem încerca. My Boy Bobby o să cîştige.

— Norocul nostru.

— Vrei să vii?

— Sigur.

— Fii atent la ceas. La 5.00 o ştergem.

La 5.00 fără cinci minute, ne făcurerăm amîndoi de lucru cît mai aproape de ieşirea din spate. Prietenul meu, Manny, îşi privi ceasul.

— O să furăm două minute. Cînd încep să fug, vii după mine.

Manny stătea acolo şi aşeza cutii cu piese pe un raft de lîngă uşă. Dintr-o dată, o luă la sănătoasa. L-am urmat numaidecît şi într-o clipă am fost dincolo de uşa din spate, apoi în jos pe alee. Era un alergător rapid. Am aflat după aceea că în liceu fusese alergător la un sfert de milă în turul oraşului. Pe alee, m-am menţinut tot timpul la patru picioare în spatele său. Maşina lui era parcată după colţ; a descuiat-o, ne-am îmbarcat şi am pornit.

— Manny, n-o să reuşim.

— O să reuşim. Ştiu să manevrez chestia asta.

— Cred că sîntem cam la nouă-zece mile distanţă. Trebuie să ajungem acolo, să parcăm, dup-aia să ajungem din parcare la ghişeul de pariuri.

— Ştiu să manevrez chestia asta. O să reuşim.

— Nu putem să ne oprim la semafor.

Manny avea o maşină destul de nouă şi se pricepea să treacă de pe o bandă pe alta.

— Am jucat la toate cursele de cai din ţara asta.

— Şi la Caliente?

— Da, şi la Caliente. Nenorociţii ăia iau douăzeci şi cinci la sută.

— Ştiu.

— În Germania e mai rău. În Germania iau cincizeci la sută.

— Şi mai au jucători?

— Mai au. Fraierii îşi închipuie că tot ce au de făcut e să afle cîştigătorul.

— Şi noi dăm şaisprezece la sută, ceea ce e destul de nasol.

— Nasol. Dar un bun jucător poate să bată impozitul.

— Ai dreptate.

— Rahat, un semafor!

— Dă-l dracului. Mergi mai departe.

— O s-o iau prin dreapta. Manny viră brusc şi o tăie exact prin mijloc la semnalizator.

— Vezi să nu vină duba.

— Bine. Manny chiar că se pricepea să manevreze chestia aia. Dacă paria aşa cum şofa, era un învingător.

— Eşti însurat, Manny?

— Doamne fereşte.

— Femei?

— Cînd şi cînd. Dar nu de durată.

— Ce nu merge?

— O femeie e o slujbă cu normă întreagă. Trebuie să fii liber să-ţi alegi meseria.

— Bănuiesc că e vorba de o epuizare emoţională.

— Şi fizică. Vor să se fută zi şi noapte.

— Găseşte-ţi una pe care să-ţi placă să o fuţi.

— Da, dar dacă bei sau joci, îşi închipuie că-ţi baţi joc de iubirea lor.

— Găseşte-ţi una căreia îi place să bea, să joace şi să se fută.

— Cine şi-ar dori o asemenea femeie?

În cele din urmă, iată-ne ajunşi în parcare. Parcarea era gratis după a şaptea cursă. Şi intrarea la hipodrom era gratis. Totuşi problema era că nu aveam un program sau o listă a curselor. Dacă se iviseră schimbări, nu puteai fi sigur care dintre caii de pe tabla de afişaj era al tău.

Manny încuie maşina. Am luat-o la picior. Manny luă un avans de şase picioare în faţa mea, în parcare. Am intrat pe o poartă deschisă şi am ajuns în pasaj. Manny îşi menţinu avansul şi în pasaj, care la Hollywood Park e destul de lung. Ieşind din pasaj şi ajungînd la hipodromul propriu-zis, am sprintat pînă cînd am fost doar la cinci lungimi în spatele lui Manny. Puteam vedea caii la gard. Am tîşnit spre ghişeul de pariuri.

— My Boy Bobby... ce număr are? am zbierat la un tip cu un

singur picior cînd am trecut pe lîngă el. Înainte să-mi poată răspunde, deja nu mai puteam să-l aud. Manny alerga către ghişeul cu cîştiguri de cinci dolari. Cînd am ajuns acolo, îşi cumpărase deja biletul.

— Ce număr are?

— 8! E calul numărul 8!

Am pus jos cei 5 $ şi am luat biletul în timp ce clopoţelul sună, ridicînd gratiile şi dînd startul cailor.

Panoul arăta că Bobby era pe locul 4 faţă de locul 6 pe care-l ocupase în tura de dimineaţă. Calul cu numărul 3 era favorit cu cotă de 6 la 5. Se mizaseră în total 8.000 $, se alerga o milă şi o şesime. În timp ce încheiau primul tur, favoritul avea un avans de trei sferturi de milă şi Bobby se sprijinea de umărul lui ca un călău. Sălta liber şi uşor.

— Ar fi trebuit să punem zece, am spus. Ne-am scos.

— Mda, am mirosit cîştigătorul. Ne-am scos dacă nu se trezeşte vreun umflat din turmă.

Bobby alergă în coasta favoritului jumătate din ultimul tur, după care tîşni mai repede decît mă aşteptam. Era un truc pe care jocheii îl foloseau uneori. Bobby îl depăşi pe favorit, se înscrise pe linie şi sprintă chiar atunci, nu mai tîrziu. Era în frunte şi avea un avans de trei picioare şi jumătate. În acel moment, din trupă se desprinse calul pe care trebuia să-l învingem, calul cu numărul 4, panoul indica 9 la unu pentru el, însă venea tare din spate. Dar Bobby al nostru pur şi simplu zbura. Cîştigă cursa în ropot de aplauze, cu două lungimi şi jumătate avans şi ne aduse un cîştig de 10,40 $.

45

A doua zi la slujbă, am fost luaţi la întrebări în legătură cu plecarea noastră subită. Am recunoscut că jucaserăm la ultima cursă şi că aveam de gînd să ne ducem iarăşi în după-amiaza

aceea. Manny avea calul său preferat, iar eu îl aveam pe al meu. Unii dintre băieţi ne-au întrebat dacă nu vrem să pariem şi pentru ei. Le-am răspuns că nu ştiu. La prînz m-am dus cu Manny la un bufet ca să mîncăm.

— Hank, pariem şi pentru ei.

— Tipii ăia n-au nici un ban – tot ce au sînt banii de cafea şi de gumă daţi de neveste şi n-avem timp să frecăm menta pe la ghişeele cu doi dolari.

— Nu jucăm banii, îi ţinem pentru noi.

— Şi dacă se întîmplă să cîştige?

— N-or să cîştige. Niciodată nu nimeresc calul. Au un dar să nu-l nimerească.

— Şi dacă pariază pe calul nostru?

— Atunci o să ştim că am ales greşit calul.

— Manny, ce cauţi tu la depozitul de piese auto?

— Mă odihnesc. Sînt prea leneş ca să mă agit.

Am mai luat o bere şi ne-am întors la depozit.

46

Alergam prin pasaj în vreme ce îi aliniau în spatele grilajului. Îl voiam pe Happy Needles. Cota era de numai 9 la 5, iar eu am presupus că n-o să cîştigăm două zile la rînd, aşa că am pariat doar 5 $. Manny parie 10 $. Happy Needles cîştigă cu un cap avans, accelerînd pe exterior pe ultimii metri. La acel cîştig se adăugară cei 32 $ din pariuri aiurea, graţie băieţilor de la depozit.

Se duse vorba şi băieţii de la celelalte depozite, de unde colectam piese, m-au însărcinat să pariez şi pentru ei. Manny avusese dreptate, rar se ivea vreo surpriză. Habar n-aveau cum să parieze; pariau prea puţin sau prea mult, iar preţul stagna la mijloc. Mi-am cumpărat o pereche de pantofi buni, o curea nouă şi două cămăşi scumpe. Patronul depozitului nu mai părea atît de puternic. Manny şi cu mine întîrziam un pic mai mult la prînz şi ne

întorceam fumînd trabucuri fine. Cu toate acestea, era o treabă anevoioasă să prindem în fiecare după-amiază ultima cursă. Publicul ajunsese să ştie cine sîntem cînd ieşeam în fugă din tunel şi, în fiecare după-amiază, ne aşteptau. Ne încurajau şi ne fluturau biletele de pariuri şi uralele păreau că se înteţesc cînd treceam pe lîngă ei şi aterizam cu limba scoasă la ghişee.

47

Noua viaţă nu era pe placul lui Jan. Era obişnuită cu futaiurile ei de patru ori pe zi şi cu mine sărac şi umil. După o zi de muncă la depozit, apoi goana sălbatică şi sprintul final de-a lungul parcării şi prin pasaj, nu mai rămînea prea multă dragoste în mine. În fiecare seară cînd ajungeam acasă, ea era ameţită bine cu vin.

— Domnul Parior, zicea cînd intram pe uşă. Era pusă la patru ace; tocuri înalte, ciorapi de nailon, stătea picior peste picior şi îşi legăna tălpile. Domnul Mare Parior. Ştii, cînd te-am cunoscut îmi plăcea felul în care traversai o cameră. Nu o traversai pur şi simplu, ci mergeai ca şi cum aveai de gînd să treci prin zid, ca şi cum totul ar fi fost al tău, ca şi cum nimic n-ar fi contat. Acum ai cîţiva dolari în buzunar şi nu mai eşti acelaşi. Te porţi ca un student la stomatologie sau ca un instalator.

— Nu mă lua acuma cu instalatorii, Jan.

— N-ai mai făcut dragoste cu mine de două săptămîni.

— Dragostea îmbracă multe forme. A mea a fost mai subtilă.

— Nu m-ai mai regulat de două săptămîni.

— Ai răbdare. Peste şase luni o să ne petrecem vacanţa la Roma, la Paris.

— Uită-te la tine! Îţi torni whiskyul ăla bun şi pe mine mă laşi să beau poşirca asta.

M-am trîntit într-un scaun şi mi-am amestecat whiskyul cu cuburi de gheaţă. Purtam o cămaşă scumpă, de un galben ţipător şi pantaloni noi, verzi cu dungi albe.

— Domnul Mare Parior!

— Îţi ofer tandreţe. Îţi ofer înţelepciune, şi lumină, şi muzică, şi puţină veselie. Pe lîngă asta, sînt cel mai mare parior din lume.

— Parior de rahat!

— Nu, de curse. Am dat whiskyul pe gît, m-am ridicat şi mi-am pregătit altul.

48

Motivele de ceartă erau întotdeauna aceleaşi. O înţelegeam acum prea bine – marii amanţi au fost mereu oameni cu timp liber. Regulam mai bine ca vagabond decît ca om al muncii.

Jan îşi începu contraatacurile, adică se certa cu mine, mă scotea din minţi, iar pe urmă ieşea val-vîrtej pe străzi şi prin baruri. Tot ce avea de făcut era să stea singură la bar şi băuturile, ofertanţii nu întîrziau să apară. Fireşte că nu mi se părea corect din partea ei.

Majoritatea serilor urmau acelaşi scenariu. Ea făcea scandal, îşi lua poşeta şi ieşea pe uşă. Ăsta era efectul; trăiserăm împreună şi ne iubiserăm prea multe zile. O simţeam acum pe pielea mea. Dar întotdeauna o lăsam să plece, în timp ce stăteam neajutorat pe scaun şi îmi beam whiskyurile şi deschideam radioul ca să ascult un pic de muzică clasică. Ştiam că zace printr-un bar, flirtînd cu altcineva. Cu toate astea, nu făceam nimic, trebuia să las evenimentele să-şi urmeze cursul.

În seara aceea, stăteam ca de obicei pe scaun şi ceva se rupse în mine, am simţit cum se năruie, ceva se tulbură şi se aprinse în mine, aşa că m-am ridicat de pe scaun şi am coborît cele patru etaje şi am ieşit pe stradă. Am mers pe Third şi Union Street şi pe urmă spre vest, pe Sixth către Alvarado. Am trecut pe lîngă baruri, ştiind că ea se află într-unul din ele. Am dat cu banul, am intrat şi iat-o pe Jan stînd tocmai în capătul celălalt al barului. Avea o eşarfă de mătase verde cu alb înfăşurată în jurul taliei. Şedea între

un tip slab, cu un neg mare pe nas, şi un altul care era o chestie mică şi cocoşată, cu ochelari bifocali, îmbrăcat într-un costum negru vechi.

Jan mă văzu venind. Îşi înălţă capul şi, în ciuda întunericului din bar, mi se păru că păleşte. M-am apropiat de ea.

— Am încercat să fac o femeie din tine, dar n-o să fii niciodată decît o curvă nenorocită!

I-am şters o palmă şi am tras-o de pe scaun. Căzu lată la pămînt şi scoase un ţipăt. I-am luat paharul şi i l-am dat pe gît. Pe urmă am pornit încet către ieşire. Cînd am ajuns la uşă, m-am răsucit pe călcîie.

— Acum, dacă e cineva aici... căruia nu-i *place* ce-am făcut... să spună.

Nu se auzi nici un răspuns. Cred că le plăcuse cum procedasem. Am pornit înapoi pe Alvarado Street.

49

La depozitul de piese auto munceam din ce în ce mai puţin. Domnul Mantz, proprietarul, trecea în inspecţie şi mă găsea ghemuit într-un colţ întunecat sau într-unul dintre culoare, aranjînd cu multă lehamite piesele noi pe rafturi.

— Chinaski, te simţi bine?

— Da.

— Nu ţi-e rău?

— Nu.

După care Mantz trecea mai departe. Scena se repeta iar şi iar, cu mici variaţii. O dată m-a surprins schiţînd un plan al coridoarelor pe spatele unei facturi. Buzunarele îmi erau ticsite cu banii obţinuţi din mişmaşurile de la pariuri. Mahmurelile nu mai erau atît de nasoale, ţinînd seama că erau provocate de cel mai bun whisky din comerţ.

Timp de încă două săptămîni, am continuat să-mi primesc

cecurile. Apoi, într-o dimineaţă de miercuri, l-am zărit pe Mantz stînd pe culoarul central, lîngă biroul lui. Îmi făcu semn cu mîna să mă apropii. Cînd am intrat la el, Mantz şedea la birou.

— Stai jos, Chinaski.

Pe birou, fix în mijloc, se afla un cec, cu faţa în jos. Am tras cecul, fără să-l întorc, pe tăblia de sticlă şi, fără să mă uit la el, mi l-am strecurat în portofel.

— Ştiai că o să-ţi facem vînt?

— Şefii nu sînt niciodată greu de ghicit.

— Chinaski, de o lună nu-ţi mai faci datoria şi o ştii şi tu.

— Un tip îşi pune fundul la bătaie şi dumneavoastră nici nu apreciaţi.

— Nu ţi-ai pus fundul la bătaie, Chinaski.

Un timp m-am holbat la pantofii mei. Habar n-aveam ce să spun. Pe urmă m-am uitat la el.

— Ţi-am dat din *timpul* meu. E tot ce am de oferit – e tot ce posedă un om. Şi pentru un amărît de dolar plus douăzeci şi cinci de cenţi pe oră.

— Adu-ţi aminte că te-ai milogit pentru slujba asta. Ai zis că pentru tine slujba e o a doua casă.

— ...timpul meu pentru ca tu să poţi trăi în casa ta mare de pe deal şi tot restul. Dacă cineva a pierdut ceva în afacerea asta, în înţelegerea asta... eu sînt fraierul. Înţelegi?

— Bine, Chinaski.

— Bine?

— Da. Pleacă.

M-am ridicat. Mantz era îmbrăcat într-un costum maro clasic, cămaşă albă, cravată roşu închis. Am încercat să închei cu fler.

— Mantz, îmi vreau asigurarea de şomer. N-am chef să am nici o problemă cu asta. Tipii ăştia ca voi încearcă întotdeauna să priveze un om care munceşte de drepturile lui. Aşa că nu-mi crea probleme, sau o să-ţi fac o vizită.

— O să-ţi primeşti asigurarea. Şi acum ieşi dracului de-aici!

Am ieşit dracului de-acolo.

Aveam banii cîştigaţi din pariuri şi banii luaţi pe de-a moaca şi pur şi simplu frecam menta, iar lui Jan îi plăcea lucrul ăsta. După două săptămîni am ajuns şomer şi ne-am relaxat, şi ne-am regulat, şi am făcut turul barurilor, iar în fiecare săptămînă mă duceam la Biroul de Şomaj al Statului California şi stăteam la rînd şi îmi primeam micul meu cec drăguţ. Tot ce trebuia să fac era să răspund la trei întrebări:

— Eşti apt să munceşti?

— Vrei să munceşti?

— O să fii de acord să te angajezi?

— Da! Da! Da! spuneam întotdeauna.

De asemenea trebuia să predau o listă cu trei companii la care solicitasem de lucru în timpul săptămînii precedente. Copiam numele şi adresele din cartea de telefon. Eram întotdeauna mirat cînd vreunul dintre solicitanţii de ajutor de şomaj răspundea „Nu“ la vreuna din cele trei întrebări. Li se reţineau pe loc cecurile şi erau conduşi într-o altă încăpere unde consilieri special instruiţi dădeau o mînă de ajutor ca să-i trimită la plimbare în mahalaua de unde veniseră.

Dar în ciuda ajutorului de şomaj şi a rezervei de bani din curse, finanţele mele începură să se evapore. Şi eu, şi Jan eram complet iresponsabili atunci cînd beam zdravăn şi problemele se iveau cu duiumul. De fiecare dată goneam ca un bezmetic spre închisoarea din Lincoln Heights, ca să o scot pe Jan pe cauţiune. Cobora cu liftul, păzită de una dintre matroanele bărbătoase, şi aproape întotdeauna cu un ochi învineţit sau cu buza tăiată şi foarte adesea cu o armată de lăţei pe post de compliment din partea vreunui maniac pe care îl întîlnise prin baruri. Pe urmă erau banii de cauţiune, costurile de judecată şi amenzile, plus o cerere din partea judecătorului să urmeze întîlnirile Alcoolicilor Anonimi timp de şase luni. Nici eu nu mă lăsam mai prejos cu sentinţele anulate şi cu amenzile usturătoare. Jan izbuti să mă scape dintr-o mulţime de acuzaţii, de la tentativă de viol la ultraj şi de la

exhibiţionism la pericol public. Iar tulburarea liniştii publice era una din preferatele mele. Cele mai multe din acuzaţiile astea nu implicau de fapt ispăşirea pedepsei în închisoare – atîta timp cît plăteai amenzile. Însă toată povestea presupunea o cheltuială imensă şi nesfîrşită. Îmi amintesc că într-o noapte maşina noastră veche se opri chiar lîngă MacArthur Park. M-am uitat în oglinda retrovizoare şi am zis:

— O.K., Jan, avem baftă. O să ne tamponăm. Vine chiar din spatele nostru. Există nişte suflete milostive în lumea asta urîtă.

Pe urmă m-am uitat iar:

— Fii pe fază, Jan, o să ne facă zob dementul ăsta!

Împuţitul nu reduse deloc din viteză şi ne lovi din plin din spate, atît de tare, că locurile din faţă se prăbuşiră şi ne-am trezit aruncaţi pe jos. Am ieşit din maşină şi l-am întrebat pe individ dacă învăţase să conducă în China. L-am ameninţat de asemenea că-l omor. Poliţia sosi şi mă întrebă dacă vreau să suflu în balonaşul lor.

— Să nu faci asta, mă avertiză Jan.

Dar am refuzat să o ascult. Nu ştiu cum îmi trăsnise ideea că, din moment ce individul comisese o infracţiune lovindu-ne, era imposibil ca eu să fiu băut. Ultimul lucru pe care mi-l amintesc e că am intrat în dubă, cu Jan stînd lîngă maşina noastră oprită, cu scaunele din faţă prăbuşite. Asemenea incidente – şi se iveau unul după altul – ne costau o groază de bani. Încetul cu încetul, firele vieţilor noastre se despleteau.

51

Jan şi cu mine ne aflam în Los Alamitos. Era sîmbătă. Pe atunci cursele de cai de un sfert de milă constituiau o noutate. Erai un cîştigător sau un învins în optsprezece secunde. Pe atunci tribunele centrale erau formate din şiruri de scînduri brute, nevopsite. Cînd am ajuns acolo, începea să se aglomereze, aşa că ne-am aşezat

ziarele pe locurile noastre, ca să se vadă că sînt ocupate. Pe urmă am coborît la bar ca să cercetăm listele de curse...

Pe la a patra cursă, cîştigasem 18 $, fără a socoti cheltuielile. Am pariat pentru cursa următoare şi ne-am întors în tribune. Un bătrînel cu părul cărunt se aşezase chiar pe ziarele noastre.

— Domnule, acelea sînt locurile noastre.

— Locurile astea nu sînt rezervate.

— Ştiu că locurile astea nu sînt rezervate. Dar e o chestiune de politeţe. Vedeţi... unii oameni vin aici devreme, oamenii săraci, ca mine şi ca dumneavoastră, care nu-şi pot permite să-şi rezerve locurile, şi aşază ziare pe ele ca să arate că sînt ocupate. E ca un cod, ştiţi, un cod al politeţii... fiindcă, dacă nici săracii nu se poartă decent unii cu alţii, atunci nimeni nu se mai poartă decent.

— Locurile astea NU sînt rezervate. Se lăţi şi mai mult pe ziarele noastre.

— Jan, stai jos. Eu o să stau în picioare.

Jan încercă să se aşeze.

— Dă-te puţin la o parte, i-am zis, dacă nu poţi să fii un gentleman, atunci măcar nu fi mitocan.

Se trase un pic mai încolo. Preferatul meu avea cota de 7/2 şi alerga pe banda de pe exterior. Se poticni la start şi trebui să recupereze. În ultima secundă se apropie atît de tare, încît numai la fotografie l-au putut delimita de favoritul cu cota de 6/5. Am aşteptat sperînd. Au ridicat numărul celuilalt cal. Pariasem pentru un cîştig de 20 $.

— Hai să bem ceva.

Înăuntru era un panou de afişaj. În timp ce ne îndreptam spre bar, se afişau sumele puse în joc la cursa următoare. Am comandat de băut unui om care arăta ca un urs polar. Jan se privi în oglindă, făcîndu-şi griji pentru obrajii lăsaţi şi pungile de sub ochi. Eu nu mă uitam niciodată în oglindă. Jan îşi ridică paharul.

— Babalîcul ăla de pe locurile noastre are tupeu. Obsedatu', e tare-n coaie.

— Mie nu-mi place.

— Ţi-a luat programul.

— Ce poţi să-i faci unui babalîc?

— Şi dacă ar fi fost tînăr, tot n-ai fi făcut nimic.

Am verificat panoul. Three-Eyed Pete, cu cota de 9/2, părea să fie la fel de bun ca prima sau a doua alegere. Ne-am terminat băuturile şi am pariat pentru 5 $ cîştig. Cînd ne-am întors în tribune, bătrînul stătea tot acolo. Jan se aşeză lîngă el. Picioarele li se lipeau strîns.

— Din ce trăieşti? îl întrebă Jan.

— Afaceri imobiliare. Cîştig şaizeci de mii pe an – după ce plătesc taxele.

— Atunci de ce nu-ţi faci rezervare? am întrebat.

— E privilegiul meu.

Jan se împinse în el. Arboră cel mai fermecător zîmbet al ei.

— Ştii, îi zise, că ai cei mai frumoşi ochi albaştri din lume?

— Aha.

— Cum te cheamă?

— Tony Endicott.

— Pe mine mă cheamă Jan Meadows. Iar porecla mea e Misty.

Au aliniat caii şi au dat startul. ThreeEyed Pete a ţinut capul de afiş. Toată cursa a fost cu un cap în faţă. Pe ultimii cincizeci de iarzi, băiatul scăpă biciul, cur săltăreţ ce era. Al doilea favorit făcu un ultim salt uşor. Au folosit iar fotografia şi mi-am dat seama că pierdusem.

— Ai o ţigară? îl întrebă Jan pe Endicott.

El îi întinse una. Ea şi-o înfipse între buze şi, stînd lipiţi unul de altul, el i-o aprinse. Se priviră în ochi. M-am aplecat şi l-am înşfăcat de gulerul cămăşii.

— Domnule, stai pe locul meu.

— Da. Şi ce propui?

— Priveşte sub picioarele tale. Vezi golul? Sînt treizeci şi cinci de picioare pînă jos. Aş putea să te împing.

— N-ai tu atîta sînge-n sulă.

Au ridicat numărul celui de-al doilea favorit. Pierdusem. I-am împins un picior printre scînduri, lăsîndu-l să se bălăngăne. Se zbătu, dovedindu-se surpinzător de puternic. Îşi înfipse dinţii în urechea mea stîngă; se apucă să mi-o roadă. L-am prins de gît şi m-

am apucat să-l sugrum. Pe gît îi creştea un fir de păr lung şi alb. Se sufoca. Gura i se deschise şi mi-am tras urechea afară. I-am împins şi celălalt picior printre scînduri. O imagine cu Zsa Zsa Gabor îmi apăru în minte: era rece, calmă, imaculată, purta perle, sînii îi dădeau pe-afară din rochia cu decolteu adînc – apoi buzele care nu aveau să fie niciodată ale mele au zis nu. Degetele babalîcului stăteau agăţate de o scîndură. Atîrna de tribună. I-am ridicat o mînă. Apoi pe cealaltă. Căzu prin spaţiu. Se prăbuşi încet. Se lovi de pămînt, zvîcni o dată, mai sus decît te-ai fi putut aştepta, încercă să se ridice, se lovi din nou, zvîcni uşor a doua oară, după care rămase acolo nemişcat. N-a curs nici o picătură de sînge. Oamenii din jurul nostru tăceau chitic. Se aplecară deasupra formularelor de curse.

— Să mergem, am zis.

Jan şi cu mine am trecut de gardul împrejmuitor. Oamenii tot mai completau formulare. Era o după-amiază blîndă, însă nu toridă, ci caldă şi plăcută. Am traversat hipodromul, am lăsat în urmă clubul şi, uitîndu-ne prin gardul din sîrmă înspre est, am văzut caii ieşind din grajduri şi dînd roată prin faţa tribunelor în pas de defilare. Ne-am îndreptat spre parcare. Ne-am urcat în maşină. Am demarat. Ne-am întors în oraş: mai întîi pe lîngă sondele de ţiţei şi cisternele de depozitare, apoi prin cîmpul deschis, pe lîngă micile ferme, liniştite, curate, cu căpiţe de fîn aurii şi miţoase şi hambare albe, scorojite în soarele de după-amiază tîrzie, iar în faţa lor, aşezate pe ridicături de pămînt, căsuţe de ţară primitoare şi desăvîrşite. Cînd am ajuns în apartamentul nostru, am băgat de seamă că nu mai era nici un strop de băutură. Am trimis-o pe Jan să cumpere ceva. După ce s-a întors ne-am pus pe băut, fără să ne spunem prea multe.

52

M-am trezit lac de sudoare. Piciorul lui Jan stătea aruncat peste burta mea. L-am dat la o parte. Apoi m-am ridicat şi m-am dus la baie. Aveam diaree.

M-am gîndit: ce bine, sînt viu şi stau aici şi nimeni nu mă freacă la melodie.

Apoi m-am ridicat, m-am şters şi m-am uitat; ce murdărie, mi-am zis, ce putoare grea şi minunată. După care am vomitat şi am tras apa. Eram foarte palid. Un frison îmi zgudui trupul, cutremurîndu-mă; urmă un val de căldură, gîtul şi urechile îmi ardeau, faţa mi se aprinse. Mă simţeam ameţit, am închis ochii şi m-am sprijinit în mîini deasupra chiuvetei pînă ce îmi trecu.

M-am întors în cameră şi m-am aşezat pe marginea patului şi mi-am răsucit o ţigară. Nu mă ştersesem prea bine. Cînd m-am ridicat să caut o bere, am văzut pe locul unde stătusem o pată umedă, maronie. M-am dus la baie şi m-am şters din nou. Apoi m-am aşezat pe pat cu berea şi am aşteptat ca Jan să se trezească.

În curtea şcolii mi-am dat seama pentru prima dată că sînt un idiot. Eram luat peste picior şi batjocorit şi fluierat, aşa cum li se întîmpla şi celorlalţi idioţi. Singurul meu avantaj faţă de ceilalţi idioţi, care erau bătuţi şi vînaţi, era că eu eram ursuz. Cînd mă înconjurau, nu mă înspăimîntam. Niciodată nu mă atacau şi în cele din urmă se năpusteau asupra unui alt idiot şi îl băteau în timp ce eu priveam.

Jan se mişcă, apoi se trezi şi se uită la mine.

— Te-ai trezit.

— Da.

— Ce noapte am avut!

— Noapte? Rahat, *ziua* mă scoate din sărite.

— Ce vrei să zici?

— Ştii ce vreau să zic.

Jan se ridică şi se duse la baie. I-am amestecat un Porto cu nişte cuburi de gheaţă şi i l-am aşezat pe noptieră.

Se întoarse, se aşeză şi luă paharul.

— Cum te simţi? mă întrebă.

— Tocmai am omorît un tip şi tu mă întrebi cum mă simt.

— Ce tip?

— Adu-ţi aminte. Nu erai atît de beată. Eram în Los Alamitos, l-am împins pe babalîc printre scîndurile tribunei. Viitorul tău iubit

cu ochi albaştri şi cu 60.000 $ pe an.

— Eşti nebun.

— Jan, te pileşti şi nu mai ştii de tine. Şi eu fac la fel, dar tu eşti ceva de groază.

— Ieri n-am fost la Los Alamitos. Urăşti cursele de sfert de milă.

— Îmi amintesc pînă şi numele cailor pe care am pariat.

— Am stat aici toată ziua şi seara de ieri. Mi-ai povestit despre părinţii tăi. Părinţii tăi te-au urît. Corect?

— Corect.

— Aşa că acum eşti puţin nebun. N-ai cunoscut dragostea. Toată lumea are nevoie de puţină dragoste. Lipsa dragostei te-a pervertit.

— Oamenii n-au nevoie de dragoste. Ce le trebuie lor e succesul, sub o formă sau alta. Poate să fie dragoste, dar nu e neapărat nevoie.

— În Biblie se spune: „Iubeşte-ţi aproapele“.

— Asta poate să însemne să-l laşi în pace. Mă duc să iau un ziar.

Jan căscă şi îşi cuprinse sînii cu palmele. Aveau o culoare interesantă, maroniu-aurie, ca de bronz amestecat cu mizerie.

— Ia şi-o sticluţă de whisky.

M-am îmbrăcat şi am coborît dealul, mergînd spre Third Street. La poalele dealului se afla o prăvălie şi lîngă ea un bar. Era un soare anemic şi unele maşini se îndreptau spre est şi altele spre vest şi îmi trecu prin minte că, dacă toată lumea ar merge în aceeaşi direcţie, n-ar mai exista nici o problemă pe lumea asta.

Am cumpărat un ziar. L-am răsfoit pe loc. Nu se pomenea nimic despre vreun parior ucis la Los Alamitos. Desigur, se întîmplase în districtul Orange. Poate că cei din districtul Los Angeles înregistrau numai crimele de la ei.

Am cumpărat o jumătate de Grand Dad de la magazinul de băuturi şi am urcat dealul înapoi. Am împăturit ziarul, l-am strîns la subsuoară şi am deschis uşa de la apartamentul nostru. I-am aruncat sticla lui Jan.

— Gheaţă, apă şi o pileală ca lumea pentru amîndoi. Sînt nebun.

Jan se duse în bucătărie să prepare băuturile, iar eu m-am aşezat şi am deschis ziarul şi am căutat rezultatele de la cursele

din Los Alamitos. Am citit rezultatele la cursa a cincea: Three-Eyed Pete avusese cota de 9 / 2 şi fusese învins la mustaţă de al doilea favorit.

Cînd Jan veni cu băutura, am dat-o pe gît.

— Ţii tu maşina, am zis, şi jumătate din banii pe care îi las sînt ai tăi.

— E vorba de o altă femeie, nu?

— Nu.

Am strîns toţi banii şi i-am vărsat pe masa din bucătărie. Erau 312 $ şi ceva mărunţiş. I-am dat lui Jan cheia de la maşină şi 150 $.

— E Mitzi, nu-i aşa?

— Nu.

— Nu mă mai iubeşti.

— Nu mai vorbi prostii, bine?

— Te-ai săturat să mă fuţi, nu-i aşa?

— Doar du-mă pînă la Greyhound, vrei?

Intră în baie şi începu să se pregătească. Se bosumflase.

— Amîndoi am pierdut. Nu mai e cum era la început.

Mi-am preparat încă o băutură şi nu i-am răspuns. Jan păşi afară din baie şi se uită la mine.

— Hank, rămîi cu mine.

— Nu.

Se întoarse în baie şi nu mai zise nimic. Mi-am scos valiza şi am început să-mi pun cîteva lucruri în ea. Am luat ceasul. Ei nu-i trebuia.

Jan mă lăsă în faţa staţiei de autobuz. De-abia am apucat să-mi iau valiza, că şi demară în viteză. Am intrat şi mi-am cumpărat un bilet. Pe urmă am trecut strada şi m-am aşezat pe una din băncile cu spătar tare, împreună cu ceilalţi pasageri. Stăteam cu toţii acolo şi ne uitam unii la alţii şi nu ne uitam unii la alţii. Mestecam gumă, beam cafea, mergeam la closet, urinam, dormeam. Stăteam pe băncile tari şi fumam ţigări pe care nu voiam să le fumăm. Ne uitam unii la alţii şi nu ne plăcea ce vedeam. Ne uitam la chestiile de pe tejghele şi de pe rafturi: chipsuri, reviste, arahide, *bestseller*-uri, gumă de mestecat, dropsuri cu mentă, bomboane gumate,

fluieraşe de jucărie.

53

Miami era cel mai îndepărtat loc în care puteam să merg fără să părăsesc ţara. L-am luat pe Henry Miller cu mine şi am încercat să-l citesc tot drumul pînă acolo. Era bun cînd era bun şi viceversa. Mi-am luat o jumate. Pe urmă încă o jumate şi încă una. Călătoria dură patru zile şi cinci nopţi. În afară de un singur incident, cînd i-am atins piciorul şi coapsa unei fetişcane brunete ai cărei părinţi nu mai voiau să o ţină la colegiu, aproape nimic interesant nu se întîmplă. Se dădu jos într-un miez de noapte, într-un ţinut oarecare, pustiu şi rece, al ţării şi dispăru. Întotdeauna avusesem insomnie şi singura dată cînd putusem într-adevăr să dorm într-un autobuz fusese cînd mă îmbătasem criţă. Însă acum n-aveam curaj să încerc. Cînd am ajuns, nu mai dormisem şi nu mă mai uşurasem de cinci zile şi de-abia mai puteam să merg. Se lăsase seara. Era bine să fiu iar pe străzi.

CAMERE DE ÎNCHIRIAT. M-am apropiat şi am sunat la uşă. În asemenea ocazii, îţi ascunzi vechitura de valiză de ochii persoanei care o să deschidă uşa.

— Caut o cameră. Cît costă?

— 6,50 $ pe săptămînă.

— Pot să mă uit la ea?

— Desigur.

Am intrat şi am urmat-o în sus pe scări. Avea în jur de patruzeci şi cinci, dar fundul i se legăna mişto. Am urmat atîtea femei în sus pe scări în felul ăsta, întotdeauna gîndindu-mă: dacă s-ar întîmpla ca o doamnă drăguţă ca asta să se ofere să aibă grijă de mine şi să-mi dea mîncare caldă şi gustoasă şi să-mi pregătească şosete şi chiloţi curaţi, aş accepta imediat.

Deschise uşa şi am aruncat o privire înăuntru.

— E bine, am zis, arată bine.

— Eşti angajat?

— Liber profesionist.

— Pot să te întreb cu ce te ocupi?

— Sînt scriitor.

— O, ai scris cărţi?

— O, nu sînt prea pregătit să scriu un roman. Deocamdată scriu articole, povestioare pentru reviste. Nu extraordinar de bune, dar mă străduiesc.

— Bine. O să-ţi dau cheia şi o să-ţi scriu o chitanţă.

Am urmat-o în jos pe scări. Curul nu i se legăna la fel de mişto cînd cobora scările ca atunci cînd le urca. I-am privit ceafa şi mi-am imaginat că o sărut după urechi.

— Sînt doamna Adams, zise. Numele tău?

— Henry Chinaski.

În timp ce-mi scria chitanţa, am auzit nişte sunete ca de lemn tăiat cu ferăstrăul venind din spatele uşii din stînga noastră – scrîşnetele erau punctate cu icnete. Fiecare răsuflare părea să fie ultima, totuşi fiecare răsuflare conducea dureros la alta.

— Soţul meu e bolnav, zise doamna Adams în timp ce-mi înmîna chitanţa şi cheia şi zîmbi. Ochii îi erau de un căprui deschis superb şi străluceau. M-am răsucit şi am luat-o în sus pe scări.

Cînd am intrat în cameră, mi-am adus aminte că îmi lăsasem valiza jos. Am coborît după ea. Cînd am trecut pe lîngă uşa doamnei Adams, gemetele se înteţiră. Mi-am dus valiza sus, am aruncat-o pe pat, apoi am coborît iar şi am ieşit în noapte. Am găsit un bulevard principal un pic spre nord, am intrat într-o prăvălie şi am cumpărat un borcan cu unt de arahide şi o pîine. Aveam un briceag cu care puteam să-mi întind untul pe pîine şi să bag ceva în gură.

Cînd m-am întors la pensiune, am rămas în hol şi l-am ascultat pe domnul Adams şi m-am gîndit: asta e Moartea. Apoi m-am dus la mine în cameră şi am deschis borcanul cu unt de arahide şi, în timp ce ascultam sunetele morţii ce veneau de jos, mi-am înfipt degetele în el. Apoi mi le–am lins. Era grozav. Apoi am desfăcut punga cu pîine. Era verde şi mucegăită şi răspîndea un miros

pătrunzător de stricat. Cum puteau să vîndă asemenea pîine? Ce fel de loc era Florida? Am aruncat pîinea pe jos, m-am dezbrăcat, am stins lumina, am tras pătura şi am stat acolo în întuneric, ascultînd.

54

Dimineaţa totul era foarte tăcut şi m-am gîndit: ce bine, l-au dus la spital sau la morgă. Acum poate că o să reuşesc să mă cac. M-am îmbrăcat şi m-am dus la baia de pe hol şi bineînţeles că am putut. Pe urmă m-am întors în cameră, m-am vîrît în pat şi am mai tras un pui de somn.

Am fost trezit de un ciocănit în uşă. M-am ridicat în capul oaselor şi am strigat „Intră!“ fără să mă gîndesc. Era o doamnă îmbrăcată toată în verde. Bluza era foarte decoltată, fusta era foarte strîmtă. Arăta ca o stea de cinema. Un timp, n-a făcut decît să stea acolo şi să se uite la mine. Stăteam în fund, în chiloţi şi ţineam pătura strîns lipită de mine. Chinaski, marele crai. Dacă aş fi un om oarecare, m-am gîndit, aş viola-o, i-aş da foc la chiloţi, aş obliga-o să mă urmeze prin toată lumea, aş face-o să lăcrimeze cu scrisorile mele de dragoste scrise pe hîrtie fină, roşu deschis. Trăsăturile feţei nu ieşeau în evidenţă, nu semănau deloc cu trupul ei; era o faţă rotundă obişnuită, ochii ei păreau să îi caute pe ai mei, iar părul îi era un pic ciufulit şi nepieptănat. Avea în jur de treizeci şi cinci. Nu părea tocmai în apele ei.

— Soţul doamnei Adams a murit azi-noapte, zise.

— O, am zis, întrebîndu-mă dacă se bucură la fel de mult ca şi mine că gălăgia încetase.

— Şi facem o chetă ca să cumpărăm flori pentru înmormîntarea domnului Adams.

— Nu cred că florile sînt făcute pentru morţi, care nu au nevoie de ele, am zis cam fără chef.

Ea ezită.

— Ne-am gîndit că ar fi un gest frumos şi m-am întrebat dacă n-ai vrea să contribui şi tu cu ceva.

— Aş vrea, dar am ajuns în Miami de-abia azi-noapte şi sînt lefter.

— Lefter?

— Îmi caut o slujbă. Îmi trebuie ca aerul, cum se spune. Mi-am cheltuit ultimii bani pe un borcan cu unt de arahide şi o bucată de pîine. Pîinea era verde, mai verde decît rochia ta. Am aruncat-o pe jos şi nici măcar şobolanii nu s-au atins de ea.

— Şobolanii?

— Nu ştiu cum e la tine în cameră.

— Dar cînd am vorbit cu doamna Adams aseară, am întrebat-o despre noul chiriaş – aici sîntem cu toţii ca o familie – şi mi-a zis că eşti scriitor, că scrii pentru reviste ca *Esquire* şi *Atlantic Monthly*.

— Căcat, nu ştiu să scriu. E doar ca să fac conversaţie. O face pe proprietăreasă să se simtă mai bine. Tot ce-mi trebuie e o slujbă, orice fel de slujbă.

— Nu poti să contribui cu douăzeci şi cinci de cenţi? Douăzeci şi cinci de cenţi n-or să te sărăcească.

— Scumpo, am mai multă nevoie de cei douăzeci şi cinci de cenţi decît are domnul Adams.

— Respectă-i pe cei morţi, tinere.

— De ce să nu-i respectăm pe cei vii? Sînt singur şi disperat şi tu arăţi superb în rochia ta verde.

Se întoarse, ieşi, traversă holul, deschise uşa camerei ei, intră, închise uşa şi n-am mai văzut-o niciodată.

55

Oficiul Forţelor de Muncă din Florida era un loc plăcut. Nu era atît de aglomerat ca biroul din Los Angeles, pe care îl găseam tot timpul plin. Acum îmi venise şi mie rîndul să am un pic de noroc, nu mult, ci doar un pic. Era adevărat că nu eram un tip prea

ambiţios, dar trebuie să existe un loc şi pentru oamenii lipsiţi de ambiţie, vreau să zic un loc mai bun decît cel rezervat de obicei. Cum dracu' ar putea să-i placă unui om să fie trezit la 6.30 a.m. de un ceas deşteptător, să se tîrîie jos din pat, să se îmbrace, să mănînce în grabă, să se cace, să se pişe, să se spele pe dinţi, să se pieptene şi să răzbească prin trafic ca să ajungă într-un loc unde de fapt faci o groază de bani pentru altcineva şi ţi se cere să fii recunoscător pentru că ai oportunitatea să faci asta?

Fu strigat numele meu. Funcţionarul avea fişa mea în faţă, cea pe care o completasem la intrare. Dezvoltasem experienţa mea de muncă într-un mod creativ. Profesioniştii fac aşa: laşi afară slujbele mizere precedente şi le descrii amănunţit pe cele mai bune, evitînd de asemenea orice referire la acele perioade albe cînd ai fost alcoolic timp de şase luni şi te-ai ţinut cu vreo femeie tocmai scăpată de la nebuni sau dintr-o căsnicie infectă. Desigur, cum toate slujbele mele precedente erau mizere, le-am lăsat afară pe cele mai mizere dintre cele mizere.

Funcţionarul răsfoi micul lui dosar cu fişe. Scoase una afară.

— A, uite o slujbă pentru tine.

— Da?

Ridică privirea.

— Muncitor la salubrizare.

— Poftim?

— Gunoier.

— N-o vreau.

M-am cutremurat gîndindu-mă la tot gunoiul ăla, la mahmurelile matinale, negrii bătîndu-şi joc de mine, greutatea imposibilă a containerelor şi eu vărsîndu-mi maţele în cojile de portocale, în zaţul de cafea, în scrumul ud de ţigară, în cojile de banane şi în tampoanele folosite.

— Care-i problema? Nu-i destul de bună pentru tine? Sînt 40 de ore. Şi siguranţa. O viaţă întreagă în siguranţă.

— Ia tu slujba aia şi dă-mi-o mie pe-a ta.

Tăcere.

— Eu sînt calificat pentru slujba asta.

— Nu zău? Eu am făcut doi ani de colegiu. E asta o condiţie preliminară pentru a aduna gunoiul?

— Şi atunci ce fel de slujbă vrei?

— Mai caută prin dosar.

Căută prin dosar. Pe urmă se uită la mine.

— Nu avem nimic pentru tine.

Puse o ştampilă pe cartea de vizită pe care mi-o dăduseră şi mi-o întinse.

— Contactează-ne în termen de şapte zile pentru alte posibilităţi de angajare.

56

Am găsit o slujbă prin ziar. M-am angajat la un magazin de haine, care însă nu se afla în Miami, ci în Miami Beach, şi trebuia să-mi port mahmureala pe apă în fiecare dimineaţă. Autobuzul alerga de-a lungul unei benzi de ciment foarte înguste, care stătea suspendată deasupra apei fără gard de protecţie, fără nimic; aşa se petreceau lucrurile. Şoferul autobuzului se lăsa pe spate şi noi zbieram tot drumul de-a lungul acestei benzi înguste de ciment înconjurate de apă şi toţi oamenii din autobuz, cei douăzeci şi cinci sau patruzeci sau cincizeci şi doi de oameni, aveau încredere în el, însă eu nu aveam niciodată. Uneori venea cîte un şofer nou şi eu mă gîndeam: oare cum îi aleg pe nenorociţii ăştia? În ambele părţi apa e adîncă şi, cu o singură eroare de judecată, o să ne omoare pe toţi. Era ridicol. Dacă se certase cu nevasta în dimineaţa aia? Sau cancer? Sau o viziune a lui Dumnezeu? Sau dureri de dinţi? Orice. Putea să o facă. Să ne răstoarne pe toţi. Ştiam că dacă *eu* aş fi fost la volan, aş fi luat în considerare posibilitatea sau oportunitatea ca toţi să se înece. Iar uneori, după asemenea consideraţii, posibilitatea se transformă în realitate. Pentru fiecare Ioană d'Arc există un Hitler cocoţat la capătul celălalt al scrînciobului. Vechea poveste cu binele şi răul. Dar nici unul dintre şoferii de autobuz nu

ne-a răsturnat. Se gîndeau în schimb la ratele pentru maşină, scoruri la baseball, tunsori, vacanţe, clisme, vizite la rude. Nu găseai nici un om adevărat în toată grămada aia de rahat. Întotdeauna ajungeam la lucru cu o senzaţie de greaţă, dar teafăr. Ceea ce demonstrează de ce Schumann a fost mai puţin liber decît Şostakovici...

Am fost angajat ca a cincea roată la căruţă, cum îi spuneau ei. A cincea roată la căruţă e tipul pe care îl lasă pur şi simplu liber, fără îndatoriri speciale. Se presupune că el *ştie* ce are de făcut după ce consultă vreo fîntînă adîncă de instinct străvechi. Se presupune că cineva ştie în mod instinctiv cum să procedeze cel mai bine pentru ca lucrurile să meargă înainte fără asperităţi, pentru ca firma, Mama, să prospere şi ştie cum să iasă în întîmpinarea tuturor nevoilor ei mărunte, care sînt iraţionale, nesfîrşite şi de doi bani.

Un bun muncitor pe post de a cincea roată la căruţă e o fiinţă fără chip, fără sex şi gata de sacrificiu; întotdeauna se află deja la uşă cînd ajunge primul om cu cheile. Imediat după aceea îl vedem stropind cu furtunul trotuarul şi, în vreme ce angajaţii vin la slujbă, îi salută strigîndu-i pe nume pe fiecare, întotdeauna cu un zîmbet luminos şi într-o manieră încurajatoare. Respectuos. Lucrul acesta îi face pe toţi să se simtă un pic mai bine înainte să înceapă zilnica roboteală nenorocită. El are grijă ca hîrtia igienică să fie din belşug, mai ales la toaleta pentru doamne. Ca niciodată coşurile de hîrtii să nu dea pe-afară. Ca nici un fir de murdărie să nu se găsească pe ferestre. Ca micile reparaţii ale meselor şi scaunelor din birouri să fie făcute prompt. Ca uşile să se deschidă fără greutate. Ca ceasurile să fie fixate. Ca preşurile agăţate pe pereţi să nu se desprindă. Ca femeile puternice şi bine hrănite să nu trebuiască să care pachetele mici.

Eu nu eram prea priceput. Scopul meu era să mă învîrt fără să fac nimic, întotdeauna evitînd şeful şi pe turnătorii care ar fi putut să-i dea raportul şefului. Nu eram eu chiar atît de deştept. Mai mult decît orice, era vorba de instinct. Întotdeauna începeam o slujbă cu sentimentul că în curînd o să renunţ sau o să fiu concediat şi asta

îmi dădea o înfăţişare relaxată care era luată drept inteligenţă sau forţă secretă.

Era un magazin de haine complet independent, cu autoaprovizionare, cu fabrică şi vînzare cu de-amănuntul la un loc. Sala de expoziţie, produsul finit şi vînzătorii se aflau la parter, iar fabrica se găsea la etaj. Fabrica era un labirint de galerii şi coridoare pe care nici măcar şobolanii nu se puteau furişa, despărţituri lungi şi înguste cu bărbaţi şi femei aşezaţi la mese şi lucrînd sub becuri de treizeci de waţi, chiorîndu-se, apăsînd pe pedale, trecînd fire de aţă prin urechile acelor, fără să ridice privirea sau să vorbească, aplecaţi şi tăcuţi, trudind.

La un moment dat, una din slujbele mele din New York fusese să livrez cupoane de stofă prin astfel de mansarde înghesuite. Îmi scoteam camionul plin cu marfă în strada aglomerată, mă năpusteam în trafic, apoi ajungeam într-o alee din spatele vreunei clădiri înnegrite de fum. Avea un lift întunecos şi trebuia să trag de nişte frînghii înfăşurate pe nişte mosoare de lemn, rotunde şi murdare. O frînghie însemna în sus, altă frînghie indica în jos. Nu se zărea nici o rază de lumină şi, în vreme ce ascensorul urca încet, stăteam în întuneric şi mă uitam după cifrele albe scrise pe pereţii goi – 3, 7, 9, scrijelite cu creta de vreo mînă uitată. Ajungeam la etajul unde aveam treabă, trăgeam de o altă frînghie cu degetele şi, încordîndu-mi puterile, împingeam uşor uşa de metal, veche şi grea, descoperind ochilor mei şiruri de evreice bătrîne aşezate la maşinile lor, îndeplinindu-şi norma; cusătoreasa numărul unu de la maşina # 1, hotărîtă să-şi păstreze cu străşnicie locul; fata numărul doi de la maşina # 2, gata să o înlocuiască dacă dă greş. Niciodată nu-şi ridicau privirea şi nici nu remarcau prezenţa mea cînd intram.

În această fabrică şi magazin de haine din Miami Beach, nu era nevoie de livrări. Totul se găsea la îndemînă. În prima zi m-am învîrtit prin labirintul de cămăruţe, uitîndu-mă la oameni. Spre deosebire de New York, majoritatea muncitorilor erau negri. M-am apropiat de un negru, foarte scund – aproape minuscul, cu o moacă mai plăcută decît restul. Făcea o muncă migăloasă cu un ac.

Aveam o sticlă de un sfert în buzunar.

— Ai o slujbă împuţită. Vrei să bei ceva?

— Cum să nu, zise. Luă o înghiţitură zdravănă. Apoi îmi întinse sticla înpoi. Îmi oferi o ţigară.

— Eşti nou în oraş?

— Mda.

— De unde eşti?

— Din Los Angeles.

— Vedetă de cinema?

— Da, în vacanţă.

— N-ar trebui să vorbeşti cu servitorii.

— Ştiu.

Nu mai zise nimic. Arăta ca o maimuţică, o maimuţă bătrînă şi graţioasă. Pentru băieţii de la parter, el *era* într-adevăr o maimuţă. Am tras o duşcă. Mă simţeam bine. I-am privit pe toţi cum lucrau în linişte sub becurile lor de treizeci de waţi, cu mîinile mişcîndu-li-se delicat şi uşor.

— Pe mine mă cheamă Henry, am zis.

— Brad, răspunse el.

— Ascultă, Brad, mă întristează rău de tot să văd cum vă spetiţi. Ce-ai zice dacă v-aş cînta la toţi, băieţi şi gagici, un cîntecel?

— Să nu cînţi.

— Aveţi o slujbă împuţită. De ce munciţi aici?

— Rahat, n-avem altă soluţie.

— Domnul a zis că aveţi.

— Tu crezi în Domnul?

— Nu.

— În ce crezi?

— În nimic.

— Sîntem chit.

Am intrat în vorbă şi cu ceilalţi. Bărbaţii erau necomunicativi, iar unele femei au rîs de mine.

— Sînt spion, am rîs şi eu. Sînt un spion al firmei. Urmăresc pe toată lumea.

Am mai luat o duşcă. Apoi le-am cîntat cîntecul meu preferat,

Inima mea e un vagabond. Ei îşi vedeau mai departe de treabă. Nimeni nu-şi ridica privirea. Cînd am terminat, ei tot munceau. Un timp fu linişte. După care am auzit o voce:

— Uite ce e, băiatule alb, nu ne mai chinui.

M-am hotărît să mă duc să stropesc trotuarul din faţă.

57

Nu mai ştiu cîte săptămîni am muncit acolo. Cred că şase. La un moment dat, am fost transferat la recepţie, sarcina mea fiind să verific dacă pachetele cu pantaloni care soseau corespund cu registrul de mărfuri. Erau comenzi returnate pe datorie de la magazinele afiliate, de obicei din afara statului. Registrul de mărfuri era întotdeauna corect întocmit, probabil pentru că tipul de la celălalt capăt se temea prea tare pentru slujba lui ca să fie neatent. De obicei, tipul a ajuns pe la a şaptesprezecea rată din cele treizeci şi şase pentru maşină, nevastă-sa face un curs de ceramică în fiecare luni seara, dobînda la ipotecă îl mănîncă de viu şi fiecare din cei cinci copii ai lui bea cîte un sfert de litru de lapte pe zi.

Ştiţi, eu nu sînt un împătimit al ţoalelor. Ţoalele mă plictisesc. Sînt chestii groaznice, păcăleli, ca vitaminele, astrologia, pizza, patinoarele, muzica pop, campionatele de lupte la categoria grea etc. Stăteam acolo prefăcîndu-mă că număr pantalonii care sosiseră, cînd dintr-o dată am dat peste ceva deosebit. Era o pereche de pantaloni dintr-o stofă încărcată de electricitate, mi se agăţa de degete şi nu voia să-mi dea drumul. În sfîrşit, cineva făcuse ceva interesant. Am cercetat materialul. Arăta la fel de fermecat cum era la pipăit.

M-am ridicat şi am luat pantalonii cu mine la closet. Am intrat într-o cabină şi am încuiat uşa. Nu furasem nimic niciodată.

Mi-am scos pantalonii, am tras apa. Apoi mi-am pus pantalonii fermecaţi. Am suflecat cracii pantalonilor fermecaţi pînă sub genunchi. Pe urmă am îmbrăcat peste ei vechii mei pantaloni.

Am tras apa din nou.

După care am ieşit. Eram atît de neliniştit, încît aveam impresia că toată lumea se holbează la mine. M-am îndreptat spre uşa principală a magazinului. Pînă la închiderea programului mai rămăsese circa o oră, o oră şi jumătate. Şeful stătea la o casă lîngă uşă. Se uita ţintă la mine.

— Am o problemă de rezolvat, domnule Silverstein. Tăiaţi-mi din salariu…

58

Am ajuns în cameră şi mi-am scos pantalonii mei tociţi. Am netezit cracii pantalonilor fermecaţi, am îmbrăcat o cămaşă curată, mi-am lustruit pantofii şi am ieşit iarăşi pe stradă, de data aceasta purtînd noii mei pantaloni. Aveau o culoare plină, cafenie, cu pense la modă căzînd vertical de-a lungul stofei.

Materialul strălucea. M-am oprit la colţ şi mi-am aprins o ţigară. Un taxi opri lîngă mine. Şoferul scoase capul pe geam:

— Un taxi, domnule?

— Nu, mulţumesc, am zis, azvîrlind chibritul în şanţul drumului şi traversînd strada.

M-am învîrtit cam un sfert de oră-douăzeci de minute. Trei sau patru şoferi m-au întrebat dacă nu voiam un taxi. Pe urmă mi-am cumpărat o sticlă de Porto şi m-am întors acasă. Mi-am scos hainele, le-am agăţat pe umeraş, m-am vîrît în pat, am băut vinul şi am scris o povestire despre un funcţionar sărac care lucrează într-o fabrică de haine din Miami. Funcţionarul ăsta sărac întîlneşte într-o zi pe plajă, în timpul pauzei de prînz, o fată din înalta societate. El merită banii ei, iar ea face tot ce-i stă în putinţă ca să-i arate că şi ea îl merită…

Cînd am ajuns la slujbă a doua zi dimineaţa, domnul Silverstein stătea în faţa tejghelei de lîngă intrare. Ţinea un cec în mînă. Îmi făcu un semn. Am păşit înăuntru şi am luat cecul. Pe urmă m-am

întors în stradă.

59

A durat patru zile şi cinci nopţi pînă cînd autobuzul a ajuns în Los Angeles. Ca de obicei, nici n-am închis ochii, nici nu am defecat în timpul călătoriei. Am simţit un entuziasm mărunt cînd o blondă mare s-a urcat undeva prin Louisiana. În noaptea aia se apucă să şi-o vîndă pentru 2 $, astfel că fiecare bărbat şi o femeie din autobuz au profitat de generozitatea ei, în afară de mine şi de şoferul autobuzului. Tranzacţia avea loc noaptea în spatele autobuzului. O chema Vera. Folosea ruj de buze violet şi rîdea mult. Mă abordă în timpul unei scurte opriri într-un bufet cu sandvişuri şi cafea. Se opri în spatele meu şi mă întrebă:

— Care-i faza, eşti prea bun pentru mine?

N-am răspuns.

— Poponar, am auzit-o mormăind dezgustată în timp ce se aşeza lîngă unul dintre tipii de gaşcă...

În Los Angeles am făcut turul barurilor din vechea zonă unde locuisem, căutînd-o pe Jan. N-am reuşit să-i dau nicicum de urmă pînă cînd l-am găsit pe Whitey Jackson, care era de serviciu la bar, în Pink Mule. El îmi spuse că Jan era cameristă la Durham Hotel, în Beverly şi Vermont. M-am dus acolo. Căutam biroul directorului, cînd ea ieşi dintr-o cameră. Arăta bine, ca şi cum separarea de mine îi priise. Apoi mă văzu şi ea. Rămase nemişcată, iar ochii îi deveniră foarte albaştri şi rotunzi; era mută de uimire. Pe urmă izbucni:

— Hank!

Se năpusti spre mine şi ne-am trezit unul în braţele celuilalt. Mă sărută cu sălbăticie, am încercat să o sărut şi eu la fel de pătimaş.

— Doamne, exclamă, credeam că n-o să te mai văd niciodată!

— M-am întors.

— Te-ai întors pentru totdeauna?

— L.A. e oraşul meu.

— Lasă-mă să te privesc, zise.

Am făcut un pas în spate, rînjind.

— Eşti suplu. Ai slăbit, zise Jan.

— Arăţi bine, am spus, eşti singură?

— Da.

— Nu eşti cu nimeni?

— Nu sînt cu nimeni. Ştii că nu pot să sufăr oamenii.

— Mă bucur că lucrezi.

— Hai la mine în cameră.

Am urmat-o. Camera era foarte mică, dar te simţeai bine în ea. Puteai să te uiţi pe fereastră şi să urmăreşti traficul, să priveşti cum se schimbă semafoarele, să vezi vînzătorul de ziare de la colţ. Îmi plăcea locul. Jan se trînti în pat.

— Vino, aşază-te, zise.

— Mă simt încurcat.

— Te iubesc, prostule, zise, ne-am futut de 800 de ori, aşa că relaxează-te.

Mi-am scos pantofii şi m-am întins. Ea ridică un picior.

— Tot îţi mai plac picioarele mele?

— Da, fir-ar să fie. Jan, ţi-ai terminat treaba?

— Tot în afară de camera domnului Clark. Iar domnului Clark nu-i pasă. Îmi lasă bacşişuri.

— Zău?

— Nu fac nimic. Doar îmi lasă bacşişuri.

— Jan...

— Da?

— Biletul de autobuz m-a stors de bani. Am nevoie de un loc unde să stau pînă îmi găsesc o slujbă.

— Pot să te ascund aici.

— Poţi?

— Cum să nu.

— Te iubesc, scumpo, am zis.

— Scîrbă, spuse ea.

Am început să ne-o tragem. Era bine. Era foarte, foarte bine.

După aceea Jan se ridică şi deschise o sticlă de vin. Eu am desfăcut ultimul meu pachet de tigări şi am zăcut în pat sorbind vin şi fumînd.

— Simt că eşti cu totul acolo, zise ea.

— Ce vrei să spui?

— Vreau să spun că n-am mai întîlnit niciodată un bărbat ca tine.

— Zău?

— Ceilalţi sînt doar zece la sută acolo sau douăzeci la sută, pe cînd tu eşti cu totul acolo, *tot* din tine e acolo, e atît de diferit.

— Habar n-am ce vrei să spui.

— Eşti un peşte, ştii să agăţi femei.

Remarca asta mă făcu să mă simt bine. După ce ne-am terminat ţigările, am făcut dragoste din nou. Pe urmă, Jan mă trimise să mai iau o sticlă de vin. M-am întors. N-aveam de ales.

60

M-am angajat imediat la o firmă de corpuri de iluminat. Se afla pe Alameda Street, spre nord, într-o zonă cu multe depozite. Eu eram funcţionarul însărcinat cu distribuţia. Era o muncă destul de uşoară: luam comenzile din coşul de sîrmă, le completam, împachetam corpurile de iluminat în cutii de carton, îngrămădeam cutiile pe benzi afară, pe platforma de încărcare, apoi puneam etichete şi numere pe fiecare cutie. Cîntăream cutiile, întocmeam o factură de încărcare şi telefonam la compania de transporturi să vină să ridice marfa.

În prima mea zi de muncă acolo, după-amiaza, am auzit un trosnet puternic în spatele meu, lîngă linia de asamblare. Rafturile vechi din lemn care adăposteau piesele finite se depărtau de perete şi se făceau praf pe podea – metal şi sticlă se izbeau de ciment şi se sfărîmau, făcînd un zgomot infernal. Muncitorii de la

linia de asamblare o luară la fugă spre cealaltă parte a clădirii. Pe urmă se făcu linişte. Şeful, Mannie Feldman, ieşi din birou.

— *Ce dracu' se întîmplă aici?*

Nimeni nu răspunse.

— *Bine, închideţi linia de asamblare! Toată lumea să ia un ciocan şi cuie şi să pună rafturile alea nenorocite la loc!*

Domnul Feldman intră înapoi în birou. N-aveam ce face, trebuia să dau şi eu o mînă de ajutor. Nici unul dintre noi nu era tîmplar. Ne-a luat toată după-amiaza şi jumătate din dimineaţa următoare să fixăm rafturile la loc. În timp ce făceam ultimele retuşuri, domnul Feldman ieşi din birou.

— *Aţi terminat? Bine, acum fiţi atenţi la mine – pe 939 le vreau aşezate în vîrf, pe 820 sub ele, iar jaluzelele şi sticla pe rafturile de jos, aţi priceput? Hei, toată lumea a priceput?*

Nu se auzi nici un răspuns. 939 erau cele mai grele corpuri – drăciile, erau chiar grele – şi el le voia aşezate în vîrf. Însă n-aveam ce face, el era şeful. Ne-am executat. Am înghesuit toată greutatea aia acolo sus, iar pe chestiile mai uşoare le-am îngrămădit pe rafturile de jos. Pe urmă ne-am întors la muncă. Rafturile alea ţinură tot restul zilei şi noaptea care urmă. Dimineaţa am început să auzim scîrţîituri. Rafturile porniră la vale. Muncitorii de la linia de asamblare începură să se îndepărteze, rînjind. Cam cu zece minute înainte de pauza de cafea de dimineaţă, totul se prăbuşi din nou. Domnul Feldman ieşi în fugă din biroul lui:

— *Ce dracu' se întîmplă aici?*

61

Feldman încerca să-şi încaseze asigurarea şi să dea faliment în acelaşi timp. În dimineaţa următoare, sosi un om respectabil de la Bank of America. Ne zise să nu mai construim rafturi.

— Îngrămădiţi tot rahatul ăla pe podea, fu modul în care puse problema.

Îl chema Jennings. Curtis Jennings. Feldman era dator vîndut la Bank of America, iar Bank of America îşi voia banii înapoi înainte ca afacerea să cadă. Jennings preluă conducerea companiei. Dădu o tură, cercetînd pe toată lumea. Răsfoi registrele lui Feldman; verifică încuietorile şi ferestrele şi gardul de protecţie din jurul parcării. Ajunse şi la mine:

— Nu mai folosi reţeaua de transport Sieberling. Au fost jefuiţi de patru ori în timp ce transportau una din încărcăturile tale prin Arizona şi New Mexico. Ai avut vreun motiv special ca să-i foloseşti pe băieţii ăia?

— Nu, n-am avut nici un motiv.

Agentul de la Sieberling îmi strecurase cîte zece cenţi pentru fiecare cinci sute de livre de marfă trimisă.

În trei zile, Jennings concedie un om care lucra în biroul din faţă şi înlocui trei oameni la linia de asamblare cu trei fete tinere mexicane gata să muncească pentru jumătate de salariu. Îl concedie pe administrator şi, pe lîngă distribuţie, mă puse şofer pe camionul companiei pentru livrările locale.

După ce am primit primul salariu, m-am mutat de la Jan în propriul meu apartament. Cînd m-am întors acasă într-o seară, am găsit-o instalată la mine. Dă-o dracului, i-am zis, casa mea e casa mea. La scurt timp după aceea, am avut cea mai nasoală ceartă. Ea plecă, iar eu am fost beat timp de trei zile şi trei nopţi. Cînd m-am dezmeticit, mi-am dat seama că pierdusem slujba. Niciodată nu m-am mai întors la compania aceea. Am hotărît să fac curat în apartament. Am dat cu aspiratorul, am frecat pervazurile, am curăţat cada şi chiuveta, am ceruit podeaua din bucătărie, am omorît toţi păianjenii şi gîndacii, am golit şi am spălat scrumierele, am spălat vasele, am frecat chiuveta din bucătărie, am pus prosoape curate şi un sul nou de hîrtie igienică. Probabil că devin poponar, m-am gîndit.

Cînd Jan se întoarse în sfîrşit acasă – o săptămînă mai tîrziu –, mă acuză că adusesem o femeie acolo, fiindcă totul arăta atît de curat. Se enervă foarte tare, era însă numai o faţadă pentru a-şi ascunde propria vinovăţie. Nu puteam înţelege de ce nu scăpam de

ea. Era o uşuratică înrăită – şi-o punea cu oricine se întîlnea în vreun bar şi cu cît individul era mai decăzut şi mai jegos, cu atît îi plăcea mai mult. Se folosea fără încetare de certurile noastre ca să se justifice. Îmi tot spuneam că nici o femeie din lume nu e curvă, în afară de a mea.

62

Am intrat în Times Building. Făcusem doi ani de jurnalism la Los Angeles City College. Am fost oprit la recepţie de o doamnă tînără.

— Aveţi nevoie de un reporter? am întrebat.

Îmi înmînă o coală de hîrtie tipărită.

— Completaţi asta, vă rog.

La majoritatea ziarelor din majoritatea oraşelor era la fel. Te angajau numai dacă erai cunoscut sau dacă ştiai pe cineva. Însă eu am completat formularul. L-am făcut să arate bine. Apoi m-am cărat şi am pornit pe Spring Street.

Era o zi de vară caniculară. Am început să transpir şi să simt mîncărimi. Mă mînca între picioare. Am început să mă scarpin. Mîncărimea deveni insuportabilă. Am continuat să merg scărpinîndu-mă. Nu puteam să fiu reporter, nu puteam să fiu scriitor, nu puteam să-mi găsesc o femeie ca lumea, tot ce puteam să fac era să merg mai departe şi să mă scarpin ca o maimuţă. M-am grăbit să ajung la maşină, pe care o parcasem pe Bunker Hill. Am gonit înapoi spre apartamentul meu. Jan nu era acolo. M-am dus în baie şi m-am dezbrăcat.

Mi-am vîrît degetele între craci şi am dat de ceva. L-am tras afară. L-am lăsat să-mi cadă în palmă şi m-am uitat la el. Era alb şi avea multe picioare mici. Se mişca. Mă fascina. Apoi, dintr-o dată, sări pe gresia de pe jos. M-am holbat la el. Cu un singur salt rapid, dispăru. Probabil înapoi în părul meu pubian! Scîrbit, am simţit că mă cuprinde furia. Am continuat să-l caut, însă n-am reuşit să-i

dau de urmă. Stomacul îmi tremura. Am vomat în closet, apoi m-am îmbrăcat la loc.

Farmacia de pe colţ nu era departe. Un bătrîn şi o bătrînă stăteau în spatele tejghelei. Femeia se apropie.

— Nu, am zis, vreau să vorbesc cu el.

— A, zise ea.

Bătrînul se apropie. Era farmacistul. Părea foarte curat.

— Sînt victima unei nedreptăţi, i-am spus.

— Poftim?

— Uite ce e, aveţi ceva pentru...

— Pentru ce?

— Păianjeni, muşte... ţînţari, lindine...?

— Pentru ce?

— *Aveţi ceva pentru lăţei?*

Bătrînul îmi aruncă o privire dezgustată.

— Aşteaptă aici, zise.

Scoase ceva de sub celălalt capăt al tejghelei. Se întoarse şi, stînd cît mai departe de mine, îmi întinse o cutie mică din carton verde cu negru. Am acceptat-o umil. I-am întins o hîrtie de 5 $. Îmi dădu restul ţinîndu-mă la distanţă. Bătrîna se retrăsese într-un colţ al farmaciei. Mă simţeam ca un jefuitor.

— Aşteaptă, i-am zis bătrînului.

— Ce mai e de data asta?

— Vreau nişte prezervative.

— Cîte?

— Păi, un pachet, un pumn.

— Umede sau uscate?

— Poftim?

— Umede sau uscate?

— Dă-mi-le pe alea umede.

Bătrînul îmi întinse prezervativele cu prudenţă. I-am întins banii. Din nou îmi dădu restul ţinîndu-mă la distanţă. Am ieşit. În timp ce mergeam pe stradă, am scos prezervativele şi m-am uitat la ele. Apoi le-am aruncat în şanţul de pe marginea drumului.

Întors în apartament, m-am dezbrăcat şi am citit instrucţiunile.

Zicea să aplic alifia pe zonele afectate şi să aştept treizeci de minute. Am deschis radioul, am găsit o simfonie, apoi am scos alifia strîngînd cu putere tubul. Era verde. Am aplicat-o peste tot. Pe urmă m-am întins în pat şi m-am uitat la ceas. Treizeci de minute. Căcat, îi uram pe lăţeii ăştia, aşa că m-am hotărît să aştept o oră. După patruzeci şi cinci de minute, am simţit cum pielea începe să mă ardă. O să-i omor pe toţi nenorociţii ăştia, mi-am zis. Fierbinţeala era tot mai puternică. M-am răsucit în pat şi mi-am încleştat pumnii. Am ascultat Beethoven. Am ascultat Brahms, am strîns din dinţi. Cu chiu, cu vai, am izbutit să îndur calvarul preţ de o oră. Apoi am umplut cada de baie cu apă, am sărit înăuntru şi am îndepărtat alifia de pe mine. Cînd am ieşit din cadă, nu mai puteam merge. Coapsele îmi erau arse pe interior, coaiele îmi erau arse, burta îmi era arsă, parcă luasem cu totul foc, arătam ca un urangutan. M-am îndreptat foarte încet spre pat. Dar omorîsem lăţeii, îi văzusem scurgîndu-se pe ţeavă cînd golisem cada.

Cînd Jan ajunse acasă, mă găsi zvîrcolindu-mă în pat. Rămase uitîndu-se mirată la mine.

— Ce-ai păţit?

Mă răsuceam şi înjuram.

— Curvă împuţită! Uite ce mi-ai *făcut*!

Am sărit în picioare. I-am arătat lui Jan coapsele, burta, coaiele. Coaiele mi se bălăngăneau roşii, în agonie. Pula îmi ardea.

— Dumnezeule! Ce-ai păţit?

— Te faci că nu ştii, nu? Nu m-am mai futut cu nimeni! De la TINE i-am luat! Eşti o *bombă biologică*, o *boarfă* infectă!

— Ce?

— Lăţeii, lăţeii, tu mi-ai dat LĂŢEII!

— Nu, eu n-am lăţei. Probabil că Geraldine are.

— Ce?

— Am locuit cu Geraldine, probabil că i-am luat de pe closetul ei.

M-am trîntit pe pat.

— Ah, nu-mi mai turna rahaturile astea! Du-te şi ia ceva de băut! Nu găseşti naibii nici un strop de băutură în casa asta!

— N-am nici un ban.

— Ia din portofelul meu. Ştii cum să faci asta. Şi grăbeşte-te! Ceva de băut! Mor!

Jan plecă. Am auzit-o coborînd în fugă scările. Acum la radio se auzea o piesă de Mahler.

63

Cînd m-am trezit a doua zi dimineaţa, mi-era greaţă. Fusese aproape imposibil să dorm cu cearşaful pe mine. Totuşi arsurile parcă nu mai erau atît de nasoale. M-am ridicat şi am vomitat şi mi-am privit faţa în oglindă. Mi-o făcuseră. Nu aveam nici o şansă.

M-am întins iar în pat. Jan sforăia. Nu sforăia tare, însă avea un sforăit persistent. Cam aşa îmi imaginam eu că ar sforăi un porcuşor. Semisforăieli. M-am uitat la ea întrebîndu-mă cu cine trăiam. Avea un nas mic şi cîrn, iar părul ei blond se făcea „ca de şoarece“, cum îl descria ea, adică îi încărunţea. Faţa i se buhăia, începea să capete guşă, era cu zece ani mai mare ca mine. Numai atunci cînd era machiată şi purta o fustă scurtă şi tocuri înalte arăta bine. Avea încă un cur şi picioare mişto şi un fîţîit seducător cînd păşea. Însă acum cînd o priveam, nu mai arăta atît de minunat. Dormea întoarsă pe jumătate într-o parte şi pîntecele îi atîrna moale. Cu toate astea, era o pizdă nemaipomenită. Niciodată nu mai avusesem o pizdă atît de bună ca ea. Îmi plăcea felul în care mi-o lua. Digera la propriu futaiurile. Mîinile ei mă apucau cu putere şi păsărica i se încleşta la fel de tare. Cele mai multe futaiuri sînt varză, sînt doar o corvoadă, ca şi cum te-ai opinti urcînd un deal noroios şi foarte abrupt. Dar nu era cazul cu Jan.

Telefonul sună. Zbîrnîi de cîteva ori pînă cînd am reuşit să mă dau jos din pat şi să răspund.

— Domnul Chinaski?

— Da?

— Sîntem de la Times Building.

— Da?

— Am reexaminat cererea dumneavoastră şi am dori să vă angajăm.

— Ca reporter?

— Nu, ca supraveghetor şi om de serviciu.

— Bine.

— Prezentaţi-vă la supraveghetorul Barnes, la uşa dinspre sud, la ora 9 p.m.

— În regulă.

Am închis. Telefonul o trezise pe Jan.

— Cine-a fost?

— Am primit o slujbă şi nici măcar nu pot să merg. Trebuie să mă prezint diseară. Habar n-am ce dracu' o să fac.

M-am tîrît înapoi spre pat ca o broască ţestoasă opărită la fund şi m-am prăbuşit pe el.

— Găsim noi ceva.

— Nu pot să port haine. Nu ştiu ce să fac.

Ne-am întins, cu ochii ţintă în tavan. Jan se ridică şi se duse la baie. Cînd se întoarse, zise:

— Am găsit!

— Mda!

— O să te învelesc în tifon.

— Crezi că o să meargă?

— Cum să nu.

Jan se îmbrăcă şi se duse la prăvălie. Se întoarse cu tifon, bandă adezivă şi o sticlă de muscat. Luă nişte cuburi de gheaţă, prepară cîte o băutură pentru fiecare şi găsi o foarfecă.

— O.K., să pornim.

— Aşteaptă, nu trebuie să fiu acolo decît la 9 p.m. E o slujbă de noapte.

— Dar vreau să exersez. Vino.

— Bine. Căcat.

— Îndoaie un genunchi.

— Bine. Uşor.

— Aşa, şi-aşa şi mergem de jur-împrejur. Ca la căluşei.

— Ţi-a zis vreodată cineva cît de scrîntită eşti?

— Nu.

— E de înţeles.

— Gata. Un pic de bandă adezivă. Şi încă un pic. Gata. Acum ridică celălalt genunchi, dulceaţă.

— Lasă vrăjeala.

— Mergem roată şi iar roată şi iar roată. Cracii tăi mari şi graşi.

— Curul tău mare şi gras.

— Gata, gata, gata, fii drăguţ, iubitule. Mai multă bandă adezivă. Şi încă un pic. Eşti ca nou!

— Ca dracu'.

— Şi acum trecem la coaie, coaiele tale mari şi roşii. O să fii gata de Crăciun!

— Stai! Ce-ai de gînd să le faci coaielor mele?

— O să le înfăşor.

— Nu e periculos? S-ar putea să-mi afecteze dibăcia.

— N-o să-ţi facă nici un rău.

— Or să alunece.

— O să le pun într-un cocon frumos.

— Înainte să faci asta, adu-mi încă ceva de băut.

M-am ridicat în picioare cu paharul în mînă şi ea se apucă să mă împacheteze.

— Mergem roată, roată şi încă o dată roată. Sărăcuţele de coaie. Sărăcuţele tale coaie mari. Ce ţi-au făcut ele? Mergem roată, roată şi iar roată. Acum încă un pic de bandă. Şi încă un pic. Şi încă un pic.

— Nu-mi lipi coaiele de cur.

— Ce prostie! Nici n-aş face asta! Te iubesc!

— Mda.

— Acum ridică-te şi plimbă-te un pic. Încearcă să faci cîţiva paşi.

M-am ridicat şi am făcut încet cîţiva paşi prin cameră.

— Hei, e chiar bine! Parc-aş fi un eunuc, dar mă simt bine.

— Poate că şi eunucii au încercat-o.

— Sînt convins.

— Ce zici de nişte ouă moi?

— Sigur. Cred că o să supravieţuiesc.

Jan puse o oală cu apă pe plită, vîrî înăuntru patru ouă şi ne-am pus pe aşteptat.

64

La 9 p.m., m-am prezentat la slujbă. Supraveghetorul îmi arătă unde se afla ceasul de pontaj. M-am înregistrat. Îmi întinse trei-patru cîrpe şi un vas mare.

— De jur împrejurul clădirii o să vezi o balustradă de alamă. Vreau s-o faci să strălucească.

Am ieşit şi am căutat balustrada de alamă. Am găsit-o numaidecît. Dădea roată clădirii. Era o clădire impozantă. Am picurat puţin lac pe balustradă şi m-am apucat să o frec cu o cîrpă. Nu mă prea trăgea inima. Trecătorii se uitau curioşi la mine. Mai avusesem eu slujbe tîmpite şi monotone, dar asta părea să fie cea mai monotonă şi cea mai tîmpită dintre toate.

Ideea e, am hotărît, să nu te gîndeşti. Dar cum să nu te gîndeşti? De ce am fost ales tocmai eu să lustruiesc balustrada asta? De ce nu puteam fi înăuntru, scriind editoriale despre corupţia municipală? Ei, lasă, putea să fie şi mai rău. Aş fi putut să fiu în China, muncind într-un lan de orez.

Am lustruit cam douăzeci şi cinci de picioare din balustradă, am luat colţul şi am zărit un bar peste drum. Mi-am luat cîrpele şi vasul, am traversat strada şi am intrat în bar. Înăuntru era doar barmanul.

— Cum îţi merge? mă întrebă.

— Super. Dă-mi o sticlă de Schlitz.

Luă una, o deschise, îmi luă banii şi îi înregistră la casă.

— Unde sînt fetele?

— Care fete?

— Ştii tu. Fetele.

— Ăsta e un local drăguţ.

Uşa se deschise. Era supraveghetorul Barnes.

— Pot să-ţi ofer o bere? l-am întrebat.

Se apropie şi se aşează lîngă mine.

— Termină-ţi berea, Chinaski, îţi mai dau o singură şansă.

Mi-am băut berea şi l-am urmat afară. Am traversat strada împreună.

— E clar, zise, că nu eşti prea bun la lustruit alamă. Vino după mine.

Am intrat în Times Building şi ne-am urcat împreună într-un lift. Am coborît la unul dintre etajele superioare.

— Fii atent, zise el, arătînd spre o cutie lungă de pe un birou, cutia aia conţine neoane noi. Trebuie să înlocuieşti toate neoanele arse. Scoate-le din suporturi şi pune-le în loc pe cele noi. Foloseşte scara.

— Bine, am zis.

Supraveghetorul ieşi şi iată-mă din nou singur. Mă aflam într-un fel de cameră de depozitare. Încăperea aia avea cel mai înalt tavan pe care îl văzusem vreodată. Scara era înaltă de treizeci şi şase de picioare. Întotdeauna mi-a fost frică de înălţime. Am luat un neon nou şi am urcat cu grijă scara. A trebuit să-mi spun încă o dată: încearcă să nu te gîndeşti. Urcam tot mai sus. Neoanele aveau cam cinci picioare lungime. Se spărgeau uşor şi erau greu de mînuit. Cînd am ajuns în vîrful scării, am privit încordat în jos. Mare greşeală. Mă învălui o ceaţă ameţitoare. Eram un laş. Stăteam cocoţat lîngă o fereastră mare, la unul dintre etajele superioare. M-am imaginat căzînd de pe scară, apoi plonjînd prin fereastră, în jos prin spaţiu, pînă cînd aveam să mă izbesc de pavaj. Am privit maşinile minuscule străbătînd strada de sub mine înainte şi înapoi, cu farurile luminînd în noapte. Pe urmă, foarte încet, m-am întins şi am scos un neon ars. L-am înlocuit cu unul nou. Apoi am coborît, simţind tot mai multă uşurare cu fiecare pas pe care îl făceam în jos. Cînd am atins podeaua, mi-am promis că n-o să mă mai urc în viaţa mea pe scara aia.

M-am învîrtit trăgînd cu ochiul la chestiile lăsate pe birouri şi

mese. Am intrat într-un birou cu pereţi de sticlă. Am zărit un bilet pentru cineva: „Bine, o să-l încercăm pe caricaturistul ăsta nou, dar ar fi bine să fie priceput. Ar fi bine să înceapă bine şi să continue bine, pentru că noi nu ducem în spate pe nimeni“.

O uşă se deschise şi supraveghetorul Barnes îşi făcu apariţia.

— Chinaski, ce faci acolo?

Am ieşit din birou.

— Sînt un fost student la jurnalism şi eram curios, domnule.

— Doar atît ai reuşit să faci? Să înlocuieşti un singur bec?

— Domnule, nu mă descurc. Mi-e frică de înălţime.

— Bine, Chinaski. O să te pontez şi pentru noaptea asta. Nu mai meriţi încă o şansă, dar vreau să te întorci la 9 p.m., mîine seară, gata de muncă. Şi dup-aia o să mai vedem.

— Da, domnule.

Ne-am apropiat de lift.

— Spune-mi, mă întrebă, cum de mergi atît de caraghios?

— Prăjeam nişte pui în tigaie şi uleiul a explodat şi mi-a opărit picioarele.

— M-am gîndit că poate ai răni de război.

— Nu, e din cauza puiului.

Am coborît cu liftul împreună.

65

Numele întreg al supraveghetorului era Herman Barnes. Herman mă întîmpină la ceasul de pontaj în seara următoare, iar eu m-am înregistrat.

— Vino după mine, îmi zise.

Mă duse într-o încăpere foarte slab luminată, unde mă prezentă lui Jacob Christensen, care urma să fie superiorul meu direct. Apoi Barnes se evaporă.

Majoritatea lucrătorilor de noapte din Times Building erau bătrîni, încovoiaţi, învinşi. Umblau cocoşaţi de colo pînă colo, ca şi

cum ar fi avut ceva la picioare. Ni se împărţiseră tuturor salopete de lucru.

— În regulă, zise Jacob, ia-ţi echipamentul în primire.

Echipamentul meu consta dintr-un cărucior de metal, cu două compartimente. Într-un compartiment se aflau două spălătoare, nişte cîrpe şi o cutie mare cu detergent. Celălalt compartiment conţinea o mulţime de sticle colorate, canistre, cutii de rezervă şi cîteva cîrpe. Era clar că urma să fiu om de serviciu. Ei bine, mai fusesem o dată om de serviciu, pentru o noapte, în San Francisco. Îţi aduceai pe furiş o sticlă de vin cu tine înăuntru, munceai de-ţi săreau capacele şi pe urmă, după ce toţi ceilalţi se cărau, stăteai şi te uitai pe fereastră, bînd vin şi aşteptînd zorile.

Unul dintre bătrînii oameni de serviciu veni foarte aproape de mine şi îmi ţipă în ureche:

— *Oamenii ăştia sînt nişte nenorociţi, nenorociţi! N-au nici un dram de inteligenţă! Habar n-au să gîndească! Le e frică să gîndească! Sînt bolnavi! Sînt laşi! Nu sînt nişte oameni care gîndesc, aşa ca tine şi ca mine!*

Ţipetele lui se puteau auzi în toată încăperea. Părea să aibă şaizeci şi cinci de ani. Ceilalţi erau mai bătrîni, majoritatea arătau de şaptezeci sau mai mult; cam o treime erau femei. Păreau să fie obişnuiţi cu năzdrăvăniile bătrînului. Nimeni nu se arăta jignit.

— *Mi-e scîrbă de ei!* ţipă bătrînul. *N-au sînge-n vine! Uită-te la ei! Namile de rahat!*

— Bine, Hugh, zise Jacob, ia-ţi catrafusele sus şi treci la treabă.

— *O să-ţi dau eu, nenorocitule!* ţipă el la supraveghetor, *o să-ţi dau pînă o să te saturi!*

— Treci la treabă, Hugh.

Hugh îşi împinse furios căruţul afară, aproape trîntind-o la pămînt pe una din bătrîne.

— Aşa e el, îmi zise Jacob, dar e cel mai bun om de serviciu pe care îl avem.

— Nu-i nimic, am spus, îmi plac locurile unde se întîmplă ceva palpitant.

În vreme ce-mi împingeam căruţul, Jacob mă informă care erau

îndatoririle mele. Aveam în grijă două etaje. Partea cea mai importantă erau closetele. Trebuia să încep întotdeauna cu closetele. Să curăţ chiuvetele şi toaletele, să golesc coşurile, să şterg oglinzile, să schimb prosoapele, să umplu rezervorul de săpun, să folosesc cît mai mult deodorant şi să mă asigur că hîrtia de budă şi colacele de hîrtie pentru closete sînt din belşug. Şi să nu uiţi de tampoanele igienice din toaleta pentru femei! După asta, să golesc coşurile cu hîrtii din birouri şi să şterg de praf mobilierul. Pe urmă iei maşina asta şi ceruieşti holurile şi după ce termini cu asta...

— Am înţeles, domnule, am zis.

Toaletele pentru femei, ca de obicei, erau cele mai nasoale. Se părea că multe femei îşi lăsau pur şi simplu tampoanele folosite pe jos în cabine şi priveliştea lor, deşi familiară, era deranjantă, mai ales cînd eram mahmur. Toaletele pentru bărbaţi erau oarecum mai curate, dar bărbaţii nu foloseau tampoane. Cel puţin eram singur cînd lucram. Nu eram un măturător prea bun; adesea un smoc de păr sau un chiştoc strivit de ţigară rămînea îndărătnic în vreun colţ. Îl lăsam acolo. Totuşi eram conştiincios în ceea ce priveşte hîrtia de budă şi colacele de hîrtie: puteam înţelege chestia asta. Nimic nu e mai neplăcut după o căcare bună decît să te întinzi şi să descoperi că suportul de hîrtie igienică e gol. Pînă şi cea mai îngrozitoare fiinţă omenească merită să se şteargă la cur. Adeseori m-am întins şi n-am găsit nici o fărîmă de hîrtie igienică, iar cînd te întinzi pe urmă după un colac de hîrtie constaţi că au dispărut brusc şi ele. Te ridici şi te uiţi în spate şi al tău tocmai a căzut în apă. După asta, îţi mai rămîn puţine alternative. Cea mai satisfăcătoare mi se pare să te ştergi la cur cu chiloţii, să-i îndeşi şi pe ei acolo, să tragi apa şi să laşi jos capacul.

Am terminat de curăţat closetele şi la bărbaţi, şi la femei, am golit coşurile cu hîrtii şi am şters de praf cîteva birouri. Pe urmă m-am întors la buda pentru cucoane. Acolo înăuntru se aflau canapele, scaune şi un ceas deşteptător. Mai aveam de stat patru ore. Am fixat ceasul să sune cu treizeci de minute înainte de sfîrşitul programului. M-am aşezat pe una dintre canapele şi m-am culcat.

Ceasul sună la ora fixată şi mă trezi. M-am întins, m-am stropit cu apă rece pe faţă şi am coborît în magazie cu ustensilele. Bătrînul Hugh se apropie de mine.

— Bine-ai venit în ţara fraierilor, îmi zise, de data asta mult mai calm.

Nu i-am răspuns. În magazie era întuneric şi mai aveam doar zece minute pînă la pontaj. Ne-am scos salopetele şi în majoritatea cazurilor hainele noastre de stradă erau la fel de şifonate şi de jalnice ca şi hainele de lucru. Vorbeam foarte puţin sau în şoaptă. Nu mă deranja liniştea. Era odihnitor.

Pe urmă Hugh se întinse spre urechea mea:

— *Uită-te la idioţii ăştia!* ţipă. *Uită-te la idioţii ăştia nenorociţi!*

M-am îndepărtat de el şi m-am aşezat în partea cealaltă a încăperii.

— *Eşti unul dintre ei*, îmi strigă, *eşti şi tu un împuţit?*

— Da, stimate domn.

— *Vrei să-ţi trag un şut în fund?* îmi strigă înapoi.

— Între noi e numai vid, am zis.

Ca un luptător din vechime ce era, Hugh se hotărî să umple vidul şi veni în goană, sărind ţeapăn peste un şir de găleţi. M-am tras într-o parte şi el trecu în zbor pe lîngă mine. Apoi se întoarse, se apropie de mine şi mă apucă de gît cu amîndouă mîinile. Avea degete lungi şi puternice pentru un om atît de bătrîn; puteam să le simt pe fiecare, chiar şi degetele mari. Hugh mirosea ca o chiuvetă plină cu vase nespălate. Am încercat să-l dau la o parte, dar strînsoarea lui deveni şi mai puternică. Steluţe roşii, albastre şi galbene îmi licăreau prin cap. N-aveam de ales. Mi-am ridicat un genunchi cît de finuţ am putut. Am ratat prima încercare, dar l-am nimerit dintr-a doua. Degetele i s-au desprins. Hugh căzu grămadă pe podea, ţinîndu-se de coaie. Jacob îşi făcu apariţia.

— Ce se întîmplă aici?

— M-a făcut împuţit, domnule, şi după aceea m-a atacat.

— Ascultă, Chinaski, omul acesta e cel mai bun om de serviciu al meu. E cel mai bun om de serviciu pe care l-am avut în cincisprezece ani. Poartă-te frumos cu el, bine?

M-am cărat de-acolo, mi-am luat cartela şi m-am pontat. Hugh cel focos se uită în sus la mine de pe podea, în timp ce ieşeam pe uşă:

— O să te omor, domnule, îmi zise.

Ei bine, m-am gîndit, cel puţin acum e politicos. Dar chestia asta nu mă făcea deloc fericit.

66

În noaptea următoare am muncit cam patru ore, după care m-am dus la toaleta pentru femei, am fixat ceasul să sune şi m-am întins. Cred că dormeam cam de o oră cînd uşa se deschise. Erau Herman Barnes şi Jacob Christensen. Se uitară la mine; mi-am ridicat capul şi i-am privit şi eu, după care mi-am pus din nou capul pe pernă. I-am auzit intrînd la budă. Cînd ieşiră, nu m-am uitat la ei. Am închis ochii şi m-am prefăcut că dorm.

A doua zi, cînd m-am trezit pe la amiază, i-am povestit lui Jan întîmplarea:

— M-au prins dormind şi nu m-au dat afară. Cred că i-am speriat de atunci, cu Hugh. Merită să fii un împuţit dur. Lumea aparţine celor puternici.

— N-or să te lase să scapi.

— O laie. Mereu ţi-am zis că-i trag în piept. Am un stil al meu. Iar urechile alea nenorocite ar putea la fel de bine să-ţi lipsească. Niciodată nu mă asculţi.

— Pentru că spui mereu acelaşi lucru.

— Bine, hai să bem ceva şi să vorbim despre asta. Te-ai tot fîţîit cu fundul pe sus de cînd sîntem iar împreună. Rahat, n-am nevoie de tine şi nici tu n-ai nevoie de mine. Hai să nu ne mai ascundem după deget.

Înainte ca cearta să izbucnească, se auzi un ciocănit în uşă.

— Aşteaptă, am zis şi mi-am tras nişte pantaloni pe mine. Am deschis şi în faţa uşii stătea un băiat de la Western Union. I-am dat

zece cenţi şi am deschis telegrama:

HENRY CHINASKI: CONTRACTUL DE ANGAJARE CU TIMES CO. V-A FOST ANULAT.

HERMAN BARNES

— Ce e? întrebă Jan.

— M-au dat afară.

— Şi cecul tău?

— N-au zis nimic despre asta.

— Îţi datorează un cec.

— Ştiu. Hai să mergem să-l luăm.

— O.K.

Maşina era terminată. Mai întîi îşi pierduse schimbătorul de viteze, ceea ce a însemnat o provocare pe care am depăşit-o planificînd întotdeauna dinainte pe unde să o iau. Pe urmă bateria muri şi ea, ceea ce însemna că singurul fel în care o puteam porni era să-mi dau drumul din vîrful unui deal. Am reuşit chestia asta timp de cîteva săptămîni, apoi într-o noapte Jan şi cu mine ne-am îmbătat şi am uitat şi am parcat-o pe o stradă dreaptă, lîngă un bar. N-a vrut să pornească, bineînţeles, aşa că am sunat la un service auto non stop şi au venit şi au remorcat-o. Cînd m-am dus să ridic maşina cîteva zile mai tîrziu, băgaseră 55 $ în reparaţii şi tot nu pornea. M-am dus acasă şi le-am dat papucii prin poştă.

Trebuia aşadar să mergem pe jos pînă la Times Building. Jan ştia că o plăceam cu tocuri înalte, aşa că şi le puse şi am pornit-o într-acolo. La dus era o distanţă bună, de douăzeci de clădiri. Jan se aşeză să se odihnească pe o bancă afară, iar eu am urcat la casierie.

— Mă numesc Henry Chinaski. Am fost concediat şi am venit să-mi iau cecul.

— Henry Chinaski, zise fata, aşteptaţi un moment.

Căută printr-un maldăr de hîrtii.

— Îmi pare rău, domnule Chinaski, dar cecul dumneavoastră încă nu e gata.

— Bine, o să aştept.

— Cecul dumneavoastră nu poate fi gata decît mîine, domnule.

— Dar am fost concediat.

— Îmi pare rău. Mîine, domnule.

Am ieşit. Jan se ridică de pe bancă. Arăta înfometată.

— Hai să dăm o fugă pînă la Piaţa Centrală pentru nişte carne ieftină şi legume şi dup-aia să luăm cîteva sticle de vin bun franţuzesc.

— Jan, mi-au zis că cecul nu e gata.

— Dar trebuie să ţi-l dea. Asta e legea.

— Probabil. Nu ştiu. Dar au zis că cecul o să fie gata mîine.

— Of, Doamne, şi am venit pînă aici pe tocurile astea.

— Arăţi bine, iubi.

— Mda.

Am pornit înapoi. Pe la jumătatea drumului, Jan şi-a scos pantofii şi a mers în ciorapi. Cîteva maşini au claxonat în timp ce mergeam înainte. Le-am arătat la toate degetul. Cînd am ajuns acasă, am văzut că mai aveam bani de plăcinte cu carne şi de bere. Ne-am luat chestiile astea, am mîncat şi am băut, ne-am certat un pic, am făcut dragoste şi ne-am culcat.

67

A doua zi pe la prînz, am pornit din nou, Jan tot pe tocurile ei înalte.

— Vreau să faci o friptură din aia astăzi, zise. Nimeni nu ştie să facă friptură cum ştii tu. E cel mai mare talent al tău.

— Mersi al dracului de mult, am zis.

Tot douăzeci de clădiri erau la dus. Jan se aşeză iarăşi pe bancă şi îşi scoase pantofii, în timp ce eu am urcat la casierie. Era aceeaşi fată.

— Sînt Henry Chinaski, am zis.

— Da?

— Am fost aici şi ieri.

— Da?

— Aţi spus că cecul meu o să fie gata astăzi.

— O.

Fata căută prin hîrtiile ei.

— Îmi pare rău, domnule Chinaski, dar cecul dumneavoastră încă nu a ajuns.

— Dar aţi zis că o să fie gata.

— Îmi pare rău, domnule, uneori durează un pic pînă cînd se procesează cecurile.

— Vreau cecul meu.

— Îmi pare rău, domnule.

— Nu-ţi pare rău. Nu ştii ce e aia părere de rău. Eu ştiu. Vreau să vorbesc cu şeful şefului tău. Acum.

Fata ridică un receptor.

— Domnul Handler? Un domn Chinaski ar vrea să vă vadă în legătură cu un cec de concediere.

Mai pălăvrăgiră un pic. În sfîrşit fata se uită la mine.

— Camera 309.

M-am dus la 309. Pe tăbliţă scria „John Handler“. Am deschis uşa. Handler era singur. Funcţionar de stat şi director al celui mai mare şi mai puternic ziar din vest. M-am aşezat într-un scaun în faţa lui.

— Să vezi, John, am zis, m-au dat afară, m-au prins dormind în buda pentru femei. Eu şi tipa mea am venit pe jos pînă aici două zile la rînd doar ca să ni se spună că nu aveţi cecul. Acum, ştii, astea sînt rahaturi. Tot ce vreau e să capăt cecul ăla şi să mă îmbăt. Poate că nu sună prea nobil, dar e alegerea mea. Dacă nu capăt cecul ăla, nu ştiu prea sigur ce-o să fac.

După care i-am aruncat o privire exact ca în *Casablanca*.

— Ai o ţigară?

John Handler îmi dădu o ţigară. Mi-o şi aprinse chiar. Ori o să mă bage la răcoare, ori o să-mi primesc cecul, m-am gîndit.

Handler ridică receptorul.

— Domnişoară Simms. Trebuie să-i plătim un cec unui domn Henry Chinaski. Vreau să-l aduci aici în cinci minute. Mulţumesc.

Închise.

— Ascultă, John, am zis, am făcut doi ani de jurnalism la L.A. City College. N-aveţi nevoie de un reporter, nu?

— Îmi pare rău, acum sîntem supraaglomeraţi.

Am mai trăncănit puţin şi după cîteva minute intră o fată şi îi întinse cecul lui John. El se întinse pe deasupra biroului şi mi-l înmînă mie. Un tip distins. Am auzit mai tîrziu că a murit la puţin timp după chestia asta, dar Jan şi cu mine ne-am cumpărat carnea de vită şi legumele noastre şi vinul nostru franţuzesc şi am trăit mai departe.

68

Am luat cartea de vizită pe care mi-o dăduseră cei de la Oficiul Forţelor de Muncă şi m-am dus la interviul pentru slujbă. Locul cu pricina se afla la cîteva clădiri la est de Main Street şi un pic spre nord de mahala. Era o firmă care se ocupa cu piese auto pentru frînă. La recepţie le-am arătat fişa şi am completat un formular de angajare. Mi-am umflat perioada cît stătusem în slujbele anterioare, transformînd zilele în luni şi lunile în ani. Majoritatea firmelor nu se oboseau să verifice informaţiile. Cu firmele cărora li se cerea să-şi asigure angajaţii, nu prea aveam şanse. Avea să iasă repede la iveală faptul că aveam cazier. Firma care furniza frîne nu pomeni nimic de vreo asigurare. O altă problemă care apărea după ce te duceai la lucru două sau trei săptămîni era că majoritatea angajatorilor încercau să te facă să intri şi tu în planul lor de asigurare, dar pînă atunci eu de obicei plecam.

Omul aruncă o privire peste formularul meu şi pe urmă se întoarse amuzat către cele două femei din încăpere:

— Tipul ăsta vrea o slujbă. Credeţi că o să fie în stare să ne suporte?

Unele slujbe erau uimitor de uşor de obţinut. Îmi amintesc de un loc unde m-am dus, m-am prăbuşit într-un scaun şi am căscat.

Tipul din spatele biroului m-a întrebat:

— Da, ce doriţi?

— Of, fir-ar să fie, am răspuns, cred că am nevoie de o slujbă.

— Sînteţi angajat.

Cu toate astea, alte slujbe erau, pentru mine, imposibil de obţinut. Compania de Gaz a Californiei de Sud avea anunţuri la rubrica cu oferte de muncă şi promiteau salarii mari, pensionare devreme etc. Nu ştiu de cîte ori m-am dus acolo şi am completat formularele lor galbene de angajare, de cîte ori am stat pe scaunele alea tari uitîndu-mă la fotografiile mari înrămate, cu ţevi şi rezervoare de gaz. Niciodată n-am fost nici măcar la un pas de angajare şi, ori de cîte ori vedeam un om de la gaz, mă uitam la el foarte atent, încercînd să-mi închipui ce anume avea el şi eu, în mod evident, nu aveam.

Omul de la piese de frînă mă duse pe o scară îngustă. Îl chema George Henley. George îmi arătă camera de lucru, foarte mică, întunecoasă, doar un singur bec şi o fereastră mică ce dădea spre o alee.

— Acum, zise, vezi cutiile astea. Pui frînele de picior în cutie. Uite-aşa.

Domnul Henley îmi arătă.

— Avem trei tipuri de cutii, pe fiecare e scris altceva. O cutie e pentru „Frîne de picior super-durabile“. Cealaltă e pentru „Frîne de picior super“. Şi a treia e pentru „Frîne de picior standard“. Frînele de picior sînt aliniate aici.

— Dar mie toate mi se par la fel. Cum pot să le separ?

— Nu trebuie să faci asta. Toate sînt la fel. Doar împarte-le în trei. Şi cînd termini de împachetat toate frînele astea, vino jos şi o să găsim altceva pentru tine. O.K.?

— O.K. Cînd încep?

— Începi acum. Şi să nu cumva să fumezi. Nu aici. Dacă vrei să fumezi, vii jos, O.K.?

— O.K.

Domnul Henley închise uşa. L-am auzit coborînd scările. Am deschis mica fereastră şi am privit lumea. Apoi m-am aşezat, m-am

relaxat şi am fumat o ţigară.

69

Am pierdut repede slujba aia, aşa cum am pierdut multe altele. Dar puţin îmi păsa – cu o singură excepţie. Era cea mai uşoară slujbă pe care o avusesem vreodată şi mi-era ciudă să văd că o pierd. Era în timpul celui de-al doilea război mondial. Lucram pentru Crucea Roşie, în San Francisco, conducînd un camion plin de asistente şi sticle şi frigidere prin diverse orăşele din apropiere. Colectam sînge pentru cei care luptau. Cînd ajungeam, descărcam camionul în locul asistentelor, după care aveam tot restul zilei la dispoziţie ca să mă plimb, să dorm în parc, orice. La sfîrşitul zilei asistentele îngrămădeau sticlele pline în frigidere şi eu storceam cheagurile de sînge din furtunuri în cea mai apropiată budă. De obicei, nu eram mahmur, dar mă prefăceam că cheagurile de sînge sînt peşti mici sau gîndaci mici şi drăguţi, chestie care mă împiedica să borăsc.

Slujba de la Crucea Roşie era o slujbă bună. Mi-am aranjat pînă şi o întîlnire cu una dintre asistente. Dar într-o dimineaţă, cînd am vrut să ies din oraş, n-am luat-o pe podul pe care trebuia şi m-am rătăcit undeva într-o mahala, cu un camion plin de asistente şi ace şi sticle goale. Tipii ăia de cartier mureau să ne violeze pe toţi şi cîteva asistente au început să se agite. Trebuia să ne întoarcem pe pod şi să mergem prin altă parte. Am încurcat rău de tot oraşele alea şi cînd am ajuns în sfîrşit la biserica unde donatorii de sînge aşteptau, întîrziasem mai mult de două ore şi un sfert. Pajiştea din faţa bisericii era plină de donatori înfuriaţi şi de doctori şi autorităţi bisericeşti înfuriate. Dincolo de Atlantic, Hitler cîştiga cu fiecare pas. Am pierdut slujba chiar atunci şi acolo, din păcate.

Compania de taxiuri Yellow Cab din L.A. se află în partea sudică a lui Third Street. În curţi stau aliniate rînduri, rînduri de taxiuri galbene sclipind în soare. Compania se află în vecinătatea Societăţii Americane de Luptă Împotriva Cancerului. Vizitasem Societatea Americană de Luptă Împotriva Cancerului cu ceva timp în urmă, fiindcă înţelesesem că e gratis. Îmi apăruseră furuncule pe tot corpul, aveam ameţeli, scuipam sînge şi mă dusesem acolo doar ca să mi se facă o programare pentru trei săptămîni mai tîrziu. Acum, ca oricărui băiat american, şi mie mi se spusese mereu: *depistează cancerul din timp*. Şi cînd te duceai să-l depistezi devreme, ei te puneau să aştepţi trei săptămîni pentru o programare. Asta e diferenţa dintre ceea ce ni se spune şi realitate.

După trei săptămîni, m-am dus din nou şi mi-au zis că ar putea să-mi facă nişte teste gratis, dar că aş putea să trec testele alea şi să nu fiu într-adevăr sigur că nu am cancer. Totuşi, dacă le dădeam 25 $ şi treceam testul ăla, puteam fi *destul de* sigur că n-am cancer. Ca să fiu *absolut* sigur, după ce făceam testul de 25 $, ar fi trebuit să fac testul de 75 $ şi, dacă îl treceam şi pe acela, puteam să stau liniştit. Însemna că problema mea era alcoolismul sau nervii sau vreo boală venerică. Vorbeau chiar bine şi limpede pisicuţele alea în halate albe de la Societatea Americană de Luptă Împotriva Cancerului, iar eu am zis: cu alte cuvinte, 100 $. Îhî, au zis, şi m-am cărat de acolo şi am tras o beţie de trei zile şi toate furunculele mi-au dispărut, o dată cu ameţeala şi cu sîngele din salivă.

În drum spre Compania Yellow Cab, am trecut pe lîngă sediul Societăţii Cancerului şi mi-am amintit că existau lucruri mai nasoale decît să-ţi cauţi o slujbă pe care nu ţi-o doreai. Am intrat şi totul părea destul de uşor, aceleaşi vechi formalităţi, întrebări etc. Singurul lucru nou erau amprentele, dar ştiam cum să-mi las amprentele, aşa că mi-am relaxat mîna şi degetele şi le-am apăsat în cerneală, iar fata mă felicită pentru priceperea mea. Domnul Yellow zise să revin a doua zi la cursul de pregătire, iar Jan şi cu mine am sărbătorit în noaptea aceea.

Janeway Smithson era o piticanie de om, nebun, cărunt şi curvar. Încărca cinci sau şase dintre noi într-un taxi şi porneam spre albia lui L.A. River. Sincer să fiu, L.A. River era o abureală în zilele alea – n-avea strop de apă, ci doar o albie lată din ciment, dreaptă şi uscată. Vagabonzii trăiau cu sutele acolo jos, în mici nişe de ciment, sub poduri şi pasarele. Unii dintre ei ţineau chiar ghivece cu plante în faţa aşezărilor lor. Tot ce le trebuia ca să trăiască regeşte erau buteliile (marca Sterno) şi ce culegeau de la grămada de gunoi din apropiere. Erau bronzaţi şi relaxaţi şi cei mai mulţi dintre ei arătau al naibii de sănătoşi, mult mai sănătoşi decît majoritatea oamenilor de afaceri din Los Angeles. Tipii ăia de acolo nu aveau probleme cu femeile, cu impozitele, cu proprietarii, cu cheltuielile de înmormîntare, cu dentiştii, cu ratele, cu reparaţiile la maşină sau cu urcatul într-o cabină de vot şi trasul perdelei.

Janeway Smithson lucra la compania de taxiuri de douăzeci şi cinci de ani şi era îndeajuns de tăntălău ca să fie mîndru de asta. Purta un pistol în buzunarul de la şold şi se lăuda că atunci cînd dăduse Testul de Frînă, oprise un taxi galben în mai puţin timp şi pe mai puţini metri decît oricare alt om din istoria companiei Yellow Cab. Uitîndu-mă la Janeway Smithson, îmi trecu prin cap că asta ori era o minciună, ori un noroc stupid şi că Smithson, ca oricare alt ins care munceşte de douăzeci şi cinci de ani, era complet nebun.

— O.K., zise el, Bowers, tu eşti primul. Urcă ştoarfa asta la patruzeci şi cinci de mile pe oră şi n-o lăsa mai jos. În mîna dreaptă ţin pistolul ăsta şi în stînga am un cronometru. Cînd trag un foc, calci frîna. Dacă n-ai reflexul s-o opreşti destul de repede, o să vinzi banane verzi la prînz pe Seventh şi Broadway... Nu, dobitocule! Nu te uita la degetul de pe trăgaci! Uită-te drept înainte! O să-ţi cînt un cîntecel. O să-ţi cînt de leagăn. Nici n-o să ghiceşti cînd nenorocita asta o s-o ia din loc!

O luă din loc chiar atunci. Bowers călcă frîna. Ne-am hurducat

şi am derapat şi am patinat. Nori de praf se ridicară de sub roţi în timp ce treceam valvîrtej printre coloanele uriaşe din beton. În cele din urmă, taxiul scîrţîi pînă ce se opri locului, zguduindu-se înainte şi înapoi. Cuiva din spate începu să-i curgă sînge din nas.

— Am reuşit?

— N-o să-ţi spun, zise Smithson, făcînd o însemnare în mica lui agendă neagră. O.K., De Esprito, e rîndul tău.

De Esprito apucă volanul şi trecurăm prin ceva asemănător. Şoferii se tot schimbau în vreme ce goneam în sus şi-n jos prin albia lui L.A. River, arzînd frîna şi cauciucurile şi trăgînd cu pistolul. Într-un final, mi-am încercat şi eu puterile.

— Chinaski, zise Smithson.

M-am suit la volan şi am accelerat pînă la cincizeci de mile pe oră.

— Ei, nene, ai bătut recordul? O să te împuşc chiar acum fix în cur!

— Poftim?

— Scoate-ţi ceara din urechi! O să te bat, nene! Odată am dat mîna cu Max Baer! Am fost odată grădinar pentru Tex Ritter! Poţi să-ţi iei adio!

— *Călăreşti* frîna aia nenorocită! Ia-ţi piciorul de pe frîna aia nenorocită!

— Cîntă-mi un cîntec, nene! Cîntă-mi un cîntecel! Păstrez patruzeci de scrisorele de dragoste de la Mae West în sacul meu de marinar!

— *Nu mă poţi bate!*

N-am mai aşteptat împuşcătura. Am călcat frîna. Am calculat bine. Pistolul şi piciorul meu porniră în acelaşi timp. Am doborît recordul lui mondial cu cincisprezece picioare şi nouă zecimi de secundă. Aşa a zis la început. Pe urmă a schimbat placa şi a zis că am trişat. I-am replicat:

— Bine, scrie ce vrei tu, dar scoate-ne din L.A. River. N-o să plouă, aşa că n-o să putem prinde nici un peşte.

Eram cam patruzeci-cincizeci la cursul de pregătire. Stăteam cu toţii în nişte bănci mici, aliniate una în spatele celeilalte şi prinse de podea. Fiecare bancă avea un loc plat, ca un suport pentru braţ, în partea dreaptă. Era exact ca pe vremuri la o oră de biologie sau de chimie.

Smithson strigă catalogul.

— Peters!

— Aici.

— Calloway.

— Aha.

— McBride…

(Tăcere.)

— McBride.

— A, da.

Strigatul catalogului continuă. M-am gîndit că era foarte frumos că existau atîtea şanse de a-ţi găsi o slujbă, cu toate astea mă şi îngrijora totodată – probabil că aveam să fim asmuţiţi unul împotriva celuilalt, într-un fel sau altul. Doar cei puternici supravieţuiesc. În America întotdeauna se găseau oameni în căutarea unei slujbe. Întotdeauna se găseau toate trupurile astea care puteau fi folosite. Iar eu voiam să fiu scriitor. Aproape toţi erau scriitori. Nu toţi credeau că pot fi dentişti sau mecanici de maşină, dar toţi ştiau că pot fi scriitori. Din ăia cincizeci de tipi din încăpere, probabil că cincisprezece dintre ei se credeau scriitori. Aproape toţi foloseau cuvinte şi puteau să le scrie, adică aproape toţi puteau să fie scriitori. Dar majoritatea oamenilor, din fericire, nu sînt scriitori şi nici măcar şoferi de taxi, iar unii oameni – mulţi – din păcate nu sînt nimic.

Strigatul catalogului luă sfîrşit. Smithson cuprinse cu privirea întreaga sală.

— Ne-am adunat aici, începu, după care se opri. Se uită la un negru din primul rînd.

— Spencer?

— Da.

— Ţi-ai scos firul de la staţie, nu-i aşa?

— Ba da.

— Vezi tu, o să stai în maşina ta cu şapca trasă pe urechi ca Doug McArthur şi vreo bătrînă cu o plasă de cumpărături o să apară şi o să vrea să ia un taxi, în vreme ce tu o să zaci în maşină, cu mîna atîrnată pe fereastră şi ea o să creadă că eşti un cowboy. O să creadă că eşti un cowboy şi n-o să meargă cu tine. O să ia un autobuz. Chestia asta e bună în armată, dar aici e vorba de *Yellow Cab*.

Spencer se aplecă, luă firul de pe duşumea şi şi-l prinse de şapcă. Avea nevoie de slujba asta.

— Acum, cei mai mulţi tipi îşi închipuie că se pricep la şofat. În realitate, foarte puţini oameni ştiu să conducă, restul doar stau la volan. De fiecare dată cînd merg cu maşina, mă minunez că nu se produce cîte un accident la cîteva secunde. În fiecare zi văd doi-trei oameni care pur şi simplu trec pe roşu ca şi cum nici n-ar exista. Nu sînt predicator, dar pot să vă spun un lucru – stilul de viaţă pe care-l duc oamenii ajunge să-i scoată din minţi şi nebunia lor se vede din felul în care conduc. Nu mă aflu aici ca să vă dau lecţii de viaţă. Pentru asta va trebui să vă consultaţi rabinul sau preotul sau tîrfa locală. Sînt aici ca să vă învăţ cum să conduceţi o maşină. Mă străduiesc să vă fac ratele de asigurare cît mai scăzute şi s-o întorc în aşa fel încît să ajungeţi noaptea acasă teferi.

— Fir-aş al naibii, zise puştiul de lîngă mine, bătrînul Smithson e tare, nu?

— Orice om e poet, am zis.

— Acum, spuse Smithson, şi mai du-te naibii, McBride, trezeşte-te şi fii atent… Acum, cînd e singura dată cînd un om poate să piardă controlul maşinii şi să nu fie în stare să facă nimic?

— Cînd mi se scoală? zise un ţăran.

— Mendoza, dacă nu poţi conduce cu sula sculată, nu te putem folosi. Unii dintre cei mai buni oameni ai noştri conduc cu sula sculată toată ziua şi toată noaptea.

Băieţii rîseră.

— Haideţi, cînd e singura dată cînd un om poate să piardă controlul maşinii şi să nu fie în stare să facă nimic?

Nimeni nu răspunse. Am ridicat mîna.

— Da, Chinaski?

— Un om poate să piardă controlul maşinii cînd strănută.

— Corect.

M-am simţit din nou ca un elev vedetă. Era ca pe vremuri la L.A. City College – note proaste, dar bun de gură.

— Bine, şi ce faci atunci cînd strănuţi?

Cînd am ridicat iar mîna, uşa se deschise şi un om intră în sală. Înaintă pe culoarul dintre bănci şi se opri în faţa mea.

— Eşti Henry Chinaski?

— Da.

Îmi smulse şapca de taximetrist de pe cap, aproape cu furie. Toţi se uitară la mine. Faţa lui Smithson era lipsită de expresie şi neutră.

— Vino după mine, zise omul.

L-am urmat la el în birou.

— Stai jos.

M-am aşezat.

— Te-am verificat, Chinaski.

— Da?

— Ai fost prins de optsprezece ori băut la volan şi o dată în stare de ebrietate.

— Am crezut că dacă o să scriu asta, n-o să mă angajaţi.

— Ne-ai minţit.

— M-am lăsat de băut.

— Nu contează. O dată ce ţi-ai falsificat formularul, eşti descalificat.

M-am ridicat şi am ieşit. Am pornit pe trotuar pe lîngă sediul Cancerului. M-am întors în apartamentul nostru. Jan stătea în pat. Purta un furou roz, ferfeniţit. Avea o bretea prinsă cu un ac de siguranţă. Era deja beată.

— Cum a fost, tăticule?

— Nu mă vor.

— Cum aşa?

— Nu vor homosexuali.

— Ei, ce să-i faci? Găseşti vin în frigider. Toarnă-ţi un pahar şi vino în pat.

Ceea ce am şi făcut.

73

Cîteva zile mai tîrziu, am găsit un anunţ în ziar pentru o slujbă de funcţionar însărcinat cu distribuţia, la un magazin-depozit de obiecte de artă. Magazinul se afla foarte aproape de locuinţa noastră, dar am dormit mult şi am ajuns acolo de-abia la 3 p.m. Directorul vorbea cu un solicitant cînd am ajuns. Nu ştiam cîţi mai intervievase. O fată îmi întinse un formular. Tipul părea să-i facă o impresie bună directorului. Rîdeau amîndoi. Am completat formularul şi am aşteptat. În cele din urmă, directorul mă strigă.

— Vreau să-ţi spun ceva. Deja am acceptat altă slujbă în dimineaţa asta, i-am zis. Apoi s-a întîmplat să văd anunţul vostru. Locuiesc chiar după colţ. M-am gîndit că ar fi mai plăcut să lucrez atît de aproape de casă. În afară de asta, pictez din pasiune. M-am gîndit că aş putea să obţin o reducere la nişte obiecte de artă de care am nevoie.

— Le dăm 15 % angajaţilor. Cum se numeşte celălalt loc unde te-ai angajat?

— Jones-Hammer Arc Light Company. Supraveghez departamentul de distribuţie. Se află mai în jos, pe Alameda Street, chiar după măcelărie. Ar trebui să fiu acolo mîine la 8 a.m.

— Păi, mai vrem să intervievăm şi alţi solicitanţi.

— Bine. Nu mă aştept să obţin slujba asta. Am intrat pentru că era la o aruncătură de băţ. Aveţi telefonul meu pe formular. Dar o dată ce mă apuc de lucru la Jones-Hammer, n-ar fi cinstit din partea mea să-i las baltă.

— Eşti însurat?

— Da. Am un copil. Un băiat. Tommy, are 3 ani.
— Bine. O să te anunţăm noi.

Telefonul sună la 6.30 p.m., în aceeaşi zi.
— Domnul Chinaski?
— Da?
— Mai vreţi slujba?
— Care dintre ele?
— La Graphic Cherub Art Supply.
— Păi, da.
— Atunci prezentaţi-vă mîine la 8.30 a.m.

74

Afacerea nu părea să fie prea prosperă. Comenzile care soseau erau puţine şi neînsemnate. Directorul, Bud, veni în spate, unde stăteam eu sprijinit de masa de distribuţie şi fumam o ţigară.

— Cînd nu e prea mare agitaţie, poţi să ieşi să-ţi cumperi o cafea de la bufetul de după colţ. Dar să fii neapărat aici cînd vin camioanele ca să ridice comenzile.

— Sigur.

— Şi să ai grijă ca raftul cu suluri de cauciuc să fie tot timpul plin. Să ai întotdeauna o rezervă de suluri de cauciuc.

— Am înţeles.

— Şi să caşti bine ochii ca nu cumva să intre cineva prin spate şi să ne fure marfa. Sînt o groază de beţivi care mişună pe aleile astea.

— Bine.

— Ai destule etichete cu FRAGIL?

— Da.

— Să nu te zgîrceşti cu etichetele FRAGIL. Anunţă-mă cînd ţi se termină. Să împachetezi bine marfa, mai ales picturile pe sticlă.

— O să am grijă de toate.

— Bine. Şi cînd nu e atîta agitaţie, poţi să ieşi pe alee şi să-ţi cumperi o cafea. De la Montie's Cafe. Au o chelneriţă cu ţîţe mari, ar trebui să le vezi. Poartă bluze decoltate şi se apleacă tot timpul. Iar plăcinta e proaspătă.

— O.K.

75

Mary Lou era una din fetele din biroul din faţă. Mary Lou avea stil. Conducea un Cadillac vechi de trei ani şi trăia cu maică-sa. Se ţinea cu membrii Filarmonicii din L.A., producători de film, fotografi, avocaţi, agenţi imobiliari, pedichiurişti, preoţi, foşti aviatori, balerini şi alte personalităţi din industria divertismentului, cum ar fi luptătorii şi jucătorii pe post de extremă dreapta în apărare. Dar nu se măritase niciodată şi nu ieşise niciodată din biroul de la Graphic Cherub Art Supply, doar din cînd în cînd pentru un futai rapid cu Bud în toaleta pentru femei, chicotind, cu uşa zăvorîtă, crezînd că noi ceilalţi ne căraserăm acasă. În plus, era credincioasă şi îi plăcea să joace la curse, dar preferabil de pe un loc rezervat şi preferabil la Santa Anita. Dispreţuia Hollywood Park. Era disperată şi în acelaşi timp mofturoasă şi, într-un fel, frumoasă, dar n-avea destul vino-ncoace ca să devină ceea ce îşi imagina că este.

Una dintre treburile ei era să-mi aducă un exemplar din comenzile pe care le bătea la maşină. Funcţionarii ridicau din coş alt exemplar din aceleaşi comenzi ca să-l completeze cînd nu aşteptau clienţi, iar eu le potriveam înainte să împachetez marfa. Prima dată cînd a venit în spate cu nişte comenzi, purta o fustă neagră strîmtă, tocuri înalte, o bluză albă, iar la gît o eşarfă auriu cu negru. Avea un nas cîrn drăguţ, un fund minunat şi sîni mişto. Era înaltă. Avea clasă.

— Bud mi-a zis că pictezi, îmi spuse.

— Un pic.

— Ah, cred că e nemaipomenit. Avem aici nişte oameni atît de interesanţi.

— Ce vrei să spui?

— Păi, avem un om de serviciu, un bătrîn, Maurice, e din Franţa. Vine o dată pe săptămînă şi face curat în magazin. Şi el pictează. Îşi cumpără toate vopselele şi pensulele şi pînzele de la noi. Dar e ciudat. Nu vorbeşte niciodată, doar dă din cap şi arată cu degetul. Doar arată cu degetul chestiile pe care vrea să le cumpere.

— Aha.

— E ciudat.

— Aha.

— Săptămîna trecută am intrat în toaleta pentru femei şi l-am găsit acolo, mătura în întuneric. A stat acolo înăuntru o oră.

— A.

— Nici tu nu vorbeşti.

— O, da. N-am nimic.

Mary Lou se răsuci pe călcîie şi se îndepărtă. Am privit fesele acelui trup înalt mişcîndu-se. O minune. Unele femei erau o minune.

Împachetasem cîteva comenzi, cînd tipul ăsta bătrîn apăru pe culoar. Avea o mustaţă căruntă neîngrijită, care îi cădea în jurul gurii. Era mic şi încovoiat. Era îmbrăcat în negru, avea o eşarfă roşie legată la gît şi pe cap purta o beretă albastră. De sub bereta albastră îi ieşeau multe fire lungi de păr, cărunte şi în dezordine.

Ochii erau chestia cea mai deosebită la el; erau de un verde aprins şi păreau să privească din adîncul capului său. Avea sprîncene stufoase. Fuma un trabuc lung şi subţire.

— Salut, puştiule, îmi zise. Maurice nu prea avea accent franţuzesc. Se aşeză pe un capăt al mesei de împachetat şi îşi încrucişă picioarele.

— Credeam că nu vorbeşti.

— A, chestia aia. Rahaturi. Nu dau doi bani pe ei. La ce bun?

— Cum de cureţi buda în întuneric?

— E din cauza lui Mary Lou. Mă uit la ea. Pe urmă intru acolo şi îmi dau drumul pe toată podeaua. Dup-aia o spăl. Şi ea ştie.

— Pictezi?

— Da, acum lucrez la o pînză aşezată în camera mea. Mare cît peretele ăsta. Nu e murală. E pînză. Pictez viaţa unui om – de la naşterea prin vagin, prin toţi anii vieţii, pînă în mormînt. Mă uit la oamenii din parc. Îi folosesc. Mary Lou aia, cred că e o pizdă bună, nu?

— Poate. Dar s-ar putea să fie o iluzie.

— Am trăit în Franţa. L-am cunoscut pe Picasso.

— Vorbeşti serios?

— Rahat, chiar l-am cunoscut. E O.K.

— Cum l-ai întîlnit?

— I-am bătut la uşă.

— Era mangă?

— Nu. Nu, nu era mangă.

— Unii oameni nu-l plac.

— Unora nu le plac oamenii celebri.

— Iar altora nu le plac cei care nu sînt celebri.

— Oamenii nu contează. Nu dau doi bani pe ei.

— Şi ce-a zis Picasso?

— Păi, eu l-am întrebat. I-am zis, „Maestre, ce pot să fac pentru a-mi îmbunătăţi munca?“

— Fără vrăjeală?

— Fără vrăjeală.

— Şi ce-a zis?

— A zis: „Eu nu pot să-ţi spun nimic despre munca ta. Trebuie să faci totul singur“.

— Ha.

— Da.

— Destul de mişto.

— Da. Ai un chibrit?

I-am dat mai multe. Trabucul i se stinsese.

— Fratele meu e bogat, zise Maurice. M-a renegat. Nu-i place că beau. Nu-i place că pictez.

— Dar fratele tău nu l-a întîlnit niciodată pe Picasso.

Maurice se ridică şi zîmbi.

— Nu, nu l-a întîlnit niciodată pe Picasso.

Maurice porni înapoi pe culoar spre ieşire, rotocoale de fum ridicîndu-i-se peste umăr. Păstrase cutia mea de chibrituri.

76

Bud intră în depozit împingînd trei cutii de vopsea de un galon în căruciorul pentru comenzi. Le puse pe masa de împachetat. Pe etichetele lor scria *stacojiu*. Îmi întinse trei etichete. Pe etichetele astea scria *purpuriu*.

— Nu mai avem purpuriu, zise. Scoate etichetele astea şi lipeşte etichetele pe care scrie *purpuriu*.

— E o diferenţă între stacojiu şi purpuriu, am zis.

— Fă cum ţi-am spus.

Bud îmi lăsă nişte cîrpe şi o lamă de ras. Am înmuiat cîrpele în apă şi le-am înfăşurat în jurul cutiilor. Pe urmă am răzuit vechile etichete şi le-am lipit în loc pe cele noi.

El se întoarse după cîteva minute. Avea o cutie cu *ultramarin* şi o etichetă cu *albastru de cobalt*. Ei bine, aici o mai nimerise cît de cît...

77

Paul era unul dintre funcţionari. Era gras, avea în jur de 28. Ochii îi erau foarte mari, bulbucaţi. Lua pastile. Îmi arătă un pumn. Erau toate de mărimi şi culori diferite.

— Vrei cîteva?

— Nu.

— Haide. Ia una.

— Bine.

Am luat una galbenă.

— Eu le iau pe toate, zise. Drăciile. Unele vor să mă învioreze,

altele vor să mă doboare. Le las să se bată pentru mine.

— Înseamnă că nu ţi-e uşor.

— Ştiu. Ia zi, vrei să vii la mine acasă după lucru?

— Am o femeie.

— Cu toţii avem cîte o femeie. Eu am ceva mai bun.

— Ce?

— Prietena mea mi-a cumpărat o maşină de slăbit de ziua mea. Ne futem pe ea. Se mişcă în sus şi în jos, noi nu trebuie să facem nimic. Maşina face toată treaba.

— Sună bine.

— Putem folosi împreună maşina aia. Face mult zgomot, dar atîta timp cît nu o pornim după 10 p.m., totul e în regulă.

— Şi cine-o să se urce deasupra?

— Ce contează? Pot s-o dau sau s-o iau. Deasupra sau dedesubt, n-are importanţă.

— N-are?

— Nu, la dracu'. O să fie beton.

— Lasă-mă să mă gîndesc.

— Bine. Mai vrei o pastilă?

— Mda. Mai dă-mi una galbenă.

— Vin la tine la sfîrşitul programului.

— S-a făcut.

La sfîrşitul programului, Paul se prezentă la mine în depozit.

— Ei?

— Nu pot s-o fac, Paul. Nu sînt pe invers.

— E un aparat grozav. O dată ce te sui pe el, uiţi de toate.

— Nu pot s-o fac.

— Bine, atunci vino măcar să te uiţi la pastilele mele.

— De acord. Asta pot să fac.

Am încuiat uşa din spate. Pe urmă am ieşit amîndoi pe uşa principală. Mary Lou stătea în birou, fumînd o ţigară şi pălăvrăgind cu Bud.

— Noapte bună, măi, zise Bud cu un rînjet mare pe moacă…

Locuinţa lui Paul se afla la distanţă de o clădire, înspre sud. Avea un apartament la parter, la stradă, cu ferestrele dînd spre Seventh Street.

— Asta-i maşina, zise. O porni. Uite ce grozavă e! Sună ca o maşină de spălat. Femeia care locuieşte deasupra, cînd mă vede în hol, îmi zice: „Paul, da' ştiu că eşti un tip tare curat. Aud cum îţi speli hainele de trei-patru ori pe săptămînă".

— Opreşte-o, am zis.

— Uite pastilele mele. Am mii de pastile, *mii*. Nici măcar nu ştiu la ce folosesc unele dintre ele.

Paul ţinea toate sticlele pe o măsuţă de cafea. Erau unsprezece sau doisprezece sticle, toate de mărimi şi forme diferite, umplute cu pastile colorate. Erau frumoase. În timp ce le priveam, el deschise o sticlă, scoase trei-patru pastile şi le înghiţi. Pe urmă deschise încă o sticlă şi luă din nou cîteva pastile. Apoi deschise o a treia sticlă.

— Haide, ce dracu', zise. Hai să ne urcăm pe maşină.

— Cred că o s-o las pe altă dată. Trebuie să plec.

— Bine, zise, dacă nu vrei să mă fuţi, atunci o să mă fut singur!

Am închis uşa după mine şi am ieşit în stradă. L-am auzit pornind maşina.

78

Domnul Manders veni în spate, unde lucram eu, şi se opri să mă privească. Împachetam o comandă mare de picturi, iar el stătea acolo şi mă urmărea cu privirea. Manders fusese adevăratul proprietar al magazinului, dar nevastă-sa fugise cu un negru şi el se apucase de băut. Îşi bea banii pe care-i încasa ca proprietar. Acum era doar un comis-voiajor şi altcineva deţinea magazinul său.

— Lipeşti etichete cu FRAGIL pe cutiile astea?

— Da.

— Le împachetezi cum trebuie? Pui destule ziare şi rumeguş?

— Cred că le împachetez bine.

— Ai destule etichete cu FRAGIL?

— Da, e o cutie plină sub bancheta asta.

— Eşti sigur că ştii ce faci? Nu arăţi ca un funcţionar în comerţ.

— Cum arată un funcţionar în comerţ?

— Poartă şorţ. Tu nu porţi şorţ.

— Oh.

— Smith-Barnsey a sunat ca să ne spună că au primit un vas de lut de jumate care s-a spart într-un transport.

N-am răspuns.

— Anunţă-mă dacă ţi se termină etichetele cu FRAGIL.

— Sigur.

Manders se îndepărtă pe culoar. Apoi se opri, se întoarse şi mă privi. Am tăiat nişte bandă adezivă de pe rolă şi am înfăşurat-o din abundenţă în jurul cutiei. Manders se răsuci pe călcîie şi se îndepărtă.

Bud veni în fugă în depozit.

— Cîte suluri de cauciuc de şase picioare ai în stoc?

— Nici unul.

— Tipul ăsta vrea cinci suluri de cauciuc de şase picioare pe loc. Le aşteaptă. Aşa că grăbeşte-te.

După care o luă la fugă. Un sul de cauciuc e o bucată de lemn cu o margine cauciucată. E folosit la decorarea prin site. Am urcat în mansardă, am luat scîndura, am împărţit-o în secţiuni a cîte şase picioare şi am tăiat cu ferăstrăul bucăţile. Pe urmă am început să fac găuri cu burghiul în lemn, de-a lungul unei muchii. După ce găurile erau gata, urma fixarea cu şuruburi a cauciucului. Apoi trebuia să nivelezi cauciucul pînă cînd devenea plat, o margine perfect dreaptă. Dacă marginea de cauciuc nu era perfect dreaptă, procesul de decorare prin site nu funcţiona. Iar cauciucul se ondula, se răsucea şi opunea rezistenţă.

După trei minute, Bud apăru din nou.

— Sînt gata sulurile alea?

— Încă nu.

Fugi înapoi în faţă. Am dat găuri, am strîns şuruburile, am nivelat. După alte cinci minute, Bud veni iarăşi în depozit.

— Tot nu sînt gata sulurile alea?

— Nu.

O luă la fugă.

Terminasem un sul de şase picioare şi eram pe la jumătatea celui de-al doilea, cînd Bud îşi făcu din nou apariţia.

— Lasă. A plecat.

Apoi se îndreptă spre ieşire...

79

Magazinul se afla în pragul falimentului. În fiecare zi comenzile erau tot mai puţine. Era tot mai puţin de muncă. L-au concediat pe amicul lui Picasso şi m-au pus pe mine să curăţ buda, să golesc coşurile, să pun hîrtie igienică. În fiecare dimineaţă măturam şi spălam trotuarul din faţa magazinului. O dată pe săptămînă spălam geamurile.

Într-o zi m-am hotărît să fac curat la propriul meu loc de muncă. Unul dintre lucrurile pe care le-am făcut a fost să curăţ locul de depozitare a cutiilor pe care le foloseam la distribuţie. Le-am scos pe toate de acolo şi am măturat gunoiul. În timp ce curăţam, am observat o cutie mică, gri, dreptunghiulară, în fundul dulăpiorului. Am ridicat-o şi am deschis-o. Conţinea douăzeci şi patru de pensule mari din păr de cămilă. Erau dolofane şi frumoase şi puteau fi vîndute cu 10 $ bucata. N-am ştiut ce să fac. M-am uitat la ele un timp, apoi am închis capacul, m-am dus în spate şi le-am pus într-o ladă de gunoi de pe alee. Apoi am aşezat toate cutiile goale la loc în dulăpior.

Seara am plecat de la slujbă cît mai tîrziu cu putinţă. M-am dus la bufetul din apropiere şi mi-am cumpărat o cafea şi o plăcintă cu mere. Pe urmă am ieşit, am mers pe lîngă clădire şi am cotit pe

alee. Înaintam pe alee şi aproape ajunsesem cînd i-am văzut pe Bud şi pe Mary Lou intrînd pe alee din partea cealaltă. Nu aveam ce face decît să merg mai departe. Ăsta urma să fie sfîrşitul. Ne apropiam tot mai tare. În cele din urmă, am trecut pe lîngă ei şi le-am zis:

— Bună.

Ei mi-au răspuns:

— Bună.

Am continuat să merg. Am ajuns în celălalt capăt al aleii, am traversat strada şi am intrat într-un bar. M-am aşezat pe un scaun. Am stat acolo şi mi-am cumpărat o bere şi apoi încă una. O femeie de la bar m-a întrebat dacă nu am un chibrit. M-am ridicat şi i-am aprins ţigara; în timp ce i-o aprindeam, ea trase un pîrţ. Am întrebat-o dacă locuia în apropiere. Îmi zise că e din Montana. Mi-am amintit o noapte tristă pe care o petrecusem în Cheyenne, Wyoming, lîngă Montana. În sfîrşit, am ieşit din bar şi am pornit din nou spre alee.

M-am apropiat de lada de gunoi şi am băgat mîna înăuntru. Se afla tot acolo: cutia gri, dreptunghiulară. Nu părea să fie goală. Am strecurat-o prin gulerul cămăşii: căzu, îmi alunecă pe pîntece şi se opri acolo. M-am întors acasă.

80

Următorul lucru care s-a ivit a fost angajarea unei fete japoneze. De multă vreme mintea îmi era bîntuită de o idee foarte ciudată, şi anume că, după ce toate problemele şi toată durerea or să înceteze, o fată japoneză o să apară într-o zi şi o să trăim fericiţi pînă la adînci bătrîneţi. Nu atît fericiţi, cît *cu inima uşoară* şi cu o adîncă înţelegere şi grijă unul faţă de celălalt. Japonezele aveau o structură osoasă minunată. Forma craniului şi întărirea pielii o dată cu vîrsta erau nişte chestii încîntătoare; o piele de tobă perfect întinsă. La americance pielea feţei se făcea tot mai flască şi

în cele din urmă se surpa. La fel se întîmpla şi cu fundul, care ajungea să arate de-a dreptul indecent. Pînă şi fundul li se năruia şi devenea indecent. Şi puterea celor două culturi era şi ea foarte diferită: japonezele înţelegeau instinctiv ziua de ieri şi de azi şi de mîine. Să-i spunem înţelepciune. Şi aveau răbdare. Americancele cunoşteau numai ziua de azi şi în general se simţeau dărîmate şi numai dacă o singură zi le mergea prost.

Aşa că eram cu totul vrăjit de noua fată. Şi continuam să beau zdravăn împreună cu Jan, fapt care ameţea creierul, îi dădea o senzaţie ciudată de plutire, îl făcea să se răsucească şi să se întoarcă într-un mod bizar, îl umplea de curaj. Aşadar, în prima zi cînd ea aduse comenzile la mine în depozit, i-am zis:

— Hei, hai să ne atingem. Vreau să te sărut.

— Poftim?

— Cum ai auzit.

Se îndepărtă. În timp ce se îndepărta, am observat că şchiopăta uşor. Era de înţeles: suferinţa şi apăsarea atîtor veacuri…

Mă ţineam după ea ca un ţărănoi în călduri, care s-a îmbătat cu bere într-un autobuz de cursă lungă trecînd prin Texas. Era contrariată: însă îmi înţelegea nebunia. O fermecam fără să-şi dea seama.

Într-o zi un client telefonă să întrebe dacă avem cutii de un galon cu aracet în stoc şi ea veni în spate să verifice nişte cutii îngrămădite într-un colţ. Am văzut-o şi am întrebat-o dacă îi pot fi de folos. Îmi zise:

— Caut o cutie cu aracet pe care scrie 2-G.

— 2-G, am spus, zău?

I-am cuprins mijlocul cu braţul.

— O să reuşim. Tu eşti înţelepciunea secolelor, iar eu sînt eu. Sîntem sortiţi unul altuia.

Ea începu să chicotească exact ca o americancă.

— Japonezele nu fac aşa. Ce dracu’ ai?

Se sprijini de mine. Am zărit o stivă de cutii cu vopsea lipite de perete. Am dus-o spre ele şi am aşezat-o cu grijă. Am întins-o pe spate. M-am urcat pe ea şi am început să o sărut, ridicîndu-i rochia.

Pe urmă Danny, unul dintre angajaţi, îşi făcu apariţia. Danny era virgin. Danny urma un curs de pictură la seral şi adormea în timpul zilei. Nu putea să facă diferenţa între artă şi mucurile de ţigări.

— Ce dracu' se întîmplă aici? întrebă, după care porni tiptil către biroul din faţă.

A doua zi Bud mă chemă în birou.

— Ştii, a trebuit să ne lipsim şi de ea.

— N-a fost vina ei.

— Era cu tine acolo, în spate.

— Eu am provocat-o.

— Şi ea s-a supus, după cîte spune Danny.

— Ce ştie Danny despre supunere? Singurul lucru căruia i s-a supus vreodată e mîna lui.

— Te-a văzut.

— Ce-a văzut? Nici măcar nu i-am scos chiloţii.

— Firma noastră e o firmă serioasă.

— Cu Mary Lou în frunte.

— Te-am angajat pentru că am crezut că eşti un funcţionar pe care se poate conta.

— Mulţam. Şi o sfîrşesc dat afară fiindcă am încercat să i-o trag unei asiatice cu ochi oblici şi şchioapă de piciorul stîng pe o stivă de patruzeci de galoane cu vopsea de maşină – pe care, apropo, le vinzi Facultăţii de Arte Frumoase de la L.A. College ca vopsea adevărată. Ar trebui să te spun la Better Business Bureau.

— Poftim cecul. Asta e tot.

— Bine. Ne vedem la Santa Anita.

— Sigur, zise.

Pe cec era trecută şi plata pe încă o zi. Am dat mîna şi am ieşit.

81

Nici în următoarea slujbă n-am apucat să rămîn prea mult. A

însemnat oarecum un scurt popas. Era o companie mică, specializată în articole de Crăciun: beculeţe, coroniţe, Moşi Crăciuni, pomi de hîrtie, tot tacîmul. Cînd m-au angajat, mi-au spus că o să trebuiască să se lipsească de mine cu o zi înainte de Ziua Recunoştinţei; că nu mai era de muncă după Ziua Recunoştinţei. Şase dintre noi eram angajaţi în aceleaşi condiţii. Ne spuneau „magazioneri“ şi în principal încărcam şi descărcam camioane. De asemenea, un magazioner e un tip care freacă menta la greu fumînd ţigări, într-o stare de visare. Dar noi, cei şase, n-aveam să stăm pînă la Ziua Recunoştinţei. A mea a fost ideea să mergem în fiecare zi la un bufet şi să mîncăm. Pauzele noastre de masă se făceau tot mai lungi. Într-o după-amiază, pur şi simplu nu ne-am mai întors. Dar a doua zi dimineaţa, ca nişte băieţi buni ce eram, ne-am prezentat cu toţii la slujbă. Ni se spuse că nu mai eram doriţi.

— Acum, zise directorul, trebuie să angajez din nou o întreagă echipă nenorocită.

— Şi să-i daţi afară de Ziua Recunoştinţei, zise unul dintre noi.

— Ascultaţi, băieţi, zise directorul, vreţi să mai lucraţi încă o zi?

— Ca să aveţi timp să-i primiţi la interviu şi să-i angajaţi pe înlocuitorii noştri? întrebă unul dintre noi.

— Rămîneţi sau plecaţi, zise directorul.

Am rămas şi am lucrat toată ziua, rîzînd ca nebunii şi aruncînd cutiile prin aer. După care ne-am luat în primire ultimele noastre cecuri şi ne-am întors în locuinţele noastre şi la femeile noastre beţive.

82

Era o altă firmă de corpuri de iluminat: Honeybeam Company. Majoritatea cutiilor aveau cinci-şase picioare lungime, iar cînd se umpleau se făceau tare grele. Lucram cîte zece ore pe zi. Procedura era destul de simplă – te duceai la linia de asamblare şi

îţi luai bucăţile, le aduceai înapoi şi le împachetai. Cei mai mulţi dintre muncitori erau mexicani şi negri. Negrii mă munceau şi mă acuzau că am gura mare. Mexicanii stăteau tăcuţi deoparte şi priveau. Fiecare zi era o luptă – atît pentru viaţa mea, cît şi pentru priceperea mea de a ţine pasul cu distribuitorul şef, Monty. Mă munceau cît era ziua de lungă.

— Hei, băiete, băiete! Vino-ncoa', băiete! Băiete, vreau să-ţi spun ceva!

Era micul Eddie. Micul Eddie era bun la chestia asta.

N-am răspuns.

— Băiete, cu tine vorbesc!

— Ia zi, Eddie, ţi-ar plăcea să-ţi despic curul cu un briceag în timp ce cînţi *Balada lui Moş Rîu*?

— Cum ai căpătat toate găurile alea de pe faţă, albule? Ai căzut într-un burghiu în timp ce dormeai?

— De unde ai cicatricea aia de pe buza de jos? Iubiţelul tău îşi ţine lama de ras legată de pulă?

În pauză am ieşit şi am negociat un pic cu Îngeroiu'. Îngeroiu' mă luă peste picior, dar i-am zis şi eu cîteva, n-am intrat în panică şi m-am ţinut tare. Ştiam că avea doar zece minute la dispoziţie ca să mă muncească şi asta mă ajută. Cel mai mult m-a durut cînd mi-a băgat degetul mare în ochi. Ne-am întors împreună la lucru, pufnind şi gîfîind.

— Nu eşti expert, zise.

— Pune-mă la încercare o dată cînd nu sînt mahmur. O să te fac praf.

— Bine, zise, vino o dată curat şi parfumat şi o să mai facem o încercare.

Am hotărît pe loc să nu vin niciodată curat şi parfumat.

Morris era supraveghetorul. Era un tip teribil de plicticos. Era ca şi cum ar fi fost făcut din lemn, din cap pînă-n picioare. Mă străduiam să nu vorbesc cu el mai mult decît era nevoie. Era fiul proprietarului şi încercase să dea lovitura ca agent voiajor, în afara firmei. Dăduse greş şi îl aduseseră înapoi, la firmă. Se

apropie de mine.

— Ce-ai păţit la *ochi*? E *roşu* tot.

— Treceam pe sub un palmier şi am fost atacat de o mierlă.

— Te-a ciupit de ochi?

— Da.

Morris se îndepărtă, crăcana pantalonilor i se îndesa în fund…

Cea mai tare fază a fost atunci cînd linia de asamblare n-a putut să ţină pasul cu noi, iar noi am stat de jur-împrejur aşteptînd. Echipa de la linia de asamblare era formată în majoritate din fete mexicane cu pielea frumoasă şi ochi de abanos; purtau blugi strîmţi, tricouri mulate şi cercei ordinari. Erau atît de tinere şi de sănătoase şi eficiente şi relaxate. Erau nişte muncitoare bune şi din cînd în cînd una îşi ridica privirea şi spunea ceva, după care urmau hohote de rîs şi priviri cu subînţeles, în vreme ce eu le urmăream cum rîd în blugii lor strîmţi şi în tricourile mulate şi mă gîndeam: dacă una dintre ele ar fi cu mine în pat la noapte, aş putea să fac faţă porcăriei ăsteia mult mai bine. Cu toţii gîndeam astfel. Şi ne gîndeam de asemeni că toate aparţineau altcuiva. Ei bine, la dracu'. Lucrul ăsta nu schimba nimic. Peste optsprezece ani aveau să cîntărească 185 de livre şi cele frumoase aveau să fie fiicele lor.

Mi-am cumpărat o maşină veche de opt ani şi am continuat să lucrez acolo pînă în decembrie, inclusiv. Pe urmă a venit petrecerea de Crăciun. Era 24 decembrie. Urma să fie băutură, mîncare, muzică, dans. Nu-mi plăceau petrecerile. Nu ştiam să dansez şi oamenii mă înfricoşau, mai ales oamenii de la petreceri. Încercau să fie sexy şi veseli şi inteligenţi şi deşi credeau că le reuşeşte, nu le reuşea deloc. Erau chiar nepricepuţi. Faptul că se străduiau din răsputeri nu făcea decît să înrăutăţească şi mai mult lucrurile.

Aşa că atunci cînd Jan se lipi de mine şi-mi zise: „Lasă dracului petrecerea aia, stai acasă cu mine. Ne facem criţă aici", nu mi-a fost foarte greu să procedez întocmai.

Am aflat ce s-a întîmplat la petrecere a doua zi după Crăciun.

Micul Eddie zise:

— Christine a plîns că n-ai apărut.

— Cine?

— Christine, mexicanca aia drăguţă.

— Cine e asta?

— Lucrează la rîndul din spate, la asamblare.

— Nu mai spune.

— Zău. A tot plîns. Cineva ţi-a desenat portretul, imens, cu cioc, şi l-a agăţat pe perete şi dedesubt au scris „Mai dă-mi un rînd!“

— Scuze, omule. Sînt cuplat.

— Nu-i nimic. Pînă la urmă n-a mai făcut pe nebuna şi a dansat cu mine. S-a pilit şi a azvîrlit cu nişte tort şi s-a pilit şi mai tare şi a dansat cu toţi negrii. Dansează chiar sexy. La sfîrşit s-a dus acasă cu Îngeroiu'.

— Probabil că Îngeroiu' i-a înfipt degetul mare în ochi, am zis.

În ajunul Anului Nou, după pauza de prînz, Morris m-a chemat la el şi mi-a zis:

— Vreau să vorbesc cu tine.

— Bine.

— Pe-aici.

Morris m-a dus într-un colţ întunecat, lîngă un teanc de cutii îngrămădite.

— Ascultă, o să fim nevoiţi să ne lipsim de tine.

— În regulă. E ultima mea zi?

— Da.

— Cecul o să fie gata?

— Nu, o să ţi-l trimitem prin poştă.

— În regulă.

83

Întreprinderea Naţională de Produse de Panificaţie se afla în

apropiere. Am primit o salopetă albă şi un dulăpior. Făceau fursecuri, biscuiţi, prăjiturele şi aşa mai departe. Din cauză că menţionasem doi ani de colegiu în cererea mea de angajare, am ajuns să lucrez ca Omul cu Nuca de Cocos. Omul cu Nuca de Cocos stătea pe o ridicătură, săpa cu lopata în butoiul cu nucă de cocos pisată şi azvîrlea fulgii albi într-o maşină. Maşina făcea restul: scuipa nucă de cocos pe prăjituri şi pe alte diverse produse care treceau pe dedesubt. Era o muncă uşoară şi demnă. Iată-mă, îmbrăcat în alb, azvîrlind cu lopata nucă albă de cocos pisată într-o maşină. În partea cealaltă a încăperii se găseau zeci de fete tinere, îmbrăcate şi ele în alb şi cu berete albe pe cap. Nu eram prea sigur de ceea ce făceau, dar erau foarte ocupate. Lucram noaptea.

S-a întîmplat în a doua mea noapte de lucru. A început pe îndelete, cîteva fete s-au pornit să cînte „Ah, Henry, ah, Henry, cum ştii tu să iubeşti! Ah, Henry, ah, Henry, e ca-n poveşti!“. Tot mai multe fete s-au alăturat. Curînd, toată lumea cînta. Mi-am zis că în mod sigur cîntă pentru mine.

Supraveghetorul fetelor apăru ca o vijelie ţipînd:

— *Gata, gata, fetelor, ajunge!*

Mi-am înfipt calm lopata în nuca pisată şi m-am resemnat…

Mă aflam acolo de două-trei săptămîni cînd o sonerie sună în timpul ultimului schimb. O voce se auzi în interfon.

— Toţi bărbaţii să vină în spatele clădirii.

Un bărbat în costum se apropie de noi.

— Adunaţi-vă în jurul meu, zise. Ţinea în mînă o mapă cu clamă cu o foaie de hîrtie pe ea. Oamenii l-au înconjurat. Eram îmbrăcaţi cu toţii în salopete albe. Eu stăteam la marginea cercului.

— Intrăm într-o perioadă mai slabă, zise bărbatul. Îmi pare rău să vă spun că trebuie să ne lipsim de voi toţi pînă la redresarea situaţiei. Iar acum, dacă vă aliniaţi în faţa mea, o să vă notez numele, numerele de telefon şi adresele. Cînd lucrurile or să meargă mai bine, voi o să fiţi primii care o să aflaţi.

Oamenii au început să formeze un şir, dar împingîndu-se cu

putere şi înjurînd. N-am intrat în rînd. M-am uitat la toţi tovarăşii mei de muncă dîndu-şi ascultători numele şi adresele. Aceştia, mi-am zis, sînt oamenii care dansează frumos la petreceri. M-am dus la dulăpiorul meu, mi-am pus în cui salopeta albă, am sprijinit lopata de uşă şi am ieşit.

84

Hotelul Sans era cel mai grozav din Los Angeles. Era un hotel vechi, însă avea clasă şi un farmec care le lipsea construcţiilor mai noi. Se afla exact peste drum de parcul din centru.

Era renumit datorită congreselor organizate aici de către oamenii de afaceri şi datorită tîrfelor scumpe, de un talent aproape legendar – despre care se spunea că, la sfîrşitul unei seri productive, lăsau un mic bacşiş pînă şi băieţilor de serviciu. Mai circulau de asemeni poveşti despre băieţi de serviciu ajunşi milionari – băieţi de serviciu daţi naibii, cu mădulare de unsprezece inci, care avuseseră norocul să întîlnească şi să se însoare cu vreo clientă a hotelului bătrînă şi bogată. Şi *mîncarea*, HOMARII, uriaşii bucătari negri cu turbane albe, foarte înalte, care ştiau tot, nu numai despre mîncare, ci şi despre Viaţă şi despre mine şi despre orice.

Am fost repartizat la platforma de încărcare. Platforma aceea avea *stil*: pentru fiecare camion care sosea aşteptau zece tipi ca să-l descarce, cînd era de fapt nevoie de cel mult doi. Purtam hainele mele cele mai bune. Nu mă atingeam niciodată de nimic.

Descărcam (ei descărcau) tot ce sosea la hotel şi majoritatea erau chestii de mîncare. Presupun că bogătanii mănîncă mai mulţi homari decît orice altceva. Soseau mereu lăzi şi lăzi cu homari, delicios de rozalii şi de mari, fluturîndu-şi cleştii şi antenele.

— Îţi plac chestiile astea, nu-i aşa, Chinaski?

— Oh, da, da, salivam eu.

Într-o zi doamna de la biroul de angajări mă chemă la ea.

Biroul de angajări se afla în spatele platformei de încărcare.

— Vreau să administrezi dumneata biroul ăsta duminica, Chinaski.

— Ce trebuie să fac?

— Doar să răspunzi la telefon şi să angajezi spălătorii de vase de duminică.

— Am înţeles!

În prima duminică a fost drăguţ. Stăteam acolo pur şi simplu. Curînd, un tip bătrîn păşi înăuntru.

— Da, amice? am întrebat.

Purta un costum scump, dar ponosit şi un pic murdar; iar manşetele stăteau să se desprindă. Îşi ţinea pălăria în mînă.

— Ascultă, întrebă, aveţi nevoie de cineva care se pricepe să poarte o conversaţie? De cineva care ştie să întîmpine şi să discute cu oamenii? Am un anume farmec, spun poveşti drăguţe, ştiu să-i fac pe oameni să rîdă.

— Zău?

— O, sigur.

— Fă-mă să rîd.

— Ah, nu înţelegeţi. Cadrul trebuie să fie potrivit, dispoziţia, *decorul*, ştiţi…

— Fă-mă să rîd.

— Domnule…

— Nu mă pot folosi de tine, eşti un încuiat!

Spălătorii de vase au fost angajaţi la prînz. Am păşit afară din birou. Patruzeci de vagabonzi aşteptau acolo.

— Fiţi atenţi acum, avem nevoie de cinci bărbaţi serioşi! Dar să fie *serioşi*! Nu alcoolici, perverşi, comunişti sau pedofili! Şi trebuie să aveţi carnet de asigurare socială! Gata, scoateţi carnetele şi ţineţi-le sus!

Apărură carnetele. Le fluturară.

— Hei, eu am!

— Hei, frate, aici! Dă-i o şansă unui amărît!

I-am măsurat pe îndelete cu privirea.

— Bine, tu, ăla cu pete de rahat pe guler, am arătat. Fă un pas în faţă.

— Nu sînt pete de rahat, domnule. E sos.

— Ei bine, nu ştiu, amice, dar mie mi se pare că ai mîncat mai mult rahat decît friptură de vită!

— Ha, ha, ha, făcură vagabonzii. Ha, ha, ha!

— Gata, acum, am nevoie de *patru* spălători de vase serioşi! Am patru peni în mînă. O să-i arunc în sus. Cei patru bărbaţi care or să-mi aducă înapoi cîte-un peni or să spele astăzi vase!

Am azvîrlit monedele sus în aer, deasupra mulţimii. Trupuri săriră şi se prăbuşiră, haine sfîşiate, se auziră înjurături, un om zbieră şi se încasară cîţiva pumni. Pe urmă, cei patru norocoşi veniră în faţă, toţi în acelaşi timp, răsuflînd din greu, fiecare cu cîte un peni.

Le-am împărţit permisele de muncă şi i-am expediat la bufetul cu autoservire pentru angajaţi, unde aveau mai întîi să fie hrăniţi. Ceilalţi vagabonzi se retraseră încet pe rampa de încărcare, săriră jos şi o apucară pe alee, spre pustietatea din centrul Los Angeles-ului într-o zi de duminică.

85

Duminica era cel mai bine pentru că eram singur şi curînd am început să-mi iau cu mine la lucru cîte-o jumate de whisky. Într-o duminică, după o noapte în care-am turnat în mine zdravăn, sticla m-a biruit; mi s-a rupt firul. Mi-am amintit foarte vag oarecare fapte ciudate în acea seară după ce am ajuns acasă, dar totul era învăluit în ceaţă. I-am povestit lui Jan a doua zi dimineaţa, înainte să mă întorc la lucru.

— Cred că am făcut-o de oaie. Dar poate că e numai imaginaţia mea.

Am intrat şi m-am apropiat de ceasul de pontaj. Foaia mea de prezenţă nu se găsea pe raft. M-am răsucit pe călcîie şi m-am dus

ţintă la bătrîna doamnă care administra biroul de angajări. Cînd m-a văzut, a părut agitată.

— Doamnă Farrington, foaia mea de prezenţă lipseşte.

— Henry, întotdeauna te-am considerat un băiat atît de drăguţ.

— Da?

— Nu-ţi aduci aminte ce-ai făcut, nu-i aşa? m-a întrebat, uitîndu-se speriată în jur.

— Nu, doamnă.

— Erai băut. L-ai înghesuit pe domnul Pelvington în vestiarul bărbaţilor şi nu mai voiai să-i dai drumul. L-ai ţinut captiv treizeci de minute.

— Ce i-am făcut?

— Nu voiai să-i dai drumul.

— Cine e?

— Administratorul acestui hotel.

— Ce altceva am mai făcut?

— I-ai ţinut lecţii despre cum ar trebui să conducă hotelul. Domnul Pelvington se ocupă de această afacere de treizeci de ani. I-ai sugerat că prostituatele ar trebui cazate doar la primul etaj şi că ar trebui să li se facă un examen medical regulat. În acest hotel nu există prostituate, domnule Chinaski.

— O, ştiu asta, doamnă Pelvington.

— Farrington.

— Doamnă Farrington.

— I-ai mai spus domnului Pelvington că la platforma de încărcare e nevoie doar de doi oameni în loc de zece şi că hoţia ar înceta dacă fiecărui angajat i s-ar da să ia acasă un homar viu în fiecare seară, într-o cutie special concepută pentru a putea fi transportată cu autobuzul şi tramvaiul.

— Aveţi un simţ al umorului foarte dezvoltat, doamnă Farrington.

— Oamenii de la pază n-au reuşit să te facă să-i dai drumul domnului Pelvington. I-ai sfîşiat haina. Numai după ce am chemat poliţia te-ai potolit.

— Presupun că sînt dat afară?

— Aţi presupus corect, domnule Chinaski.

Am ieşit prin spatele unui maldăr de lăzi. Cînd doamna Farrington n-a fost atentă, am şters-o la bufetul angajaţilor. Încă mai aveam tichetul de masă. Puteam să mai iau o ultimă masă pe cinste. Chestiile alea erau aproape la fel de bune ca acelea pe care le găteau pentru oaspeţii de sus, se străduiau chiar mai mult. Strîngînd în mînă tichetul, am intrat în bufet, mi-am luat o tavă, un cuţit şi o furculiţă, o ceaşcă şi cîteva şerveţele de hîrtie. M-am apropiat de casă. Pe urmă m-am uitat în sus. Lipită de peretele din spatele casei, se afla o bucată de carton alb acoperită cu o mîzgăleală mare şi răutăcioasă:

NU-I DAŢI DE MÎNCARE LUI HENRY CHINASKI

Am pus tava la loc pe furiş. Am ieşit de acolo. Am mers de-a lungul platformei de încărcare, apoi am sărit pe alee. Un vagabond se apropia de mine.

— Ai o ţigară, frate? m-a întrebat.

— Sigur.

Am scos două, i-am dat una lui, una am luat-o eu. I-am aprins-o, după care mi-am aprins-o şi pe a mea. El a pornit spre est, iar eu am pornit spre vest.

86

Bursa Locurilor de Muncă în Agricultură se afla la intersecţia dintre Fifth Street şi San Pedro. Trebuia să te prezinţi la 5 a.m. Era încă întuneric cînd am ajuns acolo. Oamenii stăteau jos sau în picioare, răsucindu-şi ţigări şi vorbind încet. Toate locurile de felul ăsta aveau întotdeauna acelaşi miros – miros de sudoare rîncedă, de urină şi de vin ordinar.

Cu o zi înainte, o ajutasem pe Jan să se mute într-un apartament cu un grăsan de agent imobiliar care locuia pe Kingsley Drive. M-

am ascuns în hol şi l-am privit cum o sărută; pe urmă intrară în apartament şi uşa se închise. Am luat-o înapoi singur pe stradă, observînd pentru prima oară peticele de hîrtie suflate de vînt şi mormanele de gunoi care împînzeau strada. Fusesem evacuaţi din apartament. În buzunar aveam 2,08 $. Jan îmi promisese că o să aştepte pînă ce norocul avea să-mi surîdă, dar mi-era greu să o cred. Numele agentului imobiliar era Jim Bemis, avea un birou pe Alvarado Street şi o grămadă de bani.

— Nu pot să sufăr cînd mi-o trage, îmi spusese Jan. Iar acum probabil că-i spunea şi lui acelaşi lucru despre mine.

În cîteva lăzi stăteau îngrămădite portocale şi roşii şi păreau să fie gratis. Am luat o portocală, am muşcat din coajă şi am sorbit sucul. Îmi terminasem ajutorul de şomaj, de cînd plecasem de la Sans Hotel.

Un tip în jur de patruzeci de ani s-a apropiat de mine. Părul lui părea vopsit, de fapt nu semăna cu un păr omenesc, ci mai degrabă cu nişte fire de aţă. Lumina puternică din tavan cădea pe silueta lui. Avea negi cafenii pe faţă, adunaţi mai ales în jurul gurii. Unul-două fire negre creşteau din fiecare.

— Ce faci? m-a întrebat.

— Bine.

— N-ai vrea să ţi-o sug?

— Nu, nu cred.

— Sînt fierbinte, omule, sînt excitat. O fac chiar bine.

— Ascultă, îmi pare rău, dar n-am chef.

S-a cărat furios. Am aruncat o privire prin încăperea largă. Cincizeci de bărbaţi aşteptau. Erau apoi zece sau doisprezece funcţionari de stat însărcinaţi cu angajările, care stăteau la birouri sau se plimbau încolo şi încoace. Trăgeau din ţigări şi păreau mult mai îngrijoraţi decît vagabonzii. Funcţionarii erau despărţiţi de vagabonzi printr-un paravan masiv, cu ochiuri de sîrmă, care unea podeaua cu tavanul. Cineva îl vopsise galben. Era un galben foarte banal.

Cînd vreun funcţionar trebuia să facă o tranzacţie cu un vagabond, descuia şi ridica un geam mic de sticlă în paravan. Cînd

se îngrijea de aranjatul hîrtiilor, funcţionarul lăsa în jos geamul de sticlă, îl încuia pe dinăuntru şi, de fiecare dată cînd se întîmpla lucrul acesta, speranţa părea să dispară. Ne trezeam cu toţii cînd geamul se deschidea, fiecare avea o şansă, dar cînd se închidea, speranţa se risipea. Pe urmă, tot ce ne rămînea era să ne holbăm unii la alţii.

De-a lungul peretelui din fund, în spatele paravanului galben şi în spatele funcţionarilor, se zăreau aliniate şase table. Aveau cretă şi burete, întocmai ca în gimnaziu. Cinci dintre ele erau şterse, deşi puteai să vezi urmele mesajelor anterioare, ale slujbelor de mult ocupate şi, în ceea ce ne privea, pierdute pentru totdeauna.

Pe a şasea tablă era scris un mesaj:

> AVEM NEVOIE DE CULEGĂTORI DE ROŞII PENTRU BAKERSFIELD

Crezusem că maşinile îi lăsaseră fără slujbă pe culegătorii de roşii. Cu toate astea, iată că nu era aşa. Se părea că oamenii sînt mai puţin scumpi decît maşinile. Şi pe deasupra, maşinile se stricau. Fir-ar.

Am cercetat sala de aşteptare – nu se zăreau asiatici, evrei şi aproape nici un negru. Majoritatea vagabonzilor erau albi săraci sau mexicani. Singurii doi negri se îmbătaseră deja cu vin.

Unul dintre funcţionari se ridică în picioare. Era un om masiv, cu burta umflată de bere. Ceea ce remarcai imediat la el era cămaşa galbenă cu dungi negre verticale. Cămaşa era ultrascrobită şi tipul purta banderole – ca să-i ţină mînecile ridicate, ca în fotografiile din anii ’90. Se apropie şi descuie geamul de sticlă din paravanul galben.

— Fiţi atenţi! E un camion în spate care ia oameni pentru Bakersfield!

Trase geamul în jos, îl încuie, se aşeză la birou şi îşi aprinse o ţigară.

Pentru o clipă, nimeni nu se mişcă. Apoi, unul cîte unul, cei care stăteau pe bănci începură să se ridice şi să se întindă, cu feţele

lipsite de expresie. Oamenii care stătuseră în picioare îşi aruncară ţigările pe jos şi le striviră cu grijă cu vîrful pantofilor. Pe urmă se porni un lent exod general; toţi ieşeau pe rînd printr-o uşă laterală, într-o curte îngrădită.

Soarele se înălţa pe cer. Ne-am uitat unii la alţii cu adevărat pentru prima oară. Cîţiva oameni rînjiră la vederea vreunei feţe cunoscute.

Stăteam aliniaţi, croindu-ne drum cu coatele spre partea din spate a camionului, iar soarele se înălţa pe cer. Era timpul s-o luăm din loc. Urcam într-un camion de armată din al doilea război mondial, cu un acoperiş înalt de canava, zdrenţuit. Ne mişcam înainte, împingînd grosolan, dar în acelaşi timp încercînd să fim măcar pe jumătate politicoşi. La un moment dat, m-am săturat de coate şi n-am mai înaintat.

Capacitatea camionului era uimitoare. Solidul supraveghetor mexican stătea într-o parte, în coada camionului, făcîndu-le semn cu mîna să intre: „Gata, gata, haideţi, haideţi…“

Oamenii se mişcau încet înainte, de parc-ar fi intrat în gura unei balene.

Prin partea laterală a camionului, le puteam zări feţele; vorbeau liniştiţi şi zîmbitori. În acelaşi timp, nu-mi plăcea de ei şi mă simţeam singur. Apoi m-am hotărît că şi eu o puteam scoate la capăt cu roşiile; am decis să urc. Cineva se izbi în mine din spate. Era o mexicancă grasă şi părea foarte emotivă. Am apucat-o de şolduri şi am săltat-o. Era tare grea. Era greu de mînuit. Într-un final, am izbutit să o apuc de ceva; se părea că mîna îmi intrase în cotlonul cel mai adînc al crăcanei ei. Am săltat-o înăuntru. Apoi am încercat să mă prind şi eu de ceva şi să răzbesc înăuntru. Eram ultimul. Supraveghetorul mexican îmi puse piciorul pe mînă.

— Nu, zise, avem destui.

Motorul camionului porni, se blocă, se opri. Şoferul ambală din nou. De data asta, motorul nu se mai blocă şi o luară din loc.

Agenţia Muncitorilor din Industrie se afla chiar la marginea mahalalei. Vagabonzii erau mai bine îmbrăcaţi, mai tineri, dar la fel de apatici. Stăteau împrăştiaţi pe pervazurile ferestrelor, se aplecau în afară, se încălzeau la soare şi beau cafea gratis, oferită de A.M.I. N-avea frişcă sau zahăr, dar era gratis. Nu se găsea nici un paravan de sîrmă care să ne separe de funcţionari. Telefoanele sunau mai des şi funcţionarii erau mult mai relaxaţi decît cei de la Bursa Locurilor de Muncă în Agricultură.

M-am dus la ghişeu şi mi s-a dat o fişă şi un pix legat cu un lanţ.

— Completeaz-o, zise funcţionarul, un băiat mexican drăguţ, care încerca să-şi ascundă amabilitatea în spatele unei atitudini profesionale.

Am început să completez fişa. La adresă şi număr de telefon am scris: „nu am“. Apoi, la studii şi abilităţi am scris: „doi ani la L.A. City College. Jurnalism şi Arte Frumoase“.

După care i-am spus funcţionarului:

— Am greşit. Pot să mai iau o fişă?

Îmi întinse alta. De data asta am scris: „Licenţiat, L.A. City College. Funcţionar în comerţ, magazioner, muncitor. Am lucrat o perioadă şi ca dactilograf“.

I-am întins fişa.

— În regulă, zise funcţionarul, ia loc şi o să vedem dacă apare ceva.

Am găsit un loc pe pervazul unei ferestre şi m-am aşezat. Lîngă mine şedea un negru bătrîn. Avea o moacă interesantă; nu obişnuita moacă resemnată pe care cei mai mulţi dintre noi, cei care stăteam împrăştiaţi prin încăperea aia, o aveam. Lăsa impresia că de-abia se abţinea să nu rîdă de el însuşi şi de noi ceilalţi.

Văzu că îl privesc. Rînji.

— Tipu’ care ţine locu’ ăsta e şmecher. L-au dat afară de la Locurile de Muncă în Agricultură, s-a pişat pe ei, a venit aici şi a pornit chestia asta. E specializat în muncitori cu juma’ de normă. Dacă vreun tip vrea un vagon descărcat repede şi ieftin, sună aici.

— Mda. Am auzit.

— Dacă vreunui tip îi trebuie un vagon descărcat repede şi ieftin, sună aici. Tipu' care ţine locu' ăsta ia 50%. Nu ne plîngem. Luăm şi noi ce putem.

— Din partea mea, e bine. La dracu'.

— Arăţi de parcă ţi s-au înecat toate corăbiile. Te simţi bine?

— Am pierdut o femeie.

— O să ai parte de altele şi-o să le pierzi şi pe ele.

— Unde se duc toate femeile astea?

— Gustă din chestia asta.

Avea o sticlă într-o sacoşă. Am tras o duşcă. Vin de Porto.

— Mulţam.

— Nu e picior de femeie în mahala.

Îmi pasă sticla din nou.

— Să nu ne vadă că bem. Ăsta e singurul lucru care-l scoate din minţi.

În vreme ce trăgeam la măsea, cîţiva oameni fură chemaţi şi plecară la muncă. Ne înveselea. Cel puţin era ceva mişcare.

Prietenul meu negru şi cu mine aşteptam, trecînd sticla de la unul la altul.

Pe urmă sticla se goli.

— Unde se află cel mai apropiat magazin de băuturi? am întrebat.

Am primit indicaţiile şi am plecat. Nu ştiu cum se făcea, dar întotdeauna era arşiţă în mahalaua din Los Angeles în timpul zilei. Vedeai vagabonzi bătrîni învîrtindu-se în mantale grele prin zăpuşeală. Dar cînd se lăsa întunericul şi la azil era plin, mantalele alea le prindeau bine.

Cînd m-am întors de la prăvălia de băuturi, l-am găsit pe amicul meu tot acolo.

M-am aşezat, am deschis sticla, i-am întins sacoşa.

— Ascunde-o, îmi zise.

Era plăcut să stăm acolo înăuntru şi să bem vin.

Cîţiva ţînţari începură să se adune şi să se rotească în faţa noastră.

— Ţînţari de vin, zise el.

— Nenorociţii ăştia sînt drogaţi.

— Ştiu ei ce e bun.

— Beau ca să-şi uite femeile.

— Beau pur şi simplu.

I-am alungat cu mîna şi am prins unul. Cînd am deschis pumnul, tot ce am putut vedea în palmă a fost un grăunte negru şi priveliştea ciudată a două aripi mici. Nimic.

— Uite-l că vine!

Stăpînul locului era tipul cel tînăr şi drăguţ. Se năpusti spre noi.

— Gata! Căraţi-vă! Căraţi-vă dracului de-aici, alcoolici nenorociţi! Căraţi-vă dracului de-aici pînă nu chem poliţia!

Ne îmbrînci pe amîndoi spre uşă, împingînd şi înjurînd. Mă simţeam vinovat, dar nu eram supărat. Chiar şi în timp ce ne împingea, îmi dădeam seama că nu-i păsa cu adevărat ce făceam. Avea un inel mare la mîna dreaptă.

Nu ne-am mişcat destul de repede şi am primit o lovitură cu inelul chiar peste ochiul stîng; am simţit că-mi dă sîngele, pe urmă că îmi curge tot mai tare. Prietenul meu şi cu mine ne aflam din nou afară, în stradă.

Am început să facem cîţiva paşi. Am găsit un prag de uşă şi ne-am aşezat pe o treaptă. I-am întins sticla. Luă o duşcă.

— Bună marfă.

Îmi întinse sticla. Am tras şi eu o duşcă.

— Da, bună marfă.

— Soarele e sus.

— Da, e sus de-a binelea.

Am rămas tăcuţi, trecînd sticla de la unul la altul.

În scurt timp, sticla se goli.

— Păi, zise el, eu cam tre’ să plec.

— Pe curînd.

Se îndepărtă. M-am ridicat, am pornit în direcţia opusă, am dat colţul şi am luat-o pe Main Street. Am continuat să merg, pînă am ajuns la Roxie.

În vitrină erau expuse fotografii cu stripteuze. Am intrat şi mi-

am cumpărat un bilet. Fata de la casă arăta mai bine decît fotografiile. În buzunar îmi mai rămăseseră acum doar 38 de cenţi. Am păşit în sala de teatru întunecată şi m-am aşezat în al optulea rînd. Primele trei rînduri erau pline pînă la refuz.

Eram foarte norocos. Filmul se terminase şi prima stripteuză era deja pe scenă. Darlene. Prima era de obicei cea mai slabă, o veterană decăzută, ajunsă acum să dea din picior mai tot timpul în trupa de dansatoare. O aveam pe Darlene în deschidere. Pesemne cineva fusese omorît sau era zdrenţe sau avea o criză de isterie şi pentru Darlene aceasta era şansa ei să danseze din nou singură.

Însă Darlene era mişto. Slabă, dar cu sîni ca lumea. Un trup ca o salcie. La capătul acelui spate suplu, al acelui trup suplu, se zărea un fund uriaş. Era ca un miracol – de ajuns să-i sucească minţile oricărui bărbat.

Darlene era îmbrăcată într-o rochie lungă de catifea neagră, despicată adînc – pulpele şi coapsele străluceau izbitor de alb lîngă negrul catifelei. Dansa şi se uita la noi, printre genele grele de fard. Aceasta era şansa ei. Voia să se întoarcă – să fie încă o dată o dansatoarea numărul unu. Ţineam cu ea. În vreme ce muncea la fermoare, tot mai mult din trupul ei începea să se arate, să alunece din acea catifea neagră sofisticată, picioare şi carne albă. Curînd rămase doar în sutienul ei roz şi în bikini – diamantele false se legănau şi licăreau în timp ce dansa.

Darlene dansă mai departe şi înhăţă cortina. Cortina era zdrenţuită şi îmbibată de praf. O apucă, dansînd în ritmul trupei compuse din patru bărbaţi şi în lumina roz a reflectorului.

Începu să fută cortina aia. Trupa se zbînţuia pe ritm. Darlene i-o trăgea de-adevăratelea cortineiăleia; trupa se zbînţuia, iar Darlene nu se lăsa mai prejos. Lumina roz se preschimbă brusc în purpuriu. Trupa acceleră ritmul, cîntă toată piesa dintr-o dată. Ea păru să atingă puctul culminant. Capul îi căzu pe spate, gura i se deschise.

Apoi îşi îndreptă trupul şi dansă cu spatele pînă în mijlocul scenei. De unde stăteam, o puteam auzi fredonînd pentru ea melodia. Îşi apucă sutienul roz şi îl smulse, iar un tip aflat trei

rînduri mai încolo îşi aprinse o ţigară. Mai rămăseseră acum doar bikinii. Îşi împinse degetul în buric şi gemu.

Darlene dansă mai departe în mijlocul scenei. Formaţia cînta foarte lent. Ea începu să se legene tandru. Ne-o trăgea la toţi. Bikinii cu strasuri se legănau încet. Pe urmă trupa celor patru tipi porni din nou să crească treptat ritmul. Se apropiau de punctul culminant; bateristul izbea marginile tobei ca pe nişte pocnitori; păreau istoviţi, disperaţi.

Darlene îşi trecu degetele peste sînii dezgoliţi, ni-i arătă, ochii îi erau plini de vise, buzele umede şi întredeschise. Apoi se răsuci dintr-o dată şi îşi flutură fundul ei imens prin faţa noastră. Strasurile săreau şi licăreau înnebunite, scoteau scîntei. Cercul de lumină tremura şi dansa ca soarele. Trupa trosnea şi bubuia. Darlene se învîrtea. Îşi smulse strasurile. Eu m-am uitat, toţi s-au uitat. Puteam să-i vedem părul pubian prin ceaţa de culoarea cărnii. Trupa băga la greu pe fundul ei.

Da’ mie nu voia să mi se scoale.